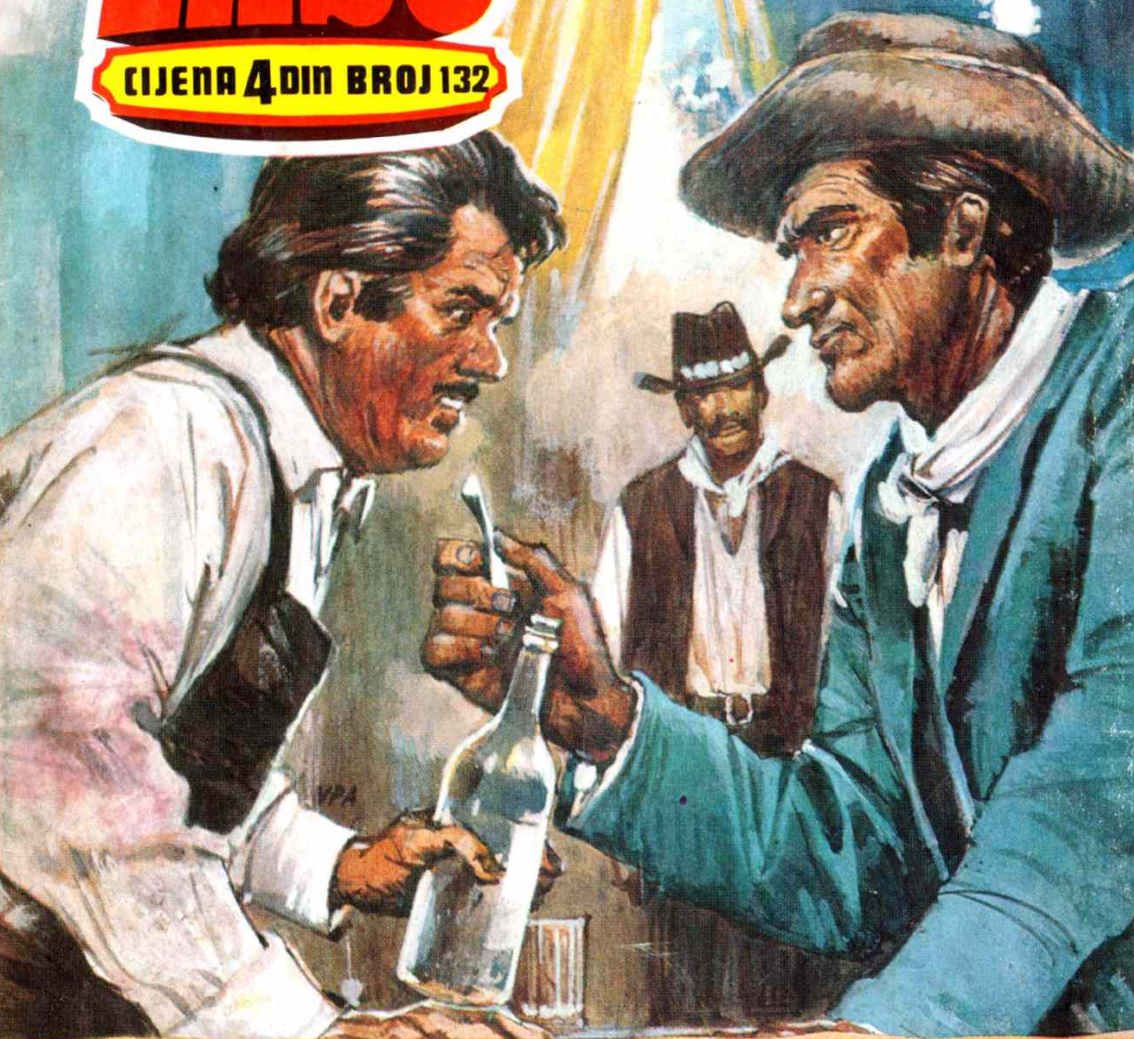

NOVA SERIJA
LASO
CIJENA 4 DIN BROJ 132

Legenda o McAllisteru

MATT CHISHOLM

LEGENDA O Mc ALLISTERU

»Laso« Nova serija 1976.

Matt Chisholm: LEGENDA O McALLISTERU

Naslov originala: THE McALLISTER LEGEND

(Copyright: Peter Watts)

Recenzija: Lidiya Krleža, profesorica

Prijevod: Marjan Krmpotić, književni prevodilac

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja NISP »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak: OOUR novinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1976.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA, Zagreb

Cijena 4 d. Za inozemstvo: DM 1.60; ASCH 8; SFRS 1.60; HF1 1.30.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/1 — 1973 od 26. XI 1973.

I

Handout bijaše sirov grad, izrastao na sirovoj zemlji, a nitko nije znao kako ni zašto. Kroz grad je tekao plitak potok, škrt vodom... ako mu korito ne bijaše suh jarak.

Oštrooki je Apaš mogao promatrati glavnu ulicu s obližnjih krševitih stijenâ, a lakonogi se mogao ušuljati kô mačka u grad iz suhih ravnica sa zapadne strane. Pa ipak, tu su živjeli ljudi; neki dobro, neki loše.

Zabačen u kutak jalova i suha kraja, u kojem mogu preživjeti samo Indijanci i kaktusi, grad je privlačio sav ološ koji je civilizacija odbacila. Ljude je gutala noć; osobito šerife, tri za redom.

Kako se više nitko nije htio prihvatiti tog posla, guverner pokrajine službenim je dekretom imenovao novog šerifa. Premda se znalo da je to samo privremena mjera, kako se ne bi povrijedila taština gradskog poglavarstva i njegovih odbornika, koji su dosad sami birali šerife, ipak su se svi mrštili kad su čuli za tu guvernerovu odluku.

Novi šerif bijaše visok, tamnokos čovjek, a šaputalo se da je mješanac. No, nitko mu to nije rekao u brk, jer su svi mislili da bi ga to moglo uvrijediti. Ali grdno su se varali. Čovjek se zvao Remington McAllister. Bio je posvojče čejetskog poglavice Mnogo Konja i ponosio se što u njem kola i indijanska krv.

U grad je dojahao na svom canelu, konju španjolske pasmine, i svatko

tko se imalo razumlo u konje, a i oni koji se nisu, šutke su mu se divili.

Uskoro se uvjeriše da je novi šerif, što bi se reklo, čovjek na svom mjestu. Nije bilo hvališa ni razmetljivac. To ih je začudilo. Jer, mislili su, kad je čovjek sila, valja da se time i ponosi. On im, pak, ništa nije dugovao, jer je na to mjesto bio imenovan. pa im je to i pokazivao na svakom koraku.

Novi je šerif bio povučen i osamljen, makar prve dane. Noćivao je u svom uredu, a hranu mu je najčešće donosio neki Grk, vlasnik restoranta nasuprot šerifovu uredu i zatvoru. Sam je prao svoje rublje i čistio sobu, pa su ubrzo uvidjeli da mu oni nisu potrebni.

Neki su se boljestojeći građani, naravno, željeli s njim sprijateljiti, da kupe njegovu naklonost, da ga omekšaju, da gleda na drugu stranu dok oni izvode svoje nepodopštine, pa su ga pozivali k sebi. On bi se samo nasmiješio, zahvalio na pozivu i odlazio dalje svojim putem.

Nekoliko je tjedana obilazio grad, objahao okolicu, budnim okom motreći sve oko sebe, i pazio da se negdje ne istrči. Gradonačelnik, Joe Wicham, nekoliko je puta pokušao da mu se prisnije približi, pa ga je pozivao k sebi na večeru. Imao je i lijepu kćerku za udaju, no McAllister se svemu odupro. Njegovo je vladanje bilo besprijeekorno, jer je znao kako valja odbiti dosadna čovjeka.

Osim što je uređivao u nekoliko svađa pijanih mladića, koji su se primirili pošto su upoznali snagu njegovih šaka, McAllister se nije pretrgao

od posla u prve dane svog službovanja u Handoutu.

I onda se odlučio na prvi odvažan korak. Posjetio je Emiliya Chaveza u meksikanskom dijelu grada, a to je dovelo do neugodna govorkanja među uglednim građanima anglosaksonskog podrijetla. A kad su još čuli da njihov šerif tečno govori španjolski, sumnjivo su kimali glavama.

Zapravo, tek je u razgovoru s Meksikancem McAllister dokučio razlog zašto je guverner baš njega imenovao šerifom u tom zabačenom kraju jalove i zapuštene zemlje.

Već je godinama poznavao klan obitelji Chavez... nećake, braću, ujake, sestre, tetke, sinove, kćeri. Chavez i nisu bili baš prost puk. Imali su nešto osebužno u svom značaju, što pak ne znači da su bili baš najpošteniji, osim na svoj osobit način. Emilio Chavez bio je vlasnik kantine u meksikanskoj četvrti i dobrostojeći gazda, premda se uvijek pravdao da ništa drugo nema osim te kantine; naravno, to nije bila istina.

Posljednji su se put vidjeli prije pet godina. Meksikanac je znao da McAllister boravi u gradu, ali nije ga došao prvi pozdraviti. Valjalo je da McAllister dođe k njemu, što je bila osobina Meksikančeve naravi i ponosa.

McAllister ga je zatekao za stolom pri večeri, uz tečno jelo i dobro vino. Već je na prvi pogled primijetio da se Meksikanac udebljao, nekako izmijenio. Pa ipak, nije se doimao kao mekušac, premda je imao velik trbuh. Lice mu se zaoblilo, ali po očima se vidjelo da mu se duša nije usalila. Oči mu bijahu crne, svjetlucave i pomamne kao u kakva mladića.

— Zaboga, Emilio, mora da si se silno obogatio! Pazi samo koliko trbušinu imaš! — reče veselo McAllister dok su se rukovali i pljeskali dlanovima po leđima.

— A gle, u tebe je lice pravog bludnog sina. Dođi, sjedni sa mnom za stol — pozva ga Emilio.

McAllister sjedne.

— Pepita, Pepita! Ma gdje li je ta ljenguza?! Pepita, donesi tanjur za šerifa! — zapovjedi Emilio lijepoj djevojci koja ga je dvorila kod stola, čim se pojavila na vratima.

Kad se do sita najeo, McAllister prizna da već godinama nije okusio tako dobra jela i tako dobra vina. Tad su zapalili lule i promatrali se u dugoj tišini važući jedan drugog, oprezni.

— Emilio, mi smo stari prijatelji i ja se nadam da ćemo i ostati prijatelji? — upita napokon McAllister.

— Ali, ljudi se mijenjaju.

— Da, možda si u pravu. Znaš li da sam postao šerif?

— Slušaj, guverner i ja smo stari prijatelji. Kad me je zamolio da mu predložim nekog za taj položaj, spomenuo sam mu tvoje ime.

— Zar sam ti se što zamjerio?

— Ne budali! Zar te nisam predložio za dobro plaćenu službu?

— Možda želiš da me ubiju? Zar si zaboravio kako su završili moji prethodnici?

— Nespretnjakovići. Obični pistolerosi, smeće — odvрати Meksikanac srditim glasom.

— Emilio, ti poznaj ovaj kraj i ove ljude. Kaži, što se zapravo tu događa?

Emilio ustane i zatvori vrata. Kad se ponovo vratio za stol, nastavi tihim glasom:

— Ti me dobro znaš. Znaš sve o mom prošlom životu. Koliko su me samo puta već osudili na smrt? Za mnom se još uvijek vuče zao glas, premda svoju prošlost skrivam kao zmija noge. Sad imam kantu, svake nedjelje idem na misu, uljudan sam sa svima. Jer, živjeti se mora, a ja sam ostario. Čak sam već pomalo i umoran od života. Trsim se koliko mogu da se ni riječima ni djelom ne upetljam u neugodnosti. Ne bih se više mogao skrivati i bježati. Ovdje je sada moj dom. Lagodno živim i moji me ljudi štiju.

— Što onda nije u redu?

— Ne znam. Ne mogu ti na to pokazati prstom. Ništa ne mogu dokazati, ali ima znakova da se nešto kuha.

— Koji su to znakovi?

— Po gradu se motaju ljudi koji besposličare, a nisu bez novca. Nešto zacicjelo čekaju, ali ne bih ti znao reći što.

— Zar si me samo zato dovukao u ovaj grad?

— Prije šest tjedana ubili su mog nećaka Romana. A kad netko ubije nekoga od mojih, ubija i dio mene.

— Zašto su ga ubili?

— Ne znam. — Emilio sliježe ramenima.

McAllister je i dalje ostao u mraku, kao što je bio i prvog dana kad je stigao u Handout. Emilio ga je samo upozorio na smrtnu opasnost koja mu prijeti, a to mu se baš nije svidjelo. Nikad mu se nisu sviđale okolnosti koje ugrožavaju njegovu kožu.

Ustao je.

— Emilio, ništa mi nisi rekao. Zar nam obojici ne bi bilo lakše da si mi ispričao sve što znaš? — upita prije odlaska.

— Rem, mi smo stari prijatelji. Kako možeš i pomisliti da nemam povjerenja u starog prijatelja? — uvrijede no će Meksikanac.

— A u koga si ti ikad imao povjerenja? *

Meksikanac prasnu u glasan smijeh.

— Ti se doista ni za vlas nisi promijenio, stari moj, a to je rijetkost u današnjem svijetu koji se odveć brzo mijenja.

— Dovukao si me ovamo da hvatam duhove, zar ne, Emilio? — upita McAllister ogorčenim glasom.

— Jamčim ti, ovdje nema duhova. Ali, imamo vješticu.

— Vješticu?!

— Gore, na brdu San Luis.

Napokon, pomisli McAllister, saznajoh što mi je htio reći.

— A može li običan smrtnik razgovarati s tom vašom vješticom?

— Ako je nađeš u njezinu brlogu. Noću ona leti na svojoj metli, čas je na brdu u svojoj spilji, a čas u Sonori ili Pueblu. Ako mi ne vjeruješ, pođi i uvjeri se vlastitim očima.

McAllister se nasmiješi, pa reče na odlasku:

— Hvala na jelu i piću.

— Nema ne čemu, moja ti je kuća uvijek otvorena — otpozdravi Emilio.

Na izlazu iz kantine susreo je Pepitu. Učinilo mu se da ga je tu namjerno čekala. Pljesnuo ju je snažno po stražnjici, a ona veselo zahihota. Taj Emilio je pravi sretnik, pomisli McAllister i pođe u svoj ured.

Dočeka ga je nezvani posjetilac.

Primijetio ga je istom kad je zapalio svjetiljku, a čovjek se nakašljao. Okrenuo se. Neznanac je sjedio na stolcu uz zid.

McAllister protrnu. Sjeo je šutke za svoj stol i pozorno promotrio posjetio-ca.

Čovjek je mogao imati tridesetak godina, a bio je odjeven u crno odijelo i ko snijeg bijelu košulju. Naočit muškarac, lijepih crta lica, blijede kože, što je bila rijetkost u ovim jarim krajevima, duga plava brka, a konjski zubi bijahu bijeli ko i njegova košulja. Na remenu pod pazuhom, ispod otkopčana kaputa, visio je revolver u kožnom tobolcu.

— Vrlo je nerazumno i pogibeljno to što činite, gospodine. Mogao sam vas ustrijeliti — prvi progovori McAllister.

— Pogibeljnije po vas nego za mene — odvrati neznanac.

Mora da je podrijetlom iz Georgije, pomisli McAllister. Crna ovca u dobroj obitelji, koju su poslali na Zapad, da bi se riješili sramote.

— Ne, gospodine, niste u pravu — reče McAllister, te nastavi: — Cijev mog revolvera uperena je točno u vaš trbuh.

Neznanac se nasmiješi, kiselo i umorno.

— Takav vam je posao — odvrati i poslije kraće šutnje doda: — Prezivam se Mallison.

— Čuo sam za vas još u Denveru. Poznat ste kao kartaš i varalica.

— Sve same laži — reče Roy Mallison, ne uzbuđujući se baš mnogo.

— Naravno... — dočeka ga McAllister. No, taj čovjek ipak nije sjedio u mraku njegova ureda i čekao na nj samo zato da bi s njime malo proćaskao.

— Zacijelo se pitate što tražim ovdje? — reče Mallison kao da je pogodio njegove misli.

— Jedva čekam da čujem — nehaljno će McAllister.

— Naređeno mi je da vas ubijem.

— Što vas je u tom spriječilo?

— Recimo da to nije moj stil.

Mallison sliježe ramenima, a McAllisteru sinu da te večeri svi sliježu ra-

menima na njegova pitanja, pa se nasmiješio kiselo jer se osjećao nelagodno.

— A tko vam je to naredio... jer, mora da vas je netko na to natjerao. Vidim znojite se, a vani je prohladno i vjerujem da to nije stoga što se mene plašite.

— Istina. Ali, i vi ste odvažan čovjek. Čuo sam da ste brz revolveraš.

— Imam i ja kadikad svoje svijetle trenutke. Dakle, morali ste me ubiti, ali zbog razloga koje znadete samo vi odustajete da to učinite. No, ako me ne ubijete, naći ćete se u nebranu grožđu. Što predlažete?

— Dajte ostavku i tornjajte se iz grada.

— Razborito, vrlo razborito, gospodine... kad bih ja bio razborit čovjek. Ali, ja to nisam i ostajem ovdje.

— Onda ćemo se morati kad-tad obračunati. Dajem vam riječ da će to biti u fer borbi.

— Nu, postoji i drugo rješenje.

— Koje?

— Da se vi tornjate iz ovog grada.

Mallison ustane.

— Otpada, jer sam poslom vezan za ovaj grad. Ali, ne zaboravite: obračunat ćemo se u fer borbi.

— To ste mi već rekli.

— Znam — odvratil Mallison, otvori vrata i izađe na ulicu.

McAllister ustane da bi zatvorio, kapke na prozorima, ali vidje da je to već njegov posjetilac uradio. Zakračunao je ulazna vrata s glavne ulice, a onda otiđe na stražnju stranu kuće, da provjeri jesu li zakračunana dvorišna vrata iza zatvorskih ćelija. Potom u jednoj od ladica potraži bocu s viski-jem, te nagnu i popi gutljaj. Osjeti ugodnu toplinu kako mu se razliježe po želucu. Tad potrese glavom. Ne, nije volio ovaj grad. Ništa mu se u njemu nije sviđalo. Nabio je lulu šklj-jom, udobno se smjestio na stolac, digao noge na stol, zapalio i uživao u gustom dimu duhana, razmišljajući.

— Možda ipak ta vražja vještica nešto znađe? — promrmlja sam sebi, ali nije vjerovao da će i ona htjeti kazati i riječ više nego je izvukao iz Emilija i Mallisona.

Ustane. Dohvati pušku i ugasi svjetiljku, pa iziđe.

Kad je došao po konja, konjušar je spavao pijan kô majka, izvaljen na stog sijena. Sam je osedlao konja i pošao korakom niz ulicu, a canelo je poslušno kaskao za njim. Bilo je već kasno i grad je bio tih. Čuo se samo glasovir iz saluna »Ace of Spades«.

Pogledao je mimo salunu i ugledao svjetlost u uredu Halemánova Expressa. Zastao je pred ulazom, znatiželjan zašto još gori svjetlost.

Prišao je vratima i pokucao.

Prošlo je nekoliko trenutaka prije nego je čuo kako ga netko pita tko je i koga vruga traži u to doba noći.

— Šerif — poviče kratko. — Otvorite!

— A kako ću znati da ste doista šerif?! Svaki vrug može doći kad padne noć s revolverom u ruci i tvrditi da je šerif. Navratite ujutro, po danu, gospodine.

— Ja sam šerif i želim s vama razgovarati.

— Dobro, ali pazite što radite. Imam sačmaricu, strusit ću je u vas, budete li nerazumni.

— Hajde, otvorite već jednom ta vrata!

Zazveckao je lanac, ključ se okrenuo u bravi i McAllister se našao oči u oči s dvocijevkom.

— Dobro. Čini mi se ipak da ste vi šerif. Udite — reče čovjek pošto ga je prvo dobro odmjerio kroz odškrinuta vrata.

Čim je ušao, McAllister začu kako se ključ okrenuo u bravi iza njega.

— Kako se zovete? — upita oniska čovjeka sijeda brka i živih očiju.

— Dawlish.

McAllister se ogleda. U kutu sobe stajala je teška blagajna, a na peći je ključao lonac. Miris kave širio se prostorijom.

— Rado bih popio šalicu kave — reče McAllister i spusti se polako na stolac uz stol.

— Izvolite, natočite sami. Ja ću pripaziti da pri tom ne učinite kakvu glupost.

McAllister se nasmije i ustane da natoči kavu. Sviđao mu se taj čovječuljak. Pokazao je glavom prema željeznoj blagajni i upitao:

— Ima li u njoj zlata?

— To se vas ne tiče.

— Tiče, ja sam šerif.

McAllister stavi šalice na stol, a Dawlish položi pušku uz šalicu i sjedne.

— Da se niste ni pomakli! — zagrozi se.

— Vi ste čestit čovjek. — Šerif se nasmiješi.

— A tko zna da li ste i vi.

— Došao sam u ovaj grad da uvedem red i mir, a nitko mi neće kazati što se zapravo ovdje događa. A možda je to baš u vezi s ovim uredom. Express prevrće velike svote novca. Očekujete li veći iznos, ili je već u blagajni?

Dawlish se nasmiješi.

— Kad bih vam rekao, znali biste koliko i ja znam. Kad bi Express govorio sve što zna, više ne bi bio pouzdano poduzeće. Razumijete, zar ne?

— A ako vas napadnu, možete li se sami obraniti?

— Moram. Sam sam ovdje.

— A tko bi vas mogao napasti?

— U ovom gradu ima mnogo ljudi koji bi ubili vlastitog čaču za dolar. Prvi među njima je Meksikanac Emilio Chavez, a zatim onaj kartaš Mallison. Ima ih napretek. Možda ste i vi jedan od njih ... bez uvrede.

— Dopuštate li, ja bih sada izišao.

Dawlish dohvati sačmaricu te reče:

— Izvolite, naprijed.

Kad je stigao do vrata, McAllister se okrene i reče:

— Hvala na pomoći.

— Kakvoj pomoći? — iznenađeno upita Dawlish.

— Većoj nego što i mislite.

— Ne znam ja o čem vi to trabunjate, gospodine.

McAllister iziđe i odmah će kako Dawlish zaključava vrata i spušta zasune.

Čim je prišao canelu, koji ga je strpljivo čekao, uzjaše. Ipak je nešto saznao. Express su čuvala dva čovjeka. Dawlish se nikad ne bi usuđio položiti sačmaricu na stol da je bio sam, a vrata u susjednu sobu bila su otkrivena. Znači, u blagajni je bilo pohranjeno zlato.

Podigao je uzde i konj otkasa niz ulicu.

Nije prešao ni desetak metara kad za njim pripuče. Sagnuo se hitro uz vrat canela i potjerao ga u galop. Desnom je rukom izvukao revolver i ispaljivao metak za metkom iza sebe. Zrna su zviždala oko konja. Dobro je znao da na nj pucaju iz nekoliko pušaka.

Uskoro su pucnji odjekivali daleko iza njega. Negdje je prsnulo staklo na prozoru i neka je žena vrisnula. Psi su zalajali i čuli su se koraci čizama u trku po pošljunčenoj ulici.

Izjurio je iz grada bježeći kô vrag od tamjana, projahao preko drvena mosta iznad potoka i uputio se ravno u brda. Kad je odmakao koju milju od grada, uspori i stane. Konj zarza i zatrese glavom. Sjahao je, pošao nekoliko koraka, stao i pozorno osluškivao. Ne, nije čuo potjeru; osim uobičajenih zvukova ništa se drugo nije čulo. Vratio se do konja pomilovao ga po njušci, uzjahao i krenuo dalje.

Uskoro se počeo uspinjati. Kad je uzbrdica postala prestrma, sjahao je i poveo konja za uzde. Tek tada primijeti da dršće. Uvijek ga je hvatala ta drhtavica kad bi netko na nj pripucao. Nije se stidio te svoje slabosti. Smatrao ju je prirodnom.

Kad se popeo na sljeme grebena, zastane. Napeo je uši ne bi li čuo što sumnjivo. Možda je Dawlish pucao za njim, pomisli. Ne, zašto bi? Dawlish nije imao razloga da ga ubije. A Mallison? Koji su bili njegovi razlozi? Doista, baš ništa od svega još nije razumio.

Možda vještica zna što se to zapravo oko njega događa. Zar ga Emilio nije poslao k njoj? Tad opet pomisli da mu Meksikanac možda želi smrt. Možda mu je lagao da ga je on preporučio guverneru za šerifa u Handoutu. I ne prvi put u životu, opet se našao u situaciji kad se nije mogao ni u kog pouzdati.

Nasuprot plavičastom nebu u noći, pred njim se uzdizalo brdo, crno i sablasno. Savršeno mjesto za vještice ... ako u njih vjerujete. A McAllister nije u njih vjerovao; vjerovao je samo sebi, a često je i u sebe posumnjao.

Oprezno je hodao uza strm puteljak. Potom spazi odbljesak vatre. Ostavi konja na malu proplanku i naredi mu šaptom da bude miran i da ga tu čeka.

Nije se bojao vještice nego zamke u koju su ga, možda, namamili pričom o toj ženi.

Zaobišao je vatru, šuljajući se poput Indijanca, i popeo na stijenu iznad nje.

Vatra je plamsala crvenim jezicima. Na tronošcu nad ognjem visio je kotlič. Pomislio je da vještica u njem kuha svoje čarobne napitke. Kad je vidio da nikog nema u blizini, spustio se do vatre.

— Tražite li mene? — Zenski glas upitao ga je to točno u uho, da se stresao od iznenađenja. Govorila je španjolski. Toliko ga je uplašila da se okrenuo, a revolver kao da mu je sam skočio u ruku.

— Revolver vam ovdje neće mnogo pomoći — reče mu lik od sjene.

— Vi ste zacijelo vještica s brda San Luis? — upitao je i vratio revolver u korice, osjećajući se pomalo budalom.

— Da. A zašto ste se ovamo došuljali kao tat? Ili me, možda, držite neprijateljem?

— Oprostite, señora, želio bih s vama razgovarati. Valjalo je da budem oprezan.

— Pridite k vatri da razgovaramo.

Kad se primaknuo k vatri, bila je još uvijek sjena na odbljesku vatre. Tad se okrenuo da je bolje vidi.

II

Kao čovjek koji se uživao hvaliti da ga u životu više ništa ne može iznenaditi, McAllister se nije baš iskazao. Odjevena u crno ruho, lica zakrita kukuljicom, žena se kretala kao ponoćna sjena u odbljesku vatre koja ju je osvjetljavala samo s jedne strane. Možda je i nalikovala vještici, ali leđa joj ne bijahu pogrbljena, zubi joj ne bijahu škrbavi, a pod očima nisu visjele kese kožnatih nabora. Glas je, pak,

bio najizražajniji: dubok, s ugodnim prizvukom promuklosti.

Za ženu je bila podosta visoka rasta, a pod haljinom se nazirao vitki stas lijepo oblikovana tijela, čvrsto građena. Jasno je mogao vidjeti samo njezinu ruku, kojom je držala haljinu pod vratom; bijaše bijela, nježna, dugih prstiju.

— Ako želite da s vama razgovaram, pokažite mi najprije lice. Skrili ste ga pod sjenu oboda klobuka — reče vještica.

Odgurnuo je palcem klobuk i on mu padne za vrat privezan na vrpci pod bradom.

Promatrala je njegovo tamnoputno indijansko lice u tišini.

Tad se McAllister nasmije, a njegovi bijeli zubi bljesnu. Učinio je tri koraka prema njoj, a onda stao. Za trenutak mu se učinilo kao da će uzmaknuti, ali osta na mjestu i podigne glavu.

— A kako bi bilo da sad ja vidim vaše lice? — predloži i prije nego mu je mogla zaustaviti ruku, podigne je i odgurne njezinu kukuljicu.

Sad se povukla, iznenađena, korak natrag. Nespretno je posrnula, ali se ubrzo ispravila, kao da se posramila što se za tren uplašila.

Ta je večer za McAllistera obilovala iznenađenjima.

Ne, to nije bilo lice vještice. Mogla je biti njegova vršnjakinja, a lice joj bijaše lijepo, premda se na njem razbihu tragovi nekadanje mahnitosti. Oči su gorjele čudnovatim žarom, a u odbljesku vatre vidje da su bistro zelene boje. Smeđa kosa u dugim i gustim pramenovima padala joj je preko ramena.

— Pa vi ste ljepotica! — ote mu se iz srca.

Iskrenost njegove izjave kao da ju je zasramila i ona okrene glavu u stranu. Ugledao je u odbljesku vatre bijeli vrat i meke uvojke oko uha.

Prišao je bliže vatri. Noć je postala svježa i toplina mu je godila. Čučnuo je uz vatru i čekao.

Žena je pošla za njim i sjela na kamen s njegove lijeve strane.

Bi mu drago što ju je mogao promatrati u svjetlosti vatre. Gledajući netremice u plamen, žena prozbori:

— Vi ste čovjek po imenu McAllister, zar ne?

Još jedno iznenađenje! Zapravo, dva. Sad više nije govorila španjolski, nego engleski. A tko li joj samo reče njegovo ime? Ili je odista vještica?

— Pogodili ste. Ja sam Remington McAllister, šerif iz Handouta.

Okrenula je glavu prema njemu i dugo ga u tišini gledala.

— Čula sam da ste čovjek smrti.

— A tko nije? Tko vam je rekao da ću doći?

— Nitko.

— Crna magija?

Je li se doista nasmiješila ili mu se to samo učinilo? Ne, nije bio siguran. No, osjećao se vrlo ugodno u njezinu društvu i bi mu drago što je došao.

— Ne. Logičan zaključak.

— Ja sam vama rekao svoje ime, a kako glasi vaše? — upita McAllistar.

— O ne, niste vi meni rekli svoje ime, nego sam ga ja pogodila!

Nasmijao se tiho.

— Svejedno, budite malo više žena, a malo manje vještica i kažite mi kako se zovete — nije se dao smesti McAllister.

— Ja sam vještica s brda San Luis.

— Niste uvijek bili vještica. Nekad ste bili dijete, djevojčica koja je imala svoje ime.

— Značaj se ne odbacuje kao star i iznošen kaput.

— Mislite? No dobro, ipak kažite mi svoje ime.

Žena je neko vrijeme oklijevala, onda progovori:

— Možda smo čak i rođaci. Zamislite, vi u rodu s jednom vješticom. McAllisteru!

— Ne bi me čudilo.

— Djevojačko prezime moje majke bijaše McAllister.

— A otac?

— Otac se prezivao Salazar. Bio je Španjolac. Jesam li sad zadovoljila vašu znatiželju?

— Znatiželja je ružna riječ, mene je samo zanimalo s kim imam čast razgovarati — objasni McAllister, pa naglo promijenit predmet razgovora: — Emilio mi je rekao neka vas pohodim i da ćete mi vi reći nešto vrlo važno. Osjećam da se u Handoutu nešto događa,

nešto što ne valja. Što je to što vi znate, a Emilio mi se nije usudio reći?

Naslonila je glavu na dlan, a ruku nalaktila na koljeno gledajući netremice u plamen vatre.

— U gradu vlada zlo — reče napokon kratko.

— Znam. To nije novost za mene. Zlo uvijek vlada u gradovima kao što je Handout.

— Ali s takvim se zlom još nikada niste sreli. Nešto što ne možete poimati, što ne možete razumjeti, a to je zlo u grad došlo s vama.

Trgnuo se i strogo je pogledao.

— Vaša je optužba teška. Svi mi imamo svoje mane, ali ja ipak nisam tako zao, ženo. Dogodi se tu i tamo da zakardašim, ali...

— Tko je stigao s vama u grad?

— Stigao sam sâm.

— Razmislite! Sjetite se!

Namrštio se i počeo razmišljati... Meksikanska kola s velikim kotačima. Seljak visoko na sjedištu, iza para lijevih i sporih volova, žena, djeca, pokućstvo, sve natovareno na kola; dva jahača iza njih. Sjetio se i odjeka kopita po daskama drvena mosta preko presušena potoka. Sve je to prošlo pred njegovim očima, ili mu se tek tako pričinilo. Dalje, otraga... rančerska kola u koja bijahu upregnute mule. Čija su bila kola? Ne, nije se mogao sjetiti.

— Da, došli su još neki ljudi — reče napokon.

— S njima je došlo zlo.

— A kako znadete?

— Ja sam vidovita.

Rugala mu se. No ipak, zar među Indijancima nije bilo vračeva koji su mogli pretkazati događaje što će se dogoditi?

— I, što sad? — upitao je i duboko uzdahnuo.

— Vratite se u grad i pustite na miru ženu koja želi biti sama.

— Zašto? Ta vi niste vještica, i vi i ja, oboje to znamo.

— Nikad nisam ni tvrdila da sam vještica. Neki Meksikanci prozvali su me vješticom, a etikete se lijepe kao blato — odvrtila je mirno.

— U pravu ste. Nu, dajte, iskoristite tu svoju vidovitost i kažite mi što mi je raditi.

— Ne znam, ali čuvajte se. Smrt vam je za petama.

— Ženo, u mom poslu smrt je vjeran pratilac i osjećao bih se vrlo nelađodno kad za tren ne bi bila uza me. — Ustao je. — Sad moram poći, ali prije nego vas ostavim kažite mi zašto ste se odrekli života?

— Zar nikad niste čuli za ljude koji se odriču svjetovnog života?

— Kako redovnice?

— Kao redovnice?

— Slušajte, lijepa žena poput vas... ne, to nema smisla. Zašto, ženo, pa ima toliko muškaraca koji bi...

— I vi? Slušajte, McAllisteru, ima ljudskih bića koja imaju neke vrijednosti koje drugima nedostaju.

— Ja imam svoje mane, ali one su ljudske. — Nasmiješio se. — Uostalom, tko ih nema? Ali takva žena kao vi, to ipak...

Neko je vrijeme stajala šutke pred njim i netremice ga promatrala, a tad izusti, hladno i odriješito:

— Laku noć, McAllisteru. I, razmislite: tko bi uzeo tako visoku djevojku za ženu?

— Glupost! Zaboravite na svoje komplekse. Vi ste pametna i lijepa žena.

— Galantan grubijan, ali i, recimo, iskren.

Pogledao ju je strogo, a onda se naglo okrenuo i potrčao niz strminu, do proplanka gdje ga je čekao konj.

Povikala je za njim kroz noć:

— McAllisteru!

Stao je kô ukopan i okrenuo se prema njoj:

— Molim?

— Ne dolazite više ovamo!

— Ne računajte na to! Rasni konji i lijepe žene uvijek su bili moja slabost!

Pošto je uzjahao, bacio je još jedan pogled gore, prema vatri, ali je više nije vidio. Nestala je u tami.

U grad se vratio kroz dvorišta. Konja je ostavio u konjušnici, pazeći da nikog ne probudi, i polagano se ušuljao kroz stražnja vrata u svoj ured. Ovaj put nije bilo nezvanih posjetilaca u njegovu uredu. Izuo je čizme, otpasao remen, a remington položio uz uzglavlje, da se nađe nadohvat ruci, ako ustreba.

Zaspao je u mislima o vještiči s brda San Luis.

Vrlo ugodan način da se čovjek uspava.

III

Idućeg je jutra razgovarao sa starim svećenikom Fernandezom ispred starodrevne španjolske crkve koja je bila vrlo ruševna. Otac Fernandez bijaše svećenik starog kova, dobra roda i obrazovanja, pa se pričalo da je šteta što se takav čovjek zabio u tu pustopoljinu, među sam ološ. Trsio se da bude blag prema vjernicima i nevjernicima, na što ga je život natjerao, jer početka trpeljivost nije bila njegova vrлина.

— Mislite li i vi da je ona žena na brdu San Luis odista vještica? — upitao je McAllister u razgovoru.

— Nije, sinko. Ja ne vjerujem u vještice — odgovori starac uz smiješak.

— A što znate o njoj, oče?

— Gotovo ništa, a svećenik mora čuvati isповijednu tajnu.

— Je li istina da je vidovita?

— Postoje dokazi da jeste. — Starac kimnu glavom, ali nastavi ozbiljnim glasom: — Ostavite je na miru, šerife. Ona nikom ne čini zlo, a pomaže sirotinji i pjestuje bolesne.

— Rekla mi je da je sa mnom u grad došlo zlo.

— Ona vam je to rekla? — zaprepasti se starac i tek tada malo bolje pogleda McAllistera.

— Zar vas je to potreslo?

— Odlazite, sešnor, odavde dok još imate vremena.

— Ne smijem napustiti svoju službu.

— Vi tu ništa ne možete učiniti.

Starac se okrene i pođe uza stube u crkvu, a McAllister osjeti kako mu se žmarci penju uz kralješnicu.

Na prolazu do njegova ureda nekoliko mu je ljudi kimnulo glavom u znak pozdrava. Kad je zakoraknuo na nogostup, začu škripu kotača iza sebe. Okrenu se i ugleda čovjeka srednjih godina kako tjera dvokolicu. Sve tro-

je, i čovjek, i kola, i konj, upoznali su i bolje dane u životu. Bio je to liječnik, jedan jedini u ovoj pustoši na milje daleko. Govorilo se da je zapravo veterinar, što možda i nije bilo daleko od istine.

Upravo se uputio da uđe u ured, kad liječnik zaustavi kola i poviče:

— Šerife!

Liječnik siđe s kola. Na njem se očito vidjelo da je vrlo umoran. Kad mu je prišao McAllister vidje da je neobrijan i na izmaku snaga. Oči mu bijahu zamucene i doimao se poput čovjeka kojega je zahvatio očaj.

— Moramo odmah razgovarati. Uđimo u vaš ured. — Pograbi McAllistera za ruku i povede ga prema vratima.

— Zašto pe ovdje?

— Ne, gospodine. Ovdje nikako. Uđimo!

Čim su ušli, liječnik zatvori vrata za sobom.

— Čini mi se da bi vam dobrodošla čašica viskija — ponudi ga McAllister.

— Bogme bi! Nikad mi još nije bila tako potrebna.

Liječnik se spustio na jednu od praznih stolica, skinuo šešir, spustio ga na pod i velikim šarenim rupcem počeo brisati znoj sa čela. Čim je iskapio čašicu, duboko se zavali u stolicu, zatvorio oči i uzdahne s olakšanjem. Kad je ponovo otvorio oči, pogleda u McAllistera kao da ga prvi put vidi, začuđeno.

— Mi se još pravo i ne poznajemo, šerife. Ja sam Harry Pullson, doktor medicine iz Cincinnatija. Ovamo sam došao zbog pluća, suha klima i sve drugo, pa se nadam da ću produžiti život koju godinu, ako me viski ne smlavi prije reda.

— Zar ste ovamo došli da biste mi pričali o sebi?

— Ne, zacijelo ne! Znadete, nisam oka stisnuo od jučer u podne.

— To se na vama i vidi. Što se dogodilo?

— Doseljenici su se utaborili pet milja izvan grada. Javili su mi da se jedno dijete razboljelo i da odmah dođem. Znao sam da činim milosrdno djelo, jer mi ti ljudi nemaju čim platiti. Bolesno je dijete ležalo umotano u

smrdljive i zmazane dronjke... u pravom leglu zaraze. U logoru boravi oko šest obitelji. Bože, što li ti ljudi traže u ovoj pustoši!

Pošto je iskapio još jednu čašicu, liječnik poslije kraće stanke nastavi:

— Dijete je bilo u visokoj vrućici... neishranjeno, zamazano. Činilo mi se da je već bilo u komi kad sam stigao. Pregledao sam ga... ali upamtite, takvu groznicu još nikad nisam sreo u svojoj praksi. Učinio sam sve da mu snizim vrućicu, ali teško je disalo, teško gutalo, grlo i grkljan bijahu mu zapaljeni, otečeni, suženi.

Opet zašuti i pruži čašicu da mu je natoči. McAllister pomisli da tog čovjeka uopće nije moguće napiti. Kad je iskapio piće, Pullson nastavi:

— Prije nego što sam otišao, još se jedan čovjek srušio u nesvijest. Isti simptomi kao u djeteta. Bio je izglednio i bolestan. Tad sam se zabrinuo i počeo ih ispitivati. Trampili su neku robu s Meksikancima, a jedan je mladić čak udvarao nekoj mladoj Meksikanki. Pomogao sam im koliko sam mogao, a onda odmah dogalopirao ovamo. Znadete li, možda, kad su ti ljudi stigli ovamo?

— Znam, istoga dana kad i ja, sa mnom.

— Točno. Nu, što je da je, ta bolest hara već nekoliko tjedana. I ona je zacijelo već tu, u gradu!

McAllister je šutke zurio u sugovornika, sjetivši se što mu je prošle noći rekla vještica.

Natočio je obojici po čašicu viskija; bio im je i te kako potreban.

— Gdje »u gradu«? — upita McAllister s bojazni.

— U meksikanskoj četvrti. Zaraženi su dva muškarca, jedna žena i dijete. Već su zvali svećenika.

— Maločas sam s njim razgovarao. Nije mi rekao ni riječi o tome.

— I neće. Ni meni ništa ne vjeruje. Za nj sam ja samo okorjeli pijani griješnik.

— Ja znam što mi je činiti, a vi?

— Idem kući. Prolistat ću neke medicinske knjige.

— Radije se ispavajte.

— Nemam vremena za spavanje.

— Vi ste jedini liječnik kojeg imamo. Čuvajte se.

— A što ćete vi učiniti?

— Najprije, moramo šutjeti. Ne smijemo uspaviti građane, jer bi počeli bježati pa bi se zaraza proširila na cijeli teritorij. No, što mislite, moramo li obavijestiti gradonačelnika?

McAllister vidje kako se liječnik prvi put nasmiješio.

— Što kasnije, to bolje.

— Otići ću do logora. Valja da te ljude premjestimo bliže gradu, da ih možemo držati na oku. Pomisle li da je ovaj kraj kužan, mogli bi se razbježati na sve strane, a to je točno ono što moramo spriječiti.

— A vi? Zar se ne plašite zaraze?

— Plašim, pa što?

Liječnik kimnu glavom i izađe, a McAllister uzdahne, zapali lulu i sjedne za stol, duboko utonuvši u misli.

Kad se lula ugasila, položi je na stol, ustane i izađe na ulicu. Tad primijeti da mu neko domahuje: Carter Davis, gradonačelnik. Samo mi je još taj manjkao, pomisli. Gradonačelnik je bio bogat trgovac, dioničar u banci, ugledan građanin.

— Upravo sam susreo Pullsona. Što mu je, šerife? Doimao se kao da je vidio samog vraga, a izašao je iz vašeg ureda. Što kaže, što mu je, a?

— Umoran je. Prošle se noći rodilo nekoliko novih stanovnika u vašem gradu.

— Bilo bi bolje da prestane lokati, zar ne?

— Želite li možda da i ja dahnem u vaš nos?

— Ne budite nepristojni! Uskoro su izbori za novog šerifa, a ja sam utjecajan građanin. Zapravo, ne vidim razloga zašto je guverner uopće morao imenovati šerifa u Handoutu?

— Zato što je smrtnost šerifa u ovom gradu vrlo velika.

Gradonačelnik je zabezeknuto zurio za McAllisterom, koji se udaljio.

Šerif se uputio ravno u meksikansku četvrt. Emilija je našao kako se odmaraju u svom sjenovitom vrtu iza kantine.

— Dobro da si došao. Imam za te vrlo važne vijesti, — reče Meksikanac poslije pozdrava.

— Da čujem.

— Tvrdava Gavrin, koja je samo četrdesetak milja odavde, ima posadu od pedestak vojnika. Kradomice noću stigla su pojačanja, a onda su svi krenuli prema zapadu, uz granicu.

— Želiš li mi reći da će doći do rata između Sjedinjenih Država i Meksika?

— Možda, puste li Sjedinjene Države ili Meksiko slobodan prolaz Apašima preko granice. Sad imamo posla s Bandalom. Moj nećak koji služi u meksičkoj konjici, javio mi je tu vijest, ali ne smiješ ga odati, da se ne nađe u neugodnoj situaciji. To sam ti rekao samo zato da bih te uvjerio u pouzdanost obavijesti.

Prije mjesec dana meksičko je konjaništvo napalo Apaše, uhvativši ih na spavanju, i sve su živo pobili; barem su Meksikanci tako mislili. No, Indijanci su se ubrzo okupili i udarili južnije od Sonore te doslovce savnili sa zemljom jedno selo. Meksikanci tad sklopiše sporazum s Jenkijima. Prema tom sporazumu Meksikanci su trebali potjerati Bandalu na sjever, a on će tad uteći na područje Sjedinjenih Država i uletjeti u stupicu koju će mu postaviti konjaništvo i pješadija Sjedinjenih Država.

— Jenkiji su već u pokretu, ali već dugo vremena nisu primili plaće. Prema obavijestima iz svojih privatnih izvora, koje ne smijem otkriti, novac za plaće već je na putu ovamo, Rem.

— Kad stiže?

— E, to ne znam.

— A pratnja?

— Vjerojatno vrlo jaka i brojna.

— A kakve to sve veze ima s tobom, Emilio? — McAllisterove misli napola bijahu uz liječnika i njegov problem.

— Ako netko otme taj novac, svi će osumnjičiti starog razbojnika i krijumčara Emilija Chaveza.

— Ako si čist, budi siguran da se nešto takvo dok sam ja živ neće dogoditi. Poštena riječ!

— Hvala. Nadam se da ćeš i ostati živ.

— Čuvat ću se da ostanem. Emilio. — McAllisteru se čini da se Meksikančev brk nasmiješio kad je čuo njegovu izjavu.

— A tko su ti ljudi?

Meksikanac kao da se trgnuo te uplata začuđeno:

— Koji ljudi?

— Ne pravi se lud! Ljudi koji namjeravaju opljačkati novac od vojničkih plaća. Kako se zovu?

— Ne znam.

— Prestani se sa mnom igrati mačke i miša, hombre! I prijateljstvo ima granice. — McAllister koraknu prema Meksikancu, strogo ga gledajući.

— Ja sam star čovjek i neću više dugo živjeti. Ne, to me ne smiješ pitati. To bi graničilo s izdajstvom, a ti me znaš...

— Hoćeš reći da će tvoji ljudi pokušati... — gotovo poviče Rem.

— Tiše, tiše! Tiše, čovječe! — zavapi Emilio panično te reče: — O ne, to je posao za Jenkije, ali među njima je i jedan Chavez... Ne, više ti ne smijem reći, iako ga ne želim spasiti... tog izdajicu, tog Judu, izdajicu vlastitog roda.

— Reci mi bar ime jednog Jenkija?

— Ne znam, Rem. Kunem se!

— Ti koji posvuda imaš doušnike?! Ne laži, Emilio! Hoćeš da samo ja izgubim glavu dok smo obojica u to na neki način upetljani. I Mallison mi je prijetio. Tko god snuje da opljačka taj novac, boji me se. Pokušali su čak da me uplaše, ne bih li otišao iz grada, pobjegao.

— Pa ti nikada nisi ni pred kim bježao, prijatelju — zavapi Emilio.

— Nemoj u to biti odveć siguran. A kako bih inače dosad sačuvao živu glavu, a? — reče McAllister i izađe iz vrta odlučnim korakom.

Otišao je ravno u telegrafski ured. Telegrafist bijaše mladić koji je tek nedavno stigao u grad.

— Dobar dan, šerife!

— Dobar dan. Želio bih poslati brzojav.

McAllister dohvati olovku i papir, napiše brzojav i pruži ga mladiću.

— Nemojte mi zamjeriti, šerife, ali ne razumijem ni riječi što ste napisali.

— Al' razumjet će oblasni šerif. Samo požuri, molim te.

— Ah, vi ste ga šifrirali — dosjeti se mladić.

McAllister je stajao i čekao. Mladić se okrene na stolicu i počeo otkucavati

brzojav. Nakon nekog vremena prestane i reče:

— Žao mi je, nema odgovora. Mora da je linija do tvrđave Gavrin negdje prekinuta.

— Pokušaj zaobilaznim putem.

Otkucavanje je ponovo započelo. Nakon nekog vremena mladić opet beshpomoćan pogleda šerifa.

— Nitko se ne javlja. Pokušat ću još nekoliko puta, šerife. Kadikad je to tako. Možda se jave za sat ili dva.

— Zar su obje linije crkle istodobno?

— Da, ali moram priznati da se to još nikad nije dogodilo — prizna mladić.

— Pokušaj ponovo — zaintačio se McAllister.

— Čim vojska dozna da je linija prekinuta, poslat će ophodnju da je popravi.

— To mi je još jedina nada, sinko.

Zachuđen, mladić je gledao za McAllisterom koji je gotovo istrčao na ulicu.

IV

Apasi su znali da čarobne žice mogu dozvati vojsku i da se onda vojska kreće brže od Indijanaca. Ako nisu Apasi, razmišljao je McAllister dok je išao prema uredu Expressa, onda ih je presjekao netko iz Handouta, što je značilo da će novac uskoro stići u grad. Međutim, ako bi žice presjekli prerano, to bi upropastilo cijeli plan.

Dawlish je sjedio pred ulazom u ured Expressa. Nije bio naoružan i pozorno je promatrao šerifa kako mu se približava. McAllister prođe mimo njemu i uđe ravno u ured.

— Hej, ne smijete ući sami! — poviče Dawlish i potrči za njim.

McAllister priđe odškrinutim vratima, što su vodila u susjednu sobu i snažno ih gurne. Vrata udariše u čovjeka što je sjedio iza njih.

Čovjek skoči na noge. Bio je visok, grubih crta lica i sitnih očiju, a u rukama je držao pušku.

Za tren McAllisteru se učini da će ga prorešetati od srdžbe; palcem je već bio nategnuo otklonac na puški.

McAllister mu okrenu leđa i reče:

— Izlazite, moram s vama razgovarati.

Dawlish sjede za stol, otvori ladicu i na stol položi revolver.

Čovjek sa sitnim očima reče:

— Mogao sam vas i ubiti.

— Saslušajte me vas dvojica ratnika i poslušajte dobro što ću vam reći. Uskoro u grad stiže novac u zlatu za isplatu plaće vojnicima...

— Odakle, do vraga, znate... ote se Dawlishu.

— I netko se sprema da taj novac opljačka.

— Neka samo pokušaju — primijeti sitnooki.

— I hoće. Odnijet će i ono što vi već imate u blagajni.

— Ne znam tko vam je sve to rekao. Ja samo moram brzojaviti u tvrđavu i ako govorite istinu...

— Ne možete brzojaviti, linije su prekinute.

— A preko glavnog grada, zaobilazno?

— I te su linije prekinute. Zar to nije čudno?

Dva se čovjeka pogledaše, a u očima im se odrazi zabrinutost.

— Još se uvijek osjećate sigurnim sa svojim puškama?

— Pa, priznajem, sve to baš mi se ne sviđa — prizna sitnooki.

— A kako to da ste vi tako sigurni, šerife, da će nas opljačkati? — upita Dawlish.

— Zar ja nisam šerif, predstavnik zakona u ovom gradu? Moj je posao da znam što se ovdje događa.

— Kad ste tako pametni, zašto ne uhitite te ljude koji nas namjeravaju opljačkati? — zajedljivo upita sitnooki.

— A za što da ih optužim? Tâ oni još nisu počinili nikakvo kriminalno djelo. K tome, još ne znam njihova imena. — McAllisteru se čovjek učini vrlo sumnjivim, pa stoga odmah upita: — A kako se vi zovete?

— Ja?

Pitanje kao da je iznenadilo sitnookog.

— Da, vi. Moram znati sve o vama. Dawlish tvrdi da sumnja čak u šerifa, a ja vam vraćam kompliment. Ja sumnjam u ljude koji rade za Express.

— Eh, pazite vi...

— Nikakva izmotavanja, molim. Vaše ime?

— Ja za nj jamčim — upadne Dawlish.

— A tko vam kaže da je vaše jamstvo za nj od neke važnosti za mene?

— Zovem se James Hammond. Što sad, zakonošće? — javi se sitnooki.

— Odmah ću vam reći, gospodine. Vi ste ubili hodočasnika u Kansas Cityju, i neke ljude u okršaju s obitelji McCrea u Nebraski. Vi to, doduše, nazivate borbom, a ja umorstvom; pobili ste ih sve s leđa.

Čovjek se ukrutio. Njegove sitne oči ce suziše se tako da su postale samo dvije ravne crte.

— Bogami, niste šeprtlja! No, McCreaovi su bili pokvarenjaci. Svi su to znali — reče Hammond teško dišući.

— Nisam došao ovamo da s vama raspravljam, nego da vam kažem da znam tko ste. Kolebate se između namjarnog ubojice i čuvara blagajne. Nadam se da će Dawlish pripaziti da budete na strani zakona kad dođe do pucnjave.

— Samo mi se više nemojte uplitati među noge — procijedi kroza zube Hammond.

— Zaboga, kud ste zapeli? — poviče Dawlish.

— Imate pravo, Dawlish, ali ne zaboravite ovo: čim vojna pratnja ode, ostat ćemo samo nas trojica između te blagajne i onih koji je žele opljačkati.

— I vojna straža — primijeti Dawlish.

— Da, to nam je jedina utjeha — napomenu McAllister pa izađe iz ureda Expressa.

Prešao je ulicu i ušao u dvorište javne konjušnice. Konjušar je, začudo, bio trijezan. McAllister mu kimnu glavom u znak pozdrava i pođe po svog canela. Konj je bio sit, napojen i istimaren. Kad ga je osedlao i pošao, konjušar ga upita:

— Kamo, šerife?

— Daleko.

McAllister potjera konja niz ulicu, prolazi preko drvenog mosta i uputi se uzbrdicom, dok nije stigao do logora doseljenika. Već je izdaleka zaključio o kakvom je soju ljudi riječ. Kola su bila otko potoka, a naokolo sve blijasalo puno otpadaka i smeća. Dim s plamenom dizao se s nekoliko logorskih vatri, a neuredne žene motale su se oko kola. Nekoliko je muškaraca sjedilo na obali i pecalo. Nadomak logoru ugleda humak zemlje zagrnut kamenjem i s križem načinjenim od dva štapa zavezana konopom.

Tri muškarca krenu prema McAllisteru, naoružana puškama jednometkama. Bili su neobrijani, zarasli u brade, i odjeveni u iznošenu i pokrpanu odjeću. Jedan je bio bosonog.

McAllister zastade, čekajući da mu se ljudi približe, svjestan da ga žene promatraju i da se djeca oko njih okupljaju. Osjećao je za njih sažaljenje, ali znao je i da su opasni. Zatvoren u vlastiti svijet, za njih su svi ostali ljudi bili neprijatelji.

Najviši i najstariji među trojicom zastane desetak koraka ispred McAllistera, a druga dvojica se postave svakom s jedne strane McAllisterova konja. Šutjeli su neko vrijeme i nepomično u nj buljili.

Tad McAllister progovori:

— Liječnik me obavijestio o bolesti.

Potom opet nastupi neugodan tajac.

Onaj najviši proguta slinu, a jabučica u grlu poskoči mu gore-dolje. Bio je mršav, izgledao. Svi su bili mršavi.

— Dijete je umrlo. Pokopali smo ga tamo gore — reče malodušno, pokazavši rukom prema humku, i nastavi: — A zar je to protuzakonito?

— Ne, nije. Nisam zato došao.

— Nego zašto? — upita opet onaj najviši.

— Ta bi groznica mogla biti zarazna. Moramo poduzeti sve mjere predostrožnosti da ne dođe do epidemije. Stoga sam vam došao reći da se zasad ne mičete odavde, jasno?

— Razmislićemo — reče čovjek.

— Gospodine, ja vas nisam došao moliti — strogo će McAllister.

— Zar ne živimo u slobodnoj zemlji, šerife?

— Zaraza se može proširiti. Odlučite li da otiđete odavde, morat ću vas u tom spriječiti.

— Ali vi ste sami, a nas je mnogo — dobaci jedan od mlađih ljudi.

— Zaveži kad te nitko ništa ne pita! — prekori ga visoki i najstariji.

— Pomoći ćemo vam koliko možemo, ali morate i vi meni pomoći i ostati neko vrijeme tu gdje jeste. I, ne dolazite u grad. Kažite mi što vam je potrebno i ja ću vam poslati.

— Sve! Imamo tek malo brašna i pokoju ribu koju upecemos. Neki dan smo u šumi uhvatili zeca.

— Ja ću vam poslati kola sa hranom. Do viđenja!

McAllister je odjahao, zabrinut. Nije znao što mu je činiti. Došavši do raskrižja zastane, a onda okrene konja i pođe uskom stazom što je vodila u brdo San Luis.

Vještici nije našao u njezinoj spilji. Vatra je bila zapretana, ugljen još mlak. Odjednom se osjeti tužan i osamljen. Želio je s njom porazgovarati, jer je bio siguran da bi mu mogla pomoći savjetom.

Spustio se polako prema gradu. Konja je ostavio u javnoj konjušnici i pješice se uputio u meksikansku četvrt.

Pošao je do kuće Ramineza, gdje se najprije pojavila bolest. Znao je da bi se i u toj kući mogao zaraziti i prestrašiti se. Napokon, tko mu jamči da se već nije zarazio? Možda će za tri ili četiri dana i umrijeti!

Već pred kućom osjeti smrad iz košinjca i staje. Kuća je bila čvrsto građena, za obranu, još u doba kad su Apaši bili svakodnevna opasnost.

Udario je šakom po dvorišnim vratima. Začuli su se glasovi i koraci po dvorištu. Netko podignu težak zâsun, a vrata se otvoriše.

Našao se oči u oči s vješticom.

Prvi tren, koliko je bio osupnut, nije se snašao i nije je prepoznao. Kosu je splela na potiljak i umjesto crne haljine na sebi je imala bijelu pamučnu rubaču, zasukanih rukava, i crnu suknju.

Po izrazu njezina lica mogao je zaključiti da joj baš nije jako drago što ga opet vidi.

— Što hoćete? — upita ga.

— Ne znam još — odgovori i uđe mimo nje u dvorište, pa stane i pričekava da ona zatvori vrata.

Dvorište je bilo prljavo, puno kokoši koje su čeprkale po prašini. U toru je bilo nekoliko koza. Na ulaznim vratima u kuću stajalo je dijete, velika trbuha i šmrkava nosa. Pričekao je dok mu je prišla, pa reče:

— Liječnik mi je sve rekao. Bio sam u logoru doseljenika. Jedan je čovjek tamo teško bolestan, a jedno je dijete umrlo.

— I, što ste odlučili?

— Pokušao sam brzójaviti po pomoć ali ove su žice presječene, i prema tvrđavi i prema glavnom gradu.

— Ja nemam vremena za dokon razgovor. Gospođa Ramez i jedno njezino dijete teško su bolesni. Znađete li makar kakva je to bolest?

— Zarazna i valja je iskorijeniti prije nego uzme maha.

— Pa, što da radimo?

— Najvažnije je paziti da se o tome ne pročuje po gradu. Ljudi bi se mogli preplašiti i početi bježati iz grada. Stoga sam i htio pozvati vojsku. Ona ima svoje liječnike i blokirala bi grad sa svih strana, jer bolest se ne smije proširiti izvan grada i zahvatiti cijelu oblast. A znadu li susjedi da je gospođa Ramez bolesna?

— Naravno, ali ne znaju od čega. Svi misle da je prehlada.

— A gdje joj je muž?

— U kantini.

— Što?!

— Ja sam samo žena, a muškarci nisu obvezatni slušati nas žene — odgovorila je s gorčinom u glasu.

— Idem ga potražiti.

— Slušajte, šerife, potrebni su mi lijekovi. Karbol. Vodu prokuhavam, za svaki slučaj, ako je možda zakužena. Ponijela sam i nešto ljekovitih trava i pomažem se s njima. U ženinu glasu osjeti se očaj i McAllister spozna koliko se ona žrtvuje za te ljude.

Stavio joj je ruku oko ramena, da je osokoli. Nije se povukla, nego je podigla glavu i pogledala ga zelenim očima.

— Vi ste žena na svom mjestu. Znađete? Ali niste sami. Uskoro će stići

liječnik, a i ja ću navratiti. Sad moram poći, imam još mnogo posla.

Pošao je do druge kuće koja je bila zakužena. Nalazila se na južnoj strani iste ulice. Razmišljao je bi li bilo pametno da tu ulicu zatvori i odijeli od ostalog dijela grada, odmah sada, i da obavijesti ljude, ili da još pričekava. No, tada, bi moglo biti kasno. A sve to nije mogao izvesti sam. Trebalo mu je ljudi, da mu pomognu. A kome može vjerovati u gradu?

Pošao je k Emiliju. Zatekao ga je za šankom u njegovoj kantini. Pijuckao je i šalio se s gostima. Svima zape riječ u grlu kad je u bar unišao McAllister. Prišao je k Emiliju i tiho mu šapnuo:

— Moram s tobom nasamo razgovarati.

Meksikanac pođe ka stražnjim vratima, a McAllister ga je slijedio u stopu. Kad su došli u vrt, sjedoše, a Emilio natoči svakome po čašu crnog vina. Pošto je ispio, Emilio dlanom obrisu usta te reče poprilično razdraženo:

— Nemoj više nikada dolaziti ovamo. Što će ljudi misliti kad vide da šerif dolazi u moju kantu?

— Slušaj, Emilio, ovo je posljednji put da mi naređuješ što ću reći ili činiti. Strpat ću te u buharu da se malo ohladiš.

— Ja samo ne želim...

— Puca meni prsluk što ti želiš, a što ne želiš, čovče! Primiri se i saslušaj. U logoru doseljenika hara zarazna bolest. Jedno je dijete već umrlo. Ne budemo li oprezni, zarazit će se cijeli grad.

— Kakva bolest?

— Ne znam.

— Što kaže liječnik?

— Ni on još ne zna.

— Tko je obolio ovdje u gradu?

— Obitelj Chica Rameza.

— Ali Chico Ramez je ovdje, u kantini! — zaprepašteno će Emilio pogledaši u vrata što su vodila iz vrta u kantu.

— Stoga sam i došao. Ja mu ne mogu javno zapovijedati da se tornja kući. Svi bi čuli i grad bi začas zahvatila panika. Počnu li ljudi bježati iz grada, zaraza će zahvatiti cijelu drža-

vu. Stoga mu ti priđi i prišapni neka odmah ide kući.

— O, bože! — zavapi stari razbojnik blijed kô krpa od straha, kad mu je šerif rekao tko je sve bolestan i da je vještica uz postelju Raminezove žene.

— To je dobro. Ona je vješta liječenju ljekovitim travama — dometnu Emilio.

— Pokušao sam brzoglaviti po pomoć, ali sve su žice presječene. No, ti sigurno to već znaš. — McAllister iskosa pogleda Emilija

— A zašto bih ja to morao znati? — pomalo će uvrijeđeno Meksikanac.

— Ne glumi janješce, Emilio... Sjeti se... Nije vrug da si zaboravio? A sav onaj novac što stiže u grad za plaće vojnicima? — podrugljivim je glasom govorio McAllister praveći male stanke između svake rečenice.

Emilio je šutio, duboko zamišljen. Kad je podigao glavu i pogledao McAllistera u oči, činilo se da se malčice pribrao, premda je bio vrlo zabrinut.

— Hajde, Rem, prestani. Odlazi za svojim poslom. Ja ću se pobrinuti da se Raminez odmah vrati kući.

— I, zapamti: svi bolesni moraju ostaniti gdje jesu — opomenu ga McAllister.

— Prepusti to meni, moji će me Meksikanci poslušati.

Rastali su se bez riječi pozdrava, osim što su jedan drugom jedva primjetno kimnuli glavama. McAllister je izašao ravno na ulicu, a Emilio se vratio u kantu.

Kad je stigao do glavne ulice, sunce je već zapadalo iza bregova na zapadu. Tad se sjeti da od zajutarka cijeli dan nije ništa okusio i odjednom osjetiti glad.

U trenutku kad je zakrenuo iza ugla prema svom uredu začuje topot konjskih kopita i škripu kotača kola preko drvenog mosta. Okrenuo se i ugledao vojna ambulantna kola s malom konjaničkom pratnjom kako ulaze u grad.

— Ovog časa ništa ljepše nisam mogao poželjeti — reče poluglasno.

I, zaboravi da je gladan.

M

Određom je zapovijedao mladi poručnik. Osim njega pratnja se sastojala od šest vojnika, narednika i vodnika. Svi su bili prašnjavi i umorni od duga puta, i vojnici, i konji, i mule koje su vukle bolnička kola. Kad su se zaustavili ispred ureda Expressa, svi su odahnuli s olakšanjem što su napokon stigli na odredište. Opustili su se na sedlima.

Dočekali su ih Dawlish i njegov pomoćnik. Obojica su držali puške u rukama. Izveli su cijeli obred pri dočeku. Hammond je izašao na sredinu ulice, tamo zauzeo položaj i ogledavao se niz ulicu i uz ulicu, kao da svakog časa očekuje napadaj s obje strane.

Mladi časnik izda umornim glasom nekoliko zapovijedi. Sjahal su svi osim dvojice vojnika, koji su izvukli puške iz navlaka o sedlu i ostali sjediti na konjima s oružjem u ruci. Ostali su pošli ka stražnjem dijelu bolničkih kola i počeli istovarivati i unositi u Expressov ured teške sanduke.

McAllister duboko uzdahne i uputi se niz ulicu prema salunu »Ace of Spades«. U njem je zatekao samo nekoliko ljudi uz tezu, a za jednim stolom četvorica su kartala. Manly Rill, vlasnik, nalaktio se na tezu i odmarao. Bio je to krupan, salast čovjek, ćelave glave bez ijedne vlasi, što je nastojao nadoknaditi prekrasnom uređnom crnom bradom i brkovima. Ljudi su ga voljeli jer je bio vrlo ugodan i razgovorljiv čovjek, premda se držalo da je, dok je bio kod kuće u Teksasu, ubio svoju kvotu ljudi. No, zato je u njegovu salunu rijetko dolazilo do tučnjava i pucnjava, osim ako ih on sam nije započeo.

— Zdravo, Manly! Pivo, molim! — pozdravi McAllister, koji ga je već dugo poznavao, jer se s njime susretao u nekoliko gradova na zapadu Sjedinjenih Država.

Bacio je novac na tezu. Rill mu natoči vrč piva i gurnu ga niz šank, tako vješto da se zaustavi točno ispred McAllistera. Manly je odlično gađao, naročito iz revolvra.

— Ja častim. Valja potkupiti vlast — reče gostioničar i nasmiješi se.

— Hvala, Manly. Samo, moja cijena je nešto veća — odvrati mu uz osmijeh McAllister i spremi novac u džep.

— Kolika?

— Kaži mi gdje je Mallison i kupio si me.

— Ovdje negdje, ali još se nije pojavio.

— Gdje stanuje?

— Na Fermontu, u Ma Henderson.

McAllister iskapi pivo, obriše usne rukom i reče:

— Miran dan. Nema mnogo gostiju.

— Nikad manje.

— Do viđenja!

— Do viđenja — otpozdravi Manly Rill.

Šerif iziđe i krene glavnom ulicom. Kod križanja skrene nadesno, prema Fermontu. Kuća Ma Hendersonove bila je opasana bijelom ogradom oko vrta puna cvijeća, pa nitko ne bi ni pomislio da u njoj stanuje kockar i obična protuha. McAllister pokuca na ulazna vrata.

Za trenutak na vratima se pojavila Ma Henderson, debela ženitina golemih dojki i s tri tusta podbratka. Doimala se majčinski blaga i meka sve dok joj niste povirili u svinjske oči; tek biste tada vidjeli da joj je srce meko kao kamen.

— Da?

— Molim vas, gospodo, je li gospodin Mallison kod kuće? — upita uljudno McAllister, taknuvši prstima obod klobuka u znak pozdrava.

— Bogami jest. — Ma Henderson složi ruke na trbuh ispred sebe, a one se izgubiše pod debljinom njezinih dojki, pa nastavi: — Neki mekušac. Leži u krevetu. Valjalo bi da svojski pljune u šake i prihvatiti se nekog muškog posla, odmah bi ozdravio. Zna, gospodine, ja baš nemam suosjećanja prema bolesnima.

— Vidim, gospodo. Nu svejedno, rado bih s njim porazgovarao... naravno ako vi nemate ništa protiv.

Oči joj zapeše na šerifskoj zvijezdi.

— Ogriješio se o zakon, a?

— Ne, gospodo, koliko ja znam.

— Kartanje bi trebalo zakonski zabraniti, zar ne? — odsiječe Ma Henderson.

— Možda ste u pravu, gospodo.

Malo se nevoljko uklonila s praga kad je McAllister pošao u kuću i dočeka mu u prolazu da je Mallisonova soba na katu, s pročelja, vrata nadesno. McAllister je prije nego se počeo penjati stubama na kat pomno obrisao noge, da ga žena ne bi prekorila. Pokucao je na vrata Mallisonove sobe iz koje je čuo slabašan glas kako ga zove neka slobodno uđe.

Ušavši, zastane kad vidje da su zastori navučeni preko prozora. U sumraku, u desnom kutu sobe ugleda čovjeka u krevetu.

— Tko ste vi? — upita kockar slabašnim treptavim glasom.

— McAllister.

Čovjek duboko uzdahnu.

— Što hoćete, šerife?

— Da malo porazgovaramo.

McAllister priđe k prozoru i odmakne zastore. Kad se okrenuo, Mallison je rukom zaštitivao oči od svjetlosti.

— Navucite zastore, molim vas. Bole me oči od svjetlosti — prosvjedovao je.

— Zelio bih vas dobro pogledati pri svjetlosti, samo jedan tren. Strpite se.

Šerif priđe krevetu i zagleda se u bolesna čovjeka. Mallison se doimao užasno. Lice mu je bilo blijedo, neobrijano, s rijetkim crnim dlakama, a oči zakrvavljene i upaljene, s tamnomodrim podočnjacima.

— Još me želite ucmekati?

— Pa vi dobro znadete da ja nikad nisam...

— Dobro, zaboravimo na to. A što vas boli? — upita ga McAllister.

— Ne znam. Sve me boli, cijelo tijelo. Gorim u visokoj vrućici.

— Jeste li već zvali liječnika?

— Ne. Još nisam.

McAllister ga otkri, hitrim kretom ruke povukavši pokrivač s kreveta. Kockar se počeo buniti, ali mu šerif strogo naredi:

— Raskopčajte košulju, Mallisone!

Bolesnik drhtavim prstima raskopča košulju na prsima; bila su sva crvena od osipa. Tad podigne pogled prema McAllisteru, kao da od njega očekuje pomoć.

— Što je to?

— Ne znam — odvrati šerif i ponovo ga pokrije. Tad privuče stolicu uz krevet i sjedne uz uzglavlje.

— Mallisone, jedno je dijete već umrlo od te iste bolesti. Liječnik još ne zna kakva je to bolest; nikad je još nije sreo u svojoj praksi. Bit ću s vama iskren. Vrlo je lako moguće da ćete i vi umrijeti.

Kockar se nasmija promuklim i drhtavim smijehom.

— A ja sam cijeli život mislio da ću umrijeti od tuberkuloze pluća ili olovna zrna.

— Sredite se, Mallisone, i dobro promislite što vam je raditi. Vi ste nekada bili džentlemen, pretpostavljam, a nadam se da ste to još u duši... makar malo. U gradu hara zarazna bolest. Istodobno, neki se ljudi spremaju opljačkati blagajnu u uredu Expressa. Ti isti ljudi žele mene skloniti s puta. Opljačkat će blagajnu i pobjeći iz grada. No, vrlo je vjerojatno da su i oni već zaraženi tom bolesti od koje i vi bolujete. Stoga i želim da se urazumite i da dobro promislite.

— Ma što me gnjavite! Što da razmišljam i o čemu? Ja sada mogu jedino razmišljati o svojoj bolesti — reče čovjek u očaju.

— Razmislite malo i o bolesti svih drugih kad se zaraza proširi po cijeloj državi, o djeci i o ženama, o svima koji će umirati... na stotine, tisuće.

— Ma što vi mislite da sam uhvatio ovu prokletu bolest da bih zarazio čitav svijet? Što je vama, čovječe?

— Mislim da znate imena ljudi koji namjeravaju opljačkati blagajnu u uredu Expressa. Recite mi ime čovjeka koji vas je poslao da me ubijete — predloži mu MacAllister.

— Ne smijem.

— Zaista?

— Ne možete me prisiliti. A što mi se gore može dogoditi od ove bolesti?

— Mogu nabaviti lijek koji će vas spasiti.

— Dat će mi ga liječnik.

— On ga nema.

Mallison je buljio u sugovornika bolesnim očima. U njima se odražavao strah i očaj koji bi u nekoj drugoj prišli sigurno ganuo McAllistera.

— McAllister... vjerujte mi... ja nisam bio za to... ne, već od početka... — tihim je glasom počeo isprekidano zamuckivati Mallison.

— Ma, čega se plašite? Smrti? Zar nije gore umrijeti od kuge, nego riskirati da vas ustrijele?

Mallison zatvori oči, kao da se htio osloboditi McAllisterove nazočnosti. Dugo se tako odmarao. Šerif pomisli da je zaspao, ili pao u komu, ali kockar napokon otvori oči i reče:

— U pravu ste, nemam što izgubiti.

McAllister je sjedio uz krevet i pažljivo slušao. Čovjek je počeo pričati slabaskim glasom, jedva čujnim, kao da šuška suho lišće na povjetarcu, govorio je dok se nije umorio.

Kad je završio, šerif ustane i reče: — Hvala, Mallisone. Učinit ću sve da ne požalite što ste mi sve priznali... ako ostanem živ, jasno.

Mallison se jedva primjetno nasmijeshio.

— Možda ipak ostanete — reče šapatom.

— Poslat ću vam lijek.

Ma Henderson je vrebala na šerifa kô galija razapetih jedara i dobrodila je odmah za njim do izlaza.

— Što mu je? — upita.

— Ništa. Malo se prehladio. Sve će biti u redu. S njim doista više nećete imati mnogo briga.

— Tko meni zadaje briga, izbacim ga na ulicu — odvrati debela žena.

— Tako im i treba — dobaci McAllister i pođe niz ulicu.

VI

McAllister je mrzio neodlučnost više od svega na svijetu, a sad se osjećao neodlučnim, pa je mrzio i sama sebe. Hodao je polako ulicom, s noge na nogu, prema svom uredu, pokušavajući hiniti da ga ne tare ni najmanja briga. No, činilo mu se da mu to baš ne ide najbolje od ruke.

Sjeo je za stol i promatrao kroz prašna okna ljude kako prolaze uli-

com. Neki od njih bit će zacijelo mrtvi već idući tjedan, pomisli.

Natočio je čašu viskija i zapalio lulu. Više od svega bio mu je potreban pomoćnik, još jedan par ruku, još jedan par nogu, još jedna glava. Valjalo je otpremiti namirnice u logor doseljenika. Ako su u oskudici i dobiju zabadava što im je potrebno, ostat će gdje jesu sve dok hrana bude besplatna. Tako će riješiti jedan problem.

Ali tko, tko će to učiniti? Valjalo je naći nekog tko poslije po gradu neće prepričavati što je tamo čuo i vidio. A takvog čovjeka nije imao.

Osim Emilija... Meksikanac je jedini čovjek s nekim autoritetom u gradu. Za njegov klan njegova je riječ zakon.

Na stražnjim vratima, uz zatvorske ćelije, začulo se tiho kucanje. McAllister ustane. Prije nego je pošao u stražnji dio kuće, spusti zasun preko uličnih vrata. Tako se makar osigurao od napadaja s te strane. Usput je dohvatio revolver remington. Nategnuo je otponac i prišao stražnjim vratima.

— Ja sam — javi se tihi ženski glas Meksikanke.

— Kako se zoveš?

— Manuela Ortiz. Ja sam nećakinja Don Emilija.

Mogla je biti istina, koliko i laž. Mogla je služiti i kao mamac. Glas joj je bio umiljat, blag. Nema boljeg mamca za muškarca od ženskog umiljatog glasa.

Otvorio je vrata. Mlada je djevojka stajala pred njim s rupcem preko glave. Bila je sama.

— Imaš poruku za mene?

Kimnula je glavom.

— Uđi.

Stao je u stranu, a ona uđe u kuću. Odmah je za njom zaključao vrata i odmjerio je od glave do pete u sumraku ćelija. Mogla je imati oko osamnaest godina, al' bila je punačna, oblih dojki. Nije bila lijepa u licu, ali dobar komad ženske. McAllister posumnja da u Chavezovu rodu uopće ima nedražesnih ženskinja.

Nasmiješio se, a ona mu stidljivo odvrati osmijeh.

— Da čujem poruku?

— Čim padne mrak, dođite k ujaku.

— A tko mi jamči da si ti doista Emilijeva nećakinja — upita blago, a pri tom je razmišljao: Meksikanka na kolima s volovskom zapregom, tko bi se na nju uopće osvrnuo?

Eto načina da doseljenicima dostavim namirnice.

Djevojka se doimala zbunjena. Raširila je ruke i glavu zaplakala.

— Ma, kako to mogu dokazati? Ja sam Manuela Ortiz... svi u gradu to znaju.

— Al, ja ne znam. Dobro, kaži mi u koliko sati?

— Sat prije ponoći. Rekao je da dođete sa sjeverne strane, kroz prolaz s topolama, da vas nitko ne bi vidio — rekla je, tiješteći smeđe ruke.

Potapšao ju je po punačnim ramenima.

— Kaži Emiliju da ću doći.

Činilo se da je djevojci laknulo.

— Hvala, señor.

— Otvorio je vrata i djevojka klizne u dvorište. Nije se još pravo ni okrenuo kad začuje kucanje na vratima s ulične strane. Potrčao da vidi tko bi to mogao biti.

Bio je doktor Pullson.

Otvorio je vrata.

— Jeste li bili kod Mallisona? — bilo je prvo što ga je McAllister upitao.

— Da, I još kod nekih drugih ljudi na suprotnom kraju grada. Bolest je počela uzimati maha. Mislim da još nitko ne sumnja kako je posrijedi zaraza, ali ubrzo će im sinuti. Tad smo obojica, i vi i ja, u gadnu škripcu.

— A što kažu knjige?

— Otkad smo se rastali listao sam te proklete knjižurine i ništa nisam našao. Čitao sam, pio i razmišljao; nikad još toliko vremena nisam utrošio na čitanje, pijaću i razmišljanje.

— Al' to još uvijek ne znači da sa mnom nećete popiti još jednu čašicu?

— Hoći, vrlo rado.

Sjedeći u šerifovu uredu, Pullson polako ispije punu čašu viskija. Oči mu zasjaše, i to bi sve.

McAllister je čekao u tišini. I liječnik je šutio i kad Remu bi dosta, prozbori:

— Razmišljao sam o tom da odvojim meksikansku četvrt od ostalog dijela grada, ali sada, kad sam čuo da se

groznica proširila na ostali dio grada, to više nema smisla.

— Ljude bi valjalo upozoriti, a grad blokirati.

— Znači, valja postaviti straže svakih deset metara uokrug grada. Sprema se pljačka blagajne u Expressu, gdje se nalazi novac za plaće vojsci. A ti ljudi, čim dignu novac, neće ostati u gradu.

— Zaboga, zar još i to! — zavapi liječnik pogledavši u sugovornika.

— Mislim da se ne varam. Nego, kome možemo vjerovati u gradu, doktore. Mislim, tko bi htio da se brine i za druge, a ne samo za sebe.

Liječnik se naceri.

— Zar hoćete da budem cinik?

— Ne, hoću samo da mi iskreno kažete što mislite.

— Mogao bih vam naći desetak ljudi, dobrih ljudi, za borbu s Indijancima ili za potjeru za ubojicom, ali za ovo... ovo je nešto sasvim drugo.

— Eto, vidite.

Četiri su ceste vodile iz grada, a s onim s čim je raspolagao nije mogao nadzirati ni jednu jedinu. Doseljenici su se mogli razbježati kad su htjeli. Potom je upitao liječnika zna li nekog povjerljivog Meksikanca da mu preveze namirnice u logor doseljenika. Pullson je poznavao nekog čovjeka, ali taj će tražiti da mu se to plati.

Naposljedku liječnik ustane i reče da mora poći pohoditi bolesnike, te obriše znojno čelo šarenim rupčićem.

— Još ćemo se čuti — reče i pođe k vratima. Njegova spuštена ramena kazivala su da je utučen.

— Doktore! — poviče McAllister za njim.

Pullson stane i okrene se.

— Molim? — upita, a na lieu mu se vidjelo da je iscrpljen.

— Vi ste dobar čovjek.

Liječnik se naceri potilho grlenim glasom.

— Što ste se raspekmezili. To vam ne pristaje. Ja sam mislio da ste vi odvažan čovjek u koga se mogu pouzdati.

— Zašto se niste naspavali? Ne zaboravite, svi ovisimo o vama.

— Zaboga, zar mislite da me to ne progoni cijelo vrijeme? — dovrati Pullson i zalupi vratima za sobom.

McAllister pođe najprije u konjušnicu. Vlasnik je bio u veselom raspoloženju, no još nije bio pijan; tek je počeo piti. Malo se s njim cjenkao dok mu je iznajmio kola i dva konja, koja je McAllister zatim odvezao pred trgovinu namirnicama. Trgovac ga čudno i upitno pogleda. Kako ga ništa nije pitao, McAllister je s njim bio vrlo ljubazan.

Čim je natovario kola s namirnicama, uputio se u potragu za Meksikancem kojeg mu je liječnik preporučio. Taj se čovjek zvao Baca, a živio je malo izvan grada, koju milju prema sjeveroistoku. Bio je to priprost, ali prepreden seljak. Čim je čuo kamo valja odvesti kola, odmah je udvostručio cijenu. McAllister požali što mu je rekao da u logoru hara zaraza, ali morao je čovjeka opomenuti da ne ulazi u logor. Meksikanac je tako znao da ga drži u šahu. McAllister prokune u sebi. Naposljetku će ostati bez novca, unatoč dobro plaćena posla koji mu je našao Emilio; ako poživi. Isplatio je Meksikancu pola svote, uz napomenu da će drugu polovicu primiti kad doseljenici potvrde da su robu primili. Čovjek je počeo prosvjedovati. McAllister tada pođe sam bez riječi prema kolima, a Meksikanac se brže-bolje predomisli i potrči za njim. Kad se uspeo na sjedalo, šerif mu zaprijeti da će ga zatvoriti bude li samo jedna stvar nedostajala.

Kad se vratio u konjušnicu, vlasnik je upravo ispijao posljednje kapi iz boce. Bio je pijan i neprestance je nešto brbljao. Obasuo je McAllistera sa sijaset pitanja. Htio je pošto-poto znati gdje je bio i što je radio; što će mu tolike namirnice i zašto? Cijeli je grad izgarao od znatiželje.

— Čudilo bi me da ne izgara — reče McAllister, ostavi konja i vrati se u svoj ured.

Potrazio je među svojim osobnim stvarima lemat revolver; oružje koje je čuvao za crne dane. Nije to bio revolver skladnih linija, koji se nosi o boku kao ukras, nego oružje velika kalibra vrlo podesna za ulične borbe. Očistio ga je i počeo vrlo pomno puniti. Bio je to automatski dvocijevni revolver s devet metaka. Gornja je cijev bila 40 kalibra i izljebljena, a do-

nja bijaše glatka kao u lovačkih pušaka sačmarica s nabojima za krupnu divljač. Bio je to pravi prijatelj u nevolji. McAllister je znao da naboji sa sačmom mogu zaustaviti mnoštvo na malu daljinu, a pri tom ne ubijaju, pa se poslije okršaja moglo pokupiti ranjene, i prijatelje, i neprijatelje. Druga se strana najčešće nije držala nikakvih pravila, pa ih je uvijek valjalo nadmudriti. A McAllisteru se baš ta činjenica nije dopadala.

Ponio je to strašno oružje s najvećom pomnošću, mjereći pažljivo prah, stavljajući kapice naboja na kapsule, znajući da ga oružje neće ostaviti na cjedilu samo ako bude pomno napunjeno. Vani je već bila mrkla noć kad je završio s pripremama. Zatakao je oružje za pas, pa navukao kaput. Zatim je pregledao naboje u remingtonu, a onda zapalio svjetiljku i ostavio je na stolu da gori. Zatvorio je zasun na ulaznim vratima, a potom se iskrao kroz stražnja vrata na dvorište i zaključao ih.

Iza kuća, zaobilaznim putem kroz dvorišta, došao je do liječnikove kuće i vidje gdje svjetiljka gori u kuhinji. Pullson mu osobno otvori vrata i pozdravi ga ispod glasa. Već je bio pripit, ali još nije bio pijan. Ponudio je McAllistera pićem, ali on je odbio popludu mahnuvši rukom.

— Još nisam večerao. Hoćete li sa mnom? — ponudi liječnik.

Pullson je skinuo kaput. Njegov zamazani prsluk bio je prekriven masnim mrljama. Okovratnik košulje bio je otkopčan i vidjele su se dlake po vratu.

Izrezao je slaninu na kriške i bacio ih na tavu. McAllister je uživao u mirisu i cvrčanju pržene slanine.

— Živite sami? — upita.

— A tko bi htio živjeti s ovakvim čovjekom?

— Znači, nisam jedini osamljenik u gradu.

Rem sjedne za stol i počne pohlepno u usta trpati velike zalogaje slanine s jajima, ispirući usta vreloom kavom. Kad se najeo osjećao se malo bolje, ali još uvijek ne i dobro.

— Gdje su se vojnici nastanili? — upita.

— U hotelu nad salonom.

— Čuvaju li Express?

— Dvojica — odgovori Pullson, natoči čašu viskija i sjedne za stol.

— Večeras imam mali obračun — reče McAllister nehajno.

— S kim?

— S ljudima koji žele opljačkati blagajnu u podružnici Expressa.

Pullson ga strogo pogleda, a onda kao da se malčice omekšao.

— Ja se u to mnogo ne razumijem, ali ako mogu pomoći...

— Hvala. To je moj posao, za njega sam plaćen.

— A znadete li tko su ti ljudi?

— Znam, točno. — McAllister potvrdno kimnu glavom.

— Zašto ih jednostavno ne uhitite prije nego što opsjednu podružnicu Expressa? — začuđeno upita liječnik.

— A zašto? Pa, još ništa nisu učinili. Ili da nađem svjedoke koji će potvrditi da su radili nešto protuzakonito?

— I stoga ste došli k meni? — liječnik gurne pramen kose što mu je pao preko čela.

— Da. Dovoljan mi je jedan svjedok.

Poslije kraćeg razmišljanja Pullson reče:

— Dobro, ali zar ne bi bilo bolje da imate dva svjedoka?

— O da, bilo bi.

— Vidjet ću, možda nađem još jednog. Kažite mi samo mjesto i vrijeme.

McAllister mu detaljno objasni. Liječnik je samo kimao glavom i guckao viski. Kad je šerif završio, primijeti:

— Sad još samo da izvučete živu glavu iz te stiske.

— Upravo to — suglasi se McAllister, pa upita: Jeste li posjetili Mallisona?

— Da, umro je — kratko će liječnik.

— A tko sve zna da je umro?

— Svi, ali ne znaju od čega. Ni ja, na žalost — prizna liječnik pogleda uprta u pod.

McAllister pomisli: jedan manje, i osjeti sažaljenje za sirotog kockara.

Pullson je u međuvremenu ustao i stao šetati. Onda se najednom zaustavio ispred gosta.

— Pobogu, brate, vama valja pomoći! Mislim da nikad nikome pomoći nije bila toliko potrebna kao vama u

ovom času... Imate li prijatelja u gradu?

McAllister uzdahnu.

— Emilio Chavez bijaše mi nekad dobar prijatelj. Davno je tome, a ljudi se mijenjaju — prizna i začudi se što tako otvoreno razgovara s Pullsonom. Mora da je popustio pod pritiskom živčane napetosti što ga je tiještala. Valjalo bi da pripazim što govorim i radim, pomisli.

— Chavez je utjecajan čovjek, zacijelio — primijeti doktor Pullson.

— Baš to me i uznemirava. Ne, doktore, nema to smisla, ne smijem ništa riskirati. Možda baš Emilio i želi da me makne — pokuša McAllister prekinuti liječnika u razmišljanju da mu namjeri nekog da mu pomogne.

— Ostanite ovdje do utanačena sata. Ovdje ste makar na sigurnom. Nema čovjeka u gradu koji bi se usudio...

— Nemojte se na to kladiti. Ne, s ovim ljudima ovdje nigdje nisam siguran. Ali, svejedno, hvala na gostoprimstvu. Ostati ću još malo — prekine McAllister domaćina u pola rečenice.

— Moram poći u obilazak bolesnika, onih Meksikanaca, no stići ću na vrijeme.

Liječnik mirno zakopča prsluk, obuče kaput, natuče šešir na glavu i iziđe na ulicu.

McAllister je još dugo gledao u vrata zatvorena iza doktora Pullsona. Mučile su ga sumnje, čak i u liječnika. Nešto je bilo trulo u tom gradu. Sumnjao je i u Emilija. A kad jednom posumnjaš u starog prijatelja, onda valja da posumnjaš i u krvni rod, u vješticu koja je tvrdila da mu je rođakinja preko njegove majke. Bože... kad bih imao samo jednog čovjeka koji bi me štitio vatrom iz mraka, zavapi u sebi McAllister.

All, nikog nije imao. Bio je sam samcat.

No, mora biti svjež za ono što ga te noći još čeka. Ostavio je svetiljku upaljenju, a on se uputio u sobu na proćelju kuće, u ordinaciju s udobnim ležajem. Promatrao je pozornom ulicu neko vrijeme sakriven iza zastora a onda se

ispružio na ležaj, s remingtonom u ruci. Namjestio je budilicu, postavio je uz uzglavlje i potom mirno usnuo.

VII

Pullson nije obišao nijednu od kuća u kojima su bili bolesnici. Najprije je navratio u »Ace of Spades«. Salun je bio nakrcan ljudima i svi su ga pozdravljali sa svih strana. Čovjek može biti pijanica, ali u ovim krajevima svi su štovali liječnika, jer nikad nisu znali kada će im zatrebat.

— Gdje je Manly? — upita konobara.

— U svom uredu.

Pullson obiđe tezu i uđe kroz otvorena vrata u dugačak hodnik. Tu buka više nije bila zaglušna kao u salunu. Pod je bio pun prašine; Manly Rill očito nije bio baš sitničav kad je u pitanju čistoća.

Liječnik otvori vrata na desnoj strani hodnika i uđe u sobu, a da nije pokucao. Vlasnik saluna, koji je sjedio za pisaćim stolom sučelice vratima, podigne srdito glavu kad je posjetitelj nenajavljeno ušao.

Pullson zastade trenutak na pragu gledajući mirno i bez riječi u čovjeka koji je razgovarao s Manlyjem; bio je to Hammond, stražar iz podružnice Expressa.

— Kucaj prije nego uđeš, Pullsone — reče vlasnik saluna srdito.

— Nisam raspoložen za kucanje. Otpravi tog čovjeka. Želim s tobom razgovarati u četiri oka — odbrusi isto tako Pullson.

— Izlazi, mesaroš, i čekaj red! — do-baci mu posprdno Hammond.

Pullson se kiselo nasmiješi, pa vrlo tiho reče:

— Kaži mu, Manly, neka se tornja!

Vlasnik saluna pokaže Hammond u glavom vrata.

— Žao mi je, Jime, dođi drugi put. Doktor ima nešto hitno i važno da mi kaže.

Hammond je trenutak oklijevao. Liječnik stupi u stranu, da bi drugi muškarac mogao proći. Revolveraš nije

pogledao ni jednog dok je izlazio. Pullson za njim bez riječi zatvori vrata.

— Što se događa, Harry? Što ti je? Nije baš lijepo da ovako upadaš u moju sobu — reče Rill.

— Liječnik privuče stolicu i sjedne.

— Zar ti više ne nudiš prijatelje pićem?

Rill ustade, nađe bocu, natoči čašu i pruži je sugovorniku. Pullson ispi dopola i položi čašu na stol.

— Ti namjeravaš ubiti McAllistera? — upita izravno.

Rill se nije usudio pogledati Pullsona u oči.

— Što?

— Kaži mi istinu, Manly.

— Mora da si poludio!

— Dobro, ja sam lud, ali sve dotle dok je to istina.

— Naravno da nije. Zašto bih ja želio ubiti šerifa? — Rill se pokušao nasmiješiti, ali mu smijeh baš nije išao od srca.

— Dobro, mogu li se onda nadati da ćeš i spriječiti da ga ubiju?

— Hej, čekaj malo... to je nešto sasvim drugo!

— Onda poslušaj što ću ti reći: McAllister mora ostati živ. Potreban mi je živ.

— Zašto?

— Ubiju li McAllistera, grad će otići k vragu, poštena riječ. Nikad ti nisam lagao, pa mi i sad vjeruj. Ako ne mogu na išta drugo u tebi utjecati, mogu na tvoju pohlepnost. Ubiju li predstavnika zakonu, znaj, ostat ćeš bez posla. Upropašten. Vidiš, McAllisterov je život dragocijeniji nego što možeš i zamisliti.

Rill, koji je sad stajao uz liječnika, spusti pogled i ozbiljno pogleda Pullsona na koji je bio mnogo niži rastom:

— Odista misliš to ozbiljno?

— Bolje ti je da mi vjeruješ.

Liječnik dohvati čašu i princese je usnama. Kad je iskapio piće, uzdahnu i zavalj se na stolicu. Tad je počeo pričati. Rill obide stol i sjedne. Slušao je, pozorno. Nije, doduše, bio njegov običaj da sluša što mu drugi pričaju, ali sad se nije usudio Pullsona nijednom riječju prekinuti.

Kad je liječnik ušutio, u sobi zavlada tajac. Obojica su neko vrijeme šut-

jeli. Rill izvuče smotak duhana iz džepa, odgrize komad s vrha i počeo žvakati. Doimao se utučeno. Pullson ga je pozorno promatrao, ne skidajući s njega oči.

Naposlijetku Rill progovori:

— U pravu si, s time se nije šaliti, ali — počeo je rukom udarati po stolu nakon svake riječi koju je izrekao, kao da je želi još jače naglasiti:

— Svatko koga znam... baš svakoga koga znam u ovom gradu... želi ubiti McAllistera. I ti to dobro znaš, zar ne?

— Onda idem. Nema smisla da trčim s tobom vrijeme i riječi. Ti si stručnjak za te stvari. Zbogom — hladno reče Pullson.

— Poslušaj moj savjet: kako bi bilo da se mi u to ne miješamo, a?

— Jesam li te molio za savjet? — Liječnik se okrene i pođe. Imao je pune ruke posla.

Dok je išao prema vratima reče: — Znam da me nećeš razočarati, Manly.

Kad je izišao, gostioničar bijesno pljune preko sobe ravno u pljuvačnicu.

— Pobogu — prošapta sam za se — Još će od mene tražiti da sam sebi iskopam grob! Razmišljao je trenutak, a onda poluglasno doda: — Možda je baš to i tražio.

VIII

McAllister se probudio. Bilo mu je hladno. Čim je ustao remington spremi u korice, a lemeta zadjene za pas. Pogledao je kroz prozor. Sve je bilo mirno. Na uglu ulice dva su pijanca jedan drugog nešto uvjeravala i polagano se njihala. Uz škripu kotača ulicom je prošla dvokolica i podigla oblak prašine na bljedo svjetlosti ulične svjetiljke.

McAllister prošetala kroz kuću i iziđe na stražnja vrata. Oprezno je išao kroz dvorište. Pretvorio se u oči i uši znajući da mora biti vrlo pažljiv i pri-seban, ili će povući i zapucati na sva-

ku sjenu. U takvim škakljivim situacijama čovjek od sebe lako napravi budalu i postane ubojica.

Prikradajući se kroz dvorišta, stigao je na zapadni kraj Fermona, prešao cestu i krenuo mračnom ulicom. Prišao je mimo skladišta drvene građe i stigao do otvorena prostora nabacana smećem. Oprezno koračajući, da se ne spotakne o neki okrhak, stigao je do šumarka topola, ušao u nj nekih stotinjak metara i onda skrenuo ulijevo, tako da je gradu prišao sa željene strane. Da biste otkrili gdje je zamka postavljena, valja u nju ući... ili, gotovo ući.

Zastao je načas da se malo smiri. Živci su mu bili prenapeti. Sad je nehom plovio mjesec, hladan na vedru nebu, a zvijezde su tu i tamo zatrepale. Negdje je pukla grančica. Stresao se. Netko se šulja između njega i kuća? Ukipio se i čekao. Negdje zalaje pseto. U nekoj kući zaplače malo djeteta.

Opet je pošao naprijed, držeći se sjena drveća koliko je mogao na mjesecini. Između njega i kuća, sjećao se, ležao je manje-više brisan prostor od nekih dvije stotine metara. Uskoro će ugledati svjetlost iz Emilijeve kantine i čuti zvuke gitara i gusala. Nadao se da Meksikanac nije u sve to umiješan. Srce bi ga zaboljelo kad bi morao ubiti Emiliju; činilo bi mu se kao da je ubio dio svoje prošlosti.

— McAllister!

Začu glas iz tmine. Trgnuo se i skoro zapucao u smjeru glasa. Nije se usudio pomaknuti. Kako nije vidio tko ga zove, pretpostavljao je da ni čovjek ne vidi njega. Znači, sušne li, to bi mogao biti posljednji čas njegova života. Čekao je, nepomičan.

Glas se ponovo javio, malo jasnijim šaptom.

— Ovdje Rill! Poslao me je Pullson. Zasjeda je nadesno od kantine.

Sad je prepoznao gostioničarev glas. Nu, znao je da ni u nj, kao ni u kog drugog čovjeka u gradu, ne može imati povjerenja.

Najprije je kleknuo, a potom se spustio na laktove. U ruci je držao revolver lemat. Polagano, vrlo sporo i oprezno počeo je puzati na sve četiri,

pazeći da se kreće nečujno prema istoku, usporedno sa smjerom u kojem je ležala Emilijeva kuća. Rill je bio iza njega, ali vrlo blizu. McAllister je neprestance zastajkivao, osluškujući i promatrajući, ali je pazio da previše ne gleda u svjetlost što je sjala iz kantine, da mu ne zaslijepi oči.

Kad je došao na tridesetak koraka od kantine, stao je i zagledao se u smjeru kuće.

Odmah je spazio sveden oblik sjene kaubojскоj šešira nasuprot svjetlosti iz kuće. Odlučio je ipak da čeka, kako se ne bi istrčao i otkrio svoj položaj.

Prošlo je pet minuta prije nego je čuo nekog čovjeka kako se iskašljava i pljuje.

Možda je to neki pijanac izišao iz kantine na svježi zrak da probistri glavu, pomisli. Da bi bolje vidio, otpuže još koji korak bliže kući. Slušao je napetih ušiju.

Tada se javi glas, ali iz takve blizine da se McAllister preplašeno trgnuo.

— Kažem vam da neće doći. Nije McAllister žutokljunac koji će na prvi zvov utrčati u stupicu.

— Kuš! — zapovijedi dublji glas.

Sad je dobro znao gdje ga čekaju ta dvojica. Pa ipak, kako da ih ustrijeli hladnokrvno, bez opomene? Onda opet sam sebe prekori da ne bude velikodušan, jer je riječ o životu ili smrti. No, znao je da ih neće ustrijeliti prije nego im pruži priliku da se izvuku živi i zdravi. On je predstavnik reda i zakona i njegovo je da provodi zakon a ne da strijelja ljude, ako se to može ikako izbjeći. Prokune u sebi i poviče:

— Ruke uvis!

Još dok je izgovarao te riječi, onaj prvi čovjek opali. Tminu prosiječe vatreni bljesak. Remu se učini da svjetleća zrna dažde po njemu. Olovo je sipalo po njegovoj glavi i paralo zemlju oko njega. Zaprepašten, nekoliko presudnih trenutaka uopće nije bio svjestan što se oko njega zbiva.

Pošto je opalio iz donje cijevi i olovom zasipao čovjeka u zasjedi, McAllister se hitro okrenuo na desni bok i pripucao iz gornje cijevi; ispalio je svih devet metaka.

Noć su parali pucnjevi i krikovi ranjenih ljudi, ali sve je to trajalo vrlo kratko vrijeme, a onda sve utihnu.

Ljudi su počeli bježati.

McAllister se podigne i klekne na jedno koljeno. Povukao je remington, čim je ispraznio lematu, i prebacio ga u lijevu ruku. Neki se čovjek pojavio na rasvijetljenu prozoru kuće i McAllister opali u nj.

Sad je bio miran, hladnokrvan.

Čekao je.

Čuo je tabanje čizama kako se gubi u daljini. Iz kantine nije bilo čuti ni glasa. Činilo se kao da je cijeli grad zamukao i osluškivao.

Tada slijeva začu:

— Ne pucaj! Ja sam, Rill!

Ne skrivajući se, obasjan mjesecinom, čovjek je dolazio ravno prema njemu. McAllister uperi u nj revolver.

— Držim te na nišanu!

— Znam — odvrati čovjek mirnim glasom.

Još je jedan čovjek trčao prema njemu... Pullson. Htio je znati da li je šerif živ i zdrav.

— Sve je u redu, doktore. Rill mi je spasio život, ali ne znam zašto — reče Rem.

Na kući su zaškripjela vrata i netko je pomolio nos u dvorište.

— Vaša dva svjedoka, zar ne? — upita McAllister.

— Da — kratko odvrati liječnik.

Tada se McAllister, dok je ponovo punio remington, obrati Rillu, osjećajući nagoni da opasnost još nije prošla.

— Hvala što si mi pomogao. Ali, ni za mene, ni za tebe nije uputno da nas ovdje vide zajedno. Jesi li prepoznao ljude koji su me čekali u busiji?

— Nije bilo teško. — Vlasnik saluna se potom okrene na peti i uroni u mrak.

Ljudi su počeli izlaziti iz kuća, pomalo zaplašeni, ali namirisali su krv i njihovu znatizeljnu je nadvladao strah.

McAllister pođe prema mjestu gdje su ga čekali busijaši. Spotaknuo se o čovjeka na zemlji. Sagnuo se i ugleda sablasno lice izbuljenih očiju. Čovjek bijaše mrtav. Nije ga poznavao, vidio ga je prvi put u životu.

Takva bijaše priroda njegova posla. Ustrijeliš neznanca i odjednom osjetiš da si tim činom s njime nekako vezan. Prođe ga zimica.

Drugi je čovjek ležao uz neka stara izvrnuta kola bez kotača. Držao je revolver u ruci i možda bi zapucao da mu McAllister nije uperio remington u glavu. Bez riječi je odbacio oružje.

— Možeš li hodati? — upita ga šerif.

Čovjek se žalosno nasmiješi.

— Možda, kad malčice odahnem.

— Hajde, ustaj!

Čovjek uzdahne i pokuša, ali se sruši natrag na zemlju i bespomoćno zastenje. Dotrča Pullson i kleknu na jedno koljeno uza nj.

— Gospode, taj je čovjek sav izrešetan.

— Čini mi se da me je pogodio iz topa.

— I jesam — odvrati McAllister i pozva ljude iz kantine neka dođu preneti ranjenika.

— Ranjen si, Rem?

McAllister pokuša uvjeriti zabrinutog Emilija da mu nije ništa, premda se još nije bio pravo pribrao. Još su mu živci bili napeti, a možda je negdje i ranjen, pa to i ne osjeća. No, Emilijeva briga za njegovo zdravlje samo pojača njegovu sumnju u Meksikanca.

Ranjenika su podigli i prenijeli u kantine. Nekoliko se Meksikanki okupilo oko nosila tiješteći ruke i zapomagajući — »Pobrecito«!

McAllister tad pođe uz stražnji dio kuće i natrapa na još jednog čovjeka koji je ležao potrbuške, licem okrenutim k zemlji. Ležao je nepomičan, ali on mu opipa bilo i ustanovi da mu srce još kuca. Uхвати ga za ovratnik kaputa i dovuče na svjetlost. Oko njih se okupilo nekoliko ljudi i svi su nešto mrmljali.

McAllister upita: — Poznajete ga?

Zanimjali su glavama, ali to McAllistera nije iznenadilo. Tu je noć u gradu vladala zavjera šutnje. Pomno je pregledao čovjeka. Bio je samo lakše ranjen; zrno mu je raznijelo koljeno a na glavi je imao ogrebotinu. Ostalo je živ, ali cijelog će života nositi uspomenu na tu noć i borbu iza kantine.

— Unesite ga i položite uz ostale — zapovijedi McAllister ljudima.

Jedan mu se tren pričinio kao da ga neće poslušati, ali on ih strogo odmjere i oni ipak podignu ranjenika i odnesu ga u kuću.

Idućih pola sata, dok je Pullson previjao ranjenike, McAllister je proveo u ophodnji. Stigao je i do podružnice Expressa. Pucnjava nije odvukla ljude s njihova stražarskog mjesta. Hammond nije vidio, ali jedan vojnik naružan karabinkom i revolverom stražario je na nogostupu, a uza nj je stajao Dawlish sa sačmaricom u ruci.

— Tko je to pucao? — upita službenik Expressa.

— Neki su momci pokušali ustrijeliti šerifa — odvratila McAllister.

— Ne šalite se sa mnom.

— Ne šalim se ja s vama, gospodine. Zar bi moja smrt bila šala? A gdje je Hammond?

Dawlish se trgnuo.

— Zašto? Tu je, unutra. Gdje bi bio?

— Možete li mi to i dokazati? — McAllister upita sumnjičavo.

— Da. Hammonde, javi se! McAllister hoće znati da li si doista tu — povuče Dawlish, tako da ga se moglo čuti u ured Expressa.

Odgovorio je srditi glas:

— Kaži šerifu nek' ide k vragu!

— Je li vam to dovoljno? — upita Dawlish McAllistera pomalo zajedljivo.

— Je li izlazio?

— Gospodine, postoje samo jedna vrata i Hammond nije izlazio cijelu večer — reče vojnik.

— Zar sumnjate u Jimma? — upita Dawlish, pa brzo doda: — Mora da ste od straha pošašavili.

— Lako je pošašaviti od straha kad u vas iz busije zapuca desetak ljudi.

Vratio se putem prema kantini. Sad se tamo okupilo mnoštvo Meksikanaca i svi su živo pričali, nagađali, pretjerivali. Pogledavali su sa strahopoštovanjem u McAllistera dok se ramenima probijao kroz njih.

U kantini je zatekao nekoliko žena koje su pomagale liječniku u previjanju ranjenika. Među njima ugleda i vješticu. Okrenula se i hladno ga odmjerala, dok je Pullson prao ruke.

— Neće umrijeti, ako vas to muči — reče liječnik McAllisteru.

— Poznajete te ljude?

— Ne.

McAllister je znao da liječnik laže; zanimalo ga je hoće li mu reći istinu kad se nađu nasamo.

— Kako ti je ime? — upita McAllister jednog od ranjenika.

— Ne gnjavite nas! Nikad vam nećemo reći — odgovori čovjek kojega je šerif ranio sačmom iz donje cijevi svog lemeta.

McAllister kimnu glavom. Čuo je on već mnogo puta takve odgovore, ali svi su oni kasnije propjevali.

Obratio se Pullsonu:

— Ova dvojica idu u zatvor.

— Dobro, samo ih valja oprezno prenijeti.

Emilio puknu prstima i počne naređivati svojim ljudima. McAllister je sporim korakom slijedio Meksikance, koji su nosili ranjenike. Čim su ih položili na ležaj, svakog u svojoj ćeliji u zatvoru, Meksikanci se udaljše. McAllister zaključa vrata na ćelijama i vrati se u ured. Tu su ga čekali Pullson i Emilio. I vještica, koja se više nije doimala poput vještice, nego samo kao umorna žena.

Emilio počne španjolski:

— Sve ti je uzalud, ti ljudi neće nikad progovoriti.

— Progovoriti će oni, progovoriti — odgovori McAllister samouvjerenom na engleskom.

— Varate se. Već sam ih pokušao ispitati. Vođa njihove družbe drži taoce — reče Pullson.

— Kakve taoce?

— Jedan ženu i djecu, drugi djevojkicu.

McAllister sjedne za svoj stol. To je bilo nešto novo, i o tom je valjalo dobro razmisliti. Osoba koja je sve organizirala, nije bila amater, nego čovjek koji je sve dobro isplanirao i predvidio.

Pogledao je vješticu. Ona ga je promatrala širom otvorenih očiju.

— Vi poznajete, zar ne, čovjeka koji je to organizirao? — upita je.

Spustila je pogled, čedno k djevice.

— Ne mogu vam ništa reći.

— Nećete, zar ne?

— To je jedno te isto. Moja su briga bolesnici u ovom gradu, a vaša politika i vaš poziv, uopće me ne zanimaju.

Ustao je.

— Ženo, gazda ljudi zatvorenih ovdje u ćelije namjerava opljačkati podružnicu Expressa. Potom će odjahati, pobjeći iz grada. A tamo gdje on i njegovi ljudi prođu sijat će bolest i smrt. Gadnu li ste odgovornost preuzeli na sebe.

— Vi baš ništa ne razumijete — odvrátila je hladno i izišla na ulicu.

McAllister osta razmišljati, računajući koliko mu je vremena preostalo. Svaka je minuta možda vrlo dragocjena. Tad odlučí.

— Grad valja izolirati od ostalog svijeta. Emilio, koga ćemo poslati da pozove vojsku?

Javi se Pullson:

— Odgovorit ću za sebe i za nj: Nikoga!

— Emilio, tebe pitam! Hoćeš li poći po vojsku? — nije se dao smesti McAllister.

— Mogu pokušati, ali ne jamčim da ću ikada slići do vojske, i to s više razloga.

— Hvala. To znači da moram poći sam.

— Ne možete sada otići, čovječe! — Pullson će gnjevnim glasom. Sada vam je ovdje mjesto!

— Potrebno mi je samo nekoliko brzih konja i vratit ću se za nekoliko dana — reče McAllister kao da nije čuo.

— Ne, ne smijete to učiniti! — izdera se Pullson.

— Doktore, zamislite samo kakav će pakao nastati kad grad zahvati panika. Zamislite što će se dogoditi kad pljačkaši opustoše podružnicu Expressa i pobjegnu iz grada — pokuša ga urazumiti McAllister.

Pullson glasno zastenja.

— U pravu ste, ali kako ću sam bez vas?

— Ljudi što smjeraju opljačkati podružnicu Expressa dobili su večeras smrtnan udarac. Možda bismo mogli iskoristiti Rilla?

— Bilo pa prošlo — kratko će Pullson.

— Onda nema druge, moram poći.

Emilio se postavio između njega i vrata; ruka mu je počivala na dršku revolvera. Rekao je, opet španjolski:

— Ne prijatelju, ne puštam te!

McAllister ga strogo pogleda. Napokon se ipak izjasnio, pomisli.

— Aaa, tako... — reče, razvlačeći riječi.

— Ne, nije tako kako ti misliš. Ja samo želim da ti spasim život, koji ti dugujem. Ostaj ovdje i obavlaj svoju dužnost radi koje si i došao ovamo.

McAllister se zajapurio od bijesa.

— Emilio — procijedio je kroza zube — skidaj ruku s revolvera ili ću te ustrijeliti kô psa!

— Ne, nećeš se usuditi — prestrašeno će Meksikanac.

— Ne izazivaj!

Tajac zavlada uredom. Meksikanac obliže suhe usne. Trenutak je kolebao, a onda polagano, vrlo sporo, spusti ruku uz bok. Oznio se od muke i doimao se učas oronulo. Onda se okrene i izide bez pozdrava.

Pullson glasno odahnu.

— Hvala bogu. Zar vam nije bilo dosta za večeras? — upita.

McAllister dohvati svoju pušku sa stalka i pođe prema vratima, govoreći:

— Tek je počelo!

Otvorio je širom vrata. Pošto je liječnik izišao, zaključao vrata i spremi ključ u džep. Sumnjao je da će zatvorenici biti u ćelijama kad se vrati, ... ako se ikad vrati.

— Do viđenja! — dobaci liječniku.

Pullson pođe niz ulicu spuštajući ramena. Nije ni odzdravio.

IX

Kad je stigao do konjušnice, osjeti se užasno umoran, što ga nije razveselilo; pred njim je dug put, koji bi slovio i čovjeka i konja.

Konjušar je spavao na stogu stijena. a uza nj je ležala prazna boca. McAllister pođe niz staju i odabra čvrstog, dobro uhranjenog i utimarenog vranca. Na nj je stavio gunj, a onda osedlao svog canela. Pušku je stavio u navlaku o sedlu, izveo konje i uzjahao canela. Umjesto da krene ulijevo ulicom, okrenuo je udesno i pošao prema sjeveru, ravno iz grada.

Najprije je neko vrijeme jahao kroz šipražje, a onda se uputio preko pustopolja dok nije izbio na stazu što je vodila na zapad. Tamo negdje vani, nadao se, nabasat će na vojsku. Osjećao se vrlo nelagodno, jer ni sam nije bio baš odveć siguran u ispravnost svoje odluke. No, ništa mu bolje nije padalo na um.

Cijeli je grad valjalo staviti u karantenu, i to što prije. Dok je jahao, podilazili su ga trnci od straha pri pomisli da je možda i njegova krv već zakužena tom ogavnom bolesti.

Prešao je nekih pet milja stazom, tjerajući konje postojanim korakom da ih ne izmori, kroz noć obasjanu sjajnom mjesecinom, prije nego je izbio na vrh neka strma uspona. Tu zaustavi konje da se malo otpušu. Taman kad se spremao da nastavi putovanje začu iza sebe topot konjskih kopita po utabanoj stazi.

Jurili su ravno prema njemu, u to nije bilo sumnje. Pokušao je po topotu procijeniti koliko ga jahača prati, ali bili su još predaleko da bi mogao bilo što sa sigurnošću utvrditi. No, činilo mu se da su najmanje trojica. Neugodna nadmoć, ali znao se on izvučti i iz gorih nepravilnosti, pa mu se i ova nije činila kobnom. Samo da na vrijeme stekne taktičku prednost.

Podbô je canela u galop i u trku se obrušio niz drugu stranu padine. Kad je stigao na ravnicu, podvikne vrlo životnlji i ona nastavi galopirati. Pošto je prešao otprilike milju puta, opazi ono što je i tražio. Okrenuo udesno, ujaha među kamenje i hitro skoči s konja. Zavezao je vranca, a canela pustio da slobodno stoji, naredivši mu strogo da se ne miče s tog mjesta. Tad krene prema istoku nekih stotinjak koraka, s puškom u ruci, dok nije naišao na dobar zaklon.

Srce mu je već bilo dobrotno otvrdlo da mirne savjesti učini ono što je naučio. Nije bilo vremena za velikodušje. Udariti će po njima, udariti nesmiljeno. Tada će pobjeći odakle su i došli, ili će tu ostaviti kosti.

Potjeri je još trebalo otprilike četvrt milje do mjesta gdje ju je čekao kad začu nešto što ga prenue. Naj-

prije je pomislio da ga sluh vara, ali onda jasno razabra još jedan odjek kopita, koji je dopirao negdje s juga.

Odmah mu bi jasno što ga čeka. Drugi jahači... još jedna skupina, drugi dio potjere dolazili su preko visoravni poprečicom, znajući da će progonjeni pomno paziti da li ga tko slijedi i da će pokušati umaći potjeri. Jednostavno, ali vrlo mudro. Ako zaustavi jedan dio potjere, drugi će poslije toga dočekati, ili čak napasti s leđa.

Počeo je užurbano razmišljati, pomalo uspaničen. Mora zaustaviti potjeru, drugog izbora nema. Onda mu sinu još jedna pomisao. Nekoliko je ljudi u potjeri, a isto toliko ih je i na visoravni. Doda li tome one koje je usitrijelio u gradu, sve mu je to govorilo da je posrijedi brojna družba. Bi mu jasno da se sukobio ne samo s tajnom, nego i snažnom družinom. Nije li to malo previše za samo jednog čovjeka? Pa, mora okušati svoju sreću, pa kud puklo da puklo.

Obris konjanika sad su se već jasno razabirali na mjesecini. Htio je da ih dohvati izbliza, pa ih je pustio da mu priđu vrlo blizu. Opasno za nj, znao je, ali to je bio jedini način da se ne rastrkaju i izgube u tmini noći, a potom prišuljaju sa svih strana.

Prvi je hitac ispalio kad su mu prišli na pedesetak koraka; sad je već jasno vidio da su trojica. Prvo je zrio pogodio konja i on se svalio na zemlju, povukavši jahača. Konj iza njega pokušao je je preskočiti, ali se spotaknuo, pa je i on pao. Nasta gužva, a on zapuca i drugi put. Netko kriknu kroz noć, od straha i boli.

Jedan čovjek potrči natrag stazom kojom je došao. McAllister nacilja, opali i čovjek padne, pogođen. Kad je treći jahač, koji je jahao iza prve dvojice, vidio što se događa, okrenu konja ulijevo i nestao u noći. McAllister ispalio za njim nasumice dva hica, ali nikad nije doznao da li je i pogodio metu. Pa ipak, zar nije uspio u onom što je htio? Zaustavio je jedan dio potjere.

Istrčao je iz zaklona i potrčao prema mjestu gdje je postavio konje. U daljini odjekivala su kopita jahača drugog dijela potjere. Skočio je na

sedlo, sagnuo se i odvezao vranca, pa pohajao niz stazu.

Zaustavio se čim je prešao nekoliko stotina metara. Nije više čuo njištanje ranjena konja. U daljini su odjekivala kopita jahača u brdima; skrenuli su prema zapadu. Nije čuo topot kopita onog trećeg jahača, koji je pobjegao u noć, a to mu nije bilo drago. Ako je htio da se ne susretne s jahačima koji su namjeravali da mu presijeku put, mora skrenuti sa staze prema jugu, ali tada bi mu onaj treći jahač mogao pre-prijediti odstup.

Uvidio je da mu drugog izlaza nema. Podbô je canela i udario uzbrdo. Za nekoliko trenutaka našao se na sljemenu glavice hrpta, znajući da će se njegov obris za tren ocrtati na obzorju svakom tko ga čeka u podnožju da bi ga ustrijelio. Sagnuo se nisko i projahao hitro preko sljemena. Nitko nije zapucao. Uspravivši se, potjera konja nizbrdo. Canelo je sporo i teško odmicao, jer je padina bila kamenita.

Odjednom, životinja stade. U tom trenu slijeva odjekne pucanj i Rema nešto snažno udari s boka po rebrima. Grčevito je zgrabio jabučicu sedla, ali malaksa i padne s konja. Udario je u bok konja i životinja se odmaknu, zaprepašteno zaništavši.

Pao je na desni bok i ostao bez daha. Zahvati ga očaj. I dosad nije imao mnogo nade da će se živ izvući, a sada je za nj sve izgubljeno. Canelo udari snažno kopitama tek uza nj. Tad osjeti baršunastu njušku životinje na svom licu.

Naslijepo je počeo pipati oko sebe, ne bi li našao pušku. Uzalud! Nek' sve ide k vragu pomisli. Čuo je vranca kako bježi u noć. Canelo, pak, osta vjerno uza nj.

Lijeva mu je ruka bila čitava. Tad se desnom opipa ispod kaputa po rebrima i naiđe na ljepljivu ranu. Znao je da ga je zrno okrzlo po rebrima, ali kako duboko? Znači, strijelac je morao biti na sljemenu iza njega s lijeve strane.

Ogledao se i vidje da leži među velikim gromadama kamenja. Nije primijetio da se išta oko njega miče, a osim dahtanja konja ništa se drugo nije čulo.

Priljubljen uz zemlju, počeo je poput crva puzati niz brdo.

Tad začu kako netko napinje otpo-nac revolvera točno nad njegovom glavom i sledi se.

Čuo je glas kako mu govori:

— Hajde, ustaj! Nije ti ništa.

To je značilo da ga taj čovjek ne vidi. Ustane li, bit će mrtav istog tre-na. Klizio je potrbuške još desetak metara, vijugajući između kamenja. Ufao se u canela da će ostati a mjestu gdje ga je i ostavio. Ako pođe za njim, naći će se u nebranu grožđu.

Zastane i upravi pogled nizbrdo.

Čekao je. Taj se klip an mora negdje pojaviti prije ili kasnije.

Kako su minute odmicala bio je sve više uvjeren da je njegov protivnik vrlo strpljiv čovjek, ili da mu se prikrada s boka.

Napeo je uši, ali ništa nije čuo. I canelo je bio tih, što je značilo da se protivnik ne spušta ravno niz brdo nego će pokušati da mu priđe s boka. Kako nije znao gdje McAllister leži, mogao se naći u nepovoljnu položaju. Rem požali što ne može vidjeti canela; kad bi vidio njegove osjetljive uši, znao bi barem otprilike gdje mu se protivnik nalazi.

Izenada konj zarza. McAllistera uhvati panika. Ustao je i potrčao.

Tik uza nj javi se glas:

— Stoj!

Ukipio se. Znao je da se sreo sa sebi ravnim protivnikom.

— Baci revolver! — zapovijedi čovjek.

Odbacio je remington, a s njim i sve svoje nade.

— Ako imaš drugog oružja i počinš li neku glupost, ustrijelit ću te bez opomene — reče čovjek.

— Ranjen sam. Mogao bih iskrvariti.

— Vрати se gore, k svom konju.

— Vi ste Taggart, zar ne?

— Tko ti reče?

— Mallison. Na žalost, ne možete ga više dohvatiti.

— Požuri! Što si se toliko raspricao?

Ukočenost u križima malčice je popustila, ali bol mu se uvukla među plećke. Zaprepaštenje je prošlo i živci su mu popustili. Počeo je drhtati cijelom tijelom. Bojao se da ne klone i to

ga uplaš. Ako želi tog čovjeka skinuti s vrata, mora učiniti nešto, brzo i silno. No, tog je časa bio nesposoban da bilo što poduzme.

Čim je stigao do canela, naslonio se umorno na nj.

Iza njega, Taggart reče:

— Zašto žuriš? Zar za taj posao nisi mogao naći nekog drugog?

— Ne. Jedino ja mogu obaviti taj zadatak, spretno i brzo.

— Kakav zadatak? Zacijelo ideš po pomoć, kako bi nas spriječio da opljačkamo podružnicu Expressa?

— Grdno se varate. Ja bih i sam mogao obračunati sa šepričljama kao što ste vi. Gradu prijeti veća kuga od vas.

— A što to? — znatiželjno upita čovjek.

— Rekoh, kuga.

— Kakva kuga, čovječe? Mora da si šenuo.

— U gradu hara zaraza kojoj liječnik ne zna lijeka. Grad valja blokirati, staviti u karantenu, a to može izvesti samo vojska.

Čovjek zazvižda, zaprepasten onim što je čuo.

McAllister se okrene, leđima naslonjen na konja. U glavi mu se vrtjelo i to ga još više zaplaši. Valjalo je sačuvati bistru glavu, kako bi se mogao nagoditi s tim čovjekom.

— Taggarte, sada morate odlučiti što ste više: čovjek ili lupez.

— Kako to misliš?

— Proširi li se bolest izvan grada, epidemija će zahvatiti cijelu državu, umirat će i žene i djeca.

— Puca mi prsluk!

Čovjek je stajao predaleko i ne bi ga mogao dohvatiti ni da je zdrav. A osjećao je kako mu topla krv kaplje pod košuljom i polagano se cijedi niz bok i bedra. Uskoro će ležati na zemlji bez krvi. Vid mu se počeo mutiti i samo je krajnjim naporom uspijevao govoriti.

— Pa što! Hajde, dovedi tu vajnu vojsku. Ako u gradu doista vlada kuga, nema tog vojnika koji će se usuditi u nj ući — posprdno će Taggart.

— Ali nitko neće ni izići. Nitko!

Taggart se počeo cerekati.

— Nema te vojske koja me može spriječiti u mom naumu. Znaš li ti koliko novaca ima u blagajni Expressa?

— Koliko?

— Sto tisuća dolara.

Znači, nije se prevario. Uz plaće za vojsku u blagajni su pohranjene i druge dragocjenosti.

Osjeti kako ga noge izdaju. Canelo kao da se na nj naslonio, kako bi ga pridržao da se ne sruši.

— Pustit ćeš me?

— Hoću. Dovedi vojsku, to mi baš i odgovara.

— Onda idem. — Vjerovao je da će ga razbojnik ustrijeliti čim se popne na konja.

— Samo naprijed, momče!

McAllister se polagano okrene, držeći se čvrsto za sedlo, i naslijepo potraži nogom stremen. Promaši i gotovo padne, a onda nekako ubaci u nj nogu i, stenjući od boli, uzjaše. Bol je postajala sve nepodnošljivija i imao je osjećaj kao da će mu se leđa raspući. Sjedio je izmoren na sedlu, čekajući kad će ga razbojnik ubiti.

— Goni! — poviče Taggart.

McAllister lagano podbode konja ostrugama i canelo oprezno pođe nizbrdo, pazeći kako korača da se ne bi spotakao o kamenje. McAllister je jedino znao da se mora grčevito priviti uza sedlo. Tad je klonuo, zarivši lice u čekinjastu grivu konja.

— Hajde, stari moj, samo naprijed — prošaptao je blago konju u uho.

Konj potrči kasom.

Rem izgubi svijest.

X

Vojska je pravim čudom naišla na McAllistera. Da nije bio u nesvijesti, nazvao bi to osobnom srećom; međutim, zamalo da to bude osobna nesreća.

Na sreću, canelo je ožednio pod jarkim suncem vispoljane, pa pođe njuhom za vodom.

Naišao je na bistro gorsko vrelo potočica, nad kojim su stražarili Apaši

iz čete Baldade, Bogalja. Došli su ova-
mo bježeći ispred ophodnje konjaništ-
va Sjedinjenih Država. Zapravo, posta-
vili su se u zasjedu, jer su se nadali
da će vojnici kad-tad doći napojiti
konje.

Umjesto njih, stigao je teško ranjeni
bijelac.

Kad je canelo spustio glavu da
se napije svježje vode, McAllister kliz-
nu preko njegove šije i bučne u vodu.
Lice mu je bilo napola pod vodom i
to ga je osvijestilo. Za koji čas počeo
se ogledavati, čudeći se gdje se to na-
lazi.

Nagonski potraži rukom revolver,
ali napipa prazne korice. Potom napi-
pa za pasom nož. Čim se malo osvije-
stio, napio se hladne vode i pregledao
ranu. Zgrušana krv slijepila mu je
košulju i zaustavila krvarenje. Smog-
nem li snage, pomisli, konj bi me mo-
gao još i izbaviti odavde.

Taman kad se počeo pridizati, začu-
je topot konja koji su se spuštali niz
litice iznad njega. Nije ih još mogao
vidjeti, stijene su mu zastirale vidik,
ali po odjeku kopita znao je da su in-
dijanski poniji. Teškom se mukom oso-
vio na noge, prestrašen. Topot je odje-
kivao od kamenitih litica, pa je pomis-
lio da mu prilaze sa svih strana.

Pokušao se hitro popeti na sedlo, ali
noga mu kliznu iz stremena i on pad-
ne na zemlju.

Začuo je smijeh... smijeh Indijana-
ca.

Ležao je škiljeći, jer mu je sunce
zaslijepljivalo oči. Znao je da se Indi-
janci naslađuju gledajući nemoćna bi-
jelca.

I, to mu je spasilo život.

Indijanci nisu predugo uživali u
tom prizoru, jer za koji tren na rub je
grebena izbila ophodnja konjaništva
Sjedinjenih Država, koja je već nekol-
iko tjedana krstarila tim krajem u po-
trazi za Baldadom i njegovom četom.
Čim su odjeknuli prvi hici, Indijanci
su odmah zaključili da to nije baš
prezdrav kraj za njih, pa su podboli
konje i dali petama vjetra. Vojnici su
nahrupili niz padinu, ali njihovi teški
konji bijahu prespori za lake i hitre
indijanske ponije.

Narednik, koji je predvodio ophod-
nju od osmoro ljudi, prvi je stigao do
vrela i uspio je pogoditi dva Indijanca
iz svog revolvra. Za tog starog vetera-
na iz građanskog rata dobar Indijana-
c bijaše samo mrtav Indijanac. Hitro je
sjahao i prišao im i svakom ispalio u
glavu još po jedan hitac. Jer, znao je
također, nepokretan Apaš nije isto što
i mrtav Apaš.

Čim su Indijanci nestali s dometa
vatrena oružja, vojnici se okupiše oko
McAllistera. Taj je ranjeni bijelac bio
više mrtav nego živ. Narednik, Pa-
trick O'Rourke, čim je vidio da je
rana slijepljena, odlučio da je ne dira
dok ne stignu do pukovnijskog liječni-
ka.

Kapetan je Inkerman bio predebeo
za svoju odoru. Na vrućem suncu Ari-
zone njegovo se tusto lice doimalo kao
da će prsnuti. Bio je to nadut, drzak i
uobražen čovjek, »pravi karakter« re-
kli bi njegovi vojnici koji su ga volje-
li upravo onoliko koliko se može volje-
ti razdraženi krokodil ili bijesna
puma.

Inkerman je poznavao McAllistera,
kao i svi ljudi koji su ikad boravili u
tim divljim predjelima. A Inkerman
je već dugi niz godina proveo u toj
pustoj zemlji i čekao unapređenje zno-
jeći se, pijučić, psujući, sanjareći.

— Zaboga, zar si mi baš njega mo-
rao dovesti?! Zašto mi nisi doveo
neku punačnu Indijanku? Zar nitko
ne zna kako da stekne naklonost svo-
jih pretpostavljenih u ovoj prokletoj
zemlji! — zavapi Inkerman kad ugleda
ranjenika.

Kad su McAllistera osvijestili, što
vodom što viskijem, podigao se u sje-
deći položaj. Prepoznavši časnog kape-
tana, izusti:

— Proklet bio ako to nije stari Joe!

— Pazi što govoriš! Ovaj je kraj pod
jurisdikcijom prijekog suda. Zvecneš
li i jednu nepodobnu riječ, učas će te
dati okovati — odvrati Inkerman.

— Zatvori tu svoju odvratnu pljucu
i dobro poslušaj što ti moram saopćiti,
ali strogo povjerljivo.

Kapetan dade glavom znak naredni-
ku da se udalji.

— Našao si zlatnu žilu, zar ne, Rem?
— upita ga kapetan, koji se sav pretvorio u uši.

— Ne, samo smrt, Joe. Poslušaj dobro što ti moram reći.

Kad je McAllister završio, Inkerman upita:

— Šališ se, zar ne?

— Ne, gospodine moj, ne šalim se. Rekoh ti golu istinu.

— Dobro, kad ti tako kažeš.

Inkerman dohvatiti svoju kožnatu torbu, izvadi komad papira i olovku te napisa poruku. Kad je bio gotov, pozva narednika.

— Naredniče, nadite najlakšeg jahača i najbržeg i najsvježijeg konja. Ova je poruka vrlo povjerljiva i hitna. Neka je preda pukovniku. Jasno?

— Razumijem, sir!

Za nekoliko minuta glasnik je napustio tabor i odgalopirao prema zapadu. Kapetan je potom naredio dvojici vojnika neka slijede glasnika. Ostali su se spremili, uzjahali i, pošto su McAllistera položili na nosila, krenuše prema Handoutu.

Malo zatim, narednik je dojahao do kapetana.

— Smijem li upitati, kapetane, što ste naumili?

— Smiješ, samo bilo bi ti bolje da se uzalud ne trudiš.

— Zar je McAllister otkrio Baldadovo skrovište?

— Otkrio je on nešto mnogo gore od Indijanaca — reče kapetan, što narednika još više zbuni.

McAllister se malčice odmorio na nosilima. Postojano kaskanje konja uspavalo ga je, a kad se probudio, ugleda oko sebe mnoštvo ljudi. Iznad njega nadvilo se lice sa škotskim zaliscima.

— Pobogu, Jock, zar još mesariš?

Škot se samo naceri.

— Prekrasno sam ti sašio ranu. Sjećaš li se kad sam ti posljednji put izvadio vršak indijanske strijele iz ramena? — upita liječnik.

— Kako bih to mogao zaboraviti! Da nije bilo tvog viskija, zacijelo bih izdahnuo.

— Ostao si onaj stari, lažljivi klevetnik.

— Je li mi rana čista?

— Kô suza.

— A što ti misliš, hoću li se izvući?

— Sreća u nesreći. Zrno ti je prošlo između rebara, ali nije dohvatilo kralješnicu već se zadržalo pod lopaticom. Neće grom u koprive. Ostat ćeš u krevetu oko mjesec dana, pod mojim nadzorom.

McAllister sjedne, ali se zamalo onesvjesti od boli. Čim mu se glava malo razbistrila, prebaci noge s kreveta na pod.

— Gdje držiš viski?

— Za tebe je sada samo krepka jucha — odbrusi mu liječnik.

McAllister promrmlja nešto ružno na račun škotske škrтости, a onda mu zaprijeti da će ga ubiti ne donese li mu odmah bocu viskija i njegovu odjeću i obuću.

Doktor Jock Brodie prokune, slegne ramenima i iz ormara izvadi bocu. Pošto je sam potegnuo dva, tri dobra gutljaja, pruži je McAllisteru.

— A sad mi dodaj moje krpice — reče Rem pošto je potegnuo dobar gutljaj iz boce.

— Nikamo ti ne ideš!

— Moram!

— Ne luduj, budalo, popucat će ti šavovi na rani.

— Nemoj da tebi pukne arkada! — zaprijeti McAllister.

— Čovječe, popneš li se u tom stanju na sedlo, svlsnut ćeš od bola za sat vremena.

— Moje krpice! — nastavi McAllister uporno, kao da nije čuo što mu je liječnik rekao.

Sat kasnije, pošto je prije odlaska imao kratak razgovor s pukovnikom, izjahao je McAllister iz tvrde na svom odmorenom canelu. Kad je zanoćilo, jahao je polagano kroz svježnu noć, koja mu je godila, drijemajući i prepustivši konju neka ga vodi.

Razmišljao je što ga sve još čeka. Taggart nije imao ništa protiv toga da vojska opasa grad i pretvori ga u veliku karantenu. To bi zaustavilo potjeru poslije pljačke. Znači, Taggart zna za neki tajni izlaz iz grada.

No, bio je siguran u jedno: vrati li se u grad, Taggart će nastojati da ga ubije.

Osjećao se pomalo vrtoglavo i grozničavo, samo nije bio siguran da li je to od rane ili bolesti. Tko zna, ako je bolestan, nije li koga zarazio u tvrdi? Ako li je pak zaražen, što se ima bojati Taggarta? Ne umire li čovjek samo jednom?

Kad se probudio, sunce se već penjalo nebom, a bregovi se uzdizahu pred njim. Leda su mu se ukočila od duga jahanja, ali bol je popustila, što je za nj bilo ugodno iznenađenje.

Upravo je canela uz brijeg i tada potražio mjesto gdje ga je presreo Taggart. Našao ga je, a u prašini i svoj remington. Pustio je canela da malo pase dok je on očistio revolver i napunio ga. Potom je potražio svoju pušku henrijevku i kad ju je našao, i nju je očistio. Odmah se osjećao mnogo bolje, kao da bi se mogao suprotstaviti cijelom svijetu a ne samo Taggartu.

Popeo se ponovo u sedlo i spustio niz padinu prema Handoutu.

XI

Grad je ležao u nizini, a potočić je svjetlucao na odbljesku sunčane svjetlosti.

Dok je jahao kroz meksikansku četvrt, prelazio most i dojahao do glavnog trga, bi mu jasno da se dogodilo ono čega se najviše plašio. Za vrijeme njegova izbivanja zaraza se proširila kô vatra. Opazio je meksikanska kola s golemim kotačima nakrcana mrtvacima. Čovjek što je vodio volovsku zapregu objasnio kako je liječnik naredio da svi mrtvaci moraju biti spaljeni izvan grada. Ugledao je i nekog čovjeka, ukočena i nepokretna, mrtva, u jarku. Svi su ljudi imali ispaćena lica i grozničave oči, što je jasno govorilo kakva ih sudbina čeka.

I, svi su se spremali na odlazak. Ispred svake kuće stajala su kola na koja su ljudi tovarili stvari. Jedva da ga je itko primijetio kako prolazi ulicom. Pošao je do liječnika, ali ga nije zatekao kod kuće. Neki mu čovjek,

koji se tu slučajno našao, reče da je u meksikanskoj četvrti; tamo ljudi ugibaju kô muhe. Zacijelo je lud što se vratio u taj pakao, reče mu čovjek na kraju.

McAllister pođe u hotel, da potraži poručnika koji je zapovijedao pratnjom bolničkih kola što su u podružnicu Expressa dovezla novac za plaće vojnicima. Hotel je bio napušten. Neka preplašena djevojka, koja se tu našla, rekla mu je da je poručnik u svojoj sobi, teško bolestan.

Kad je ušao u sobu, našao ga je ispružena na krevetu.

— Šalje me pukovnik — reče McAllister čim je ušao. — Rekao mi je neka vam kažem da će uskoro doći vojska i blokirati grad kao i to da se razbojnici spremaju opljačkati blagajnu s plaćama za vojsku u podružnici Expressa.

Poručnik, neki mladač, bio je i pijan i teško bolestan; soba je zaudarala na bolest i alkohol. McAllister osjeti mučninu u želucu, iako nije bio baš jako osjetljiv.

— Pustite me na miru. Zar ne vidite da sam bolestan — odvrati poručnik.

— Al' još ste vojnik i časnik, odgovoran za novac u blagajni Expressa.

— Odveć sam bolestan da bi me to brinulo.

— Dobro. Naredite onda vojnicima da se pokoravaju mojim zapovijedima.

— Ne može, vi niste vojnik — promrmlja poručnik.

— Slušaj, momče! Cijeli je grad na nogama, svi se spremaju da napuste Handout. Tvoj ti zapovjednik poručuje da ih u tom osujeetiš, inače će epidemija zahvatiti cijelu državu. Razumiješ li? Tvoji vojnici moraju blokirati sve izlaze iz grada.

Poručnik samo mahnu rukom kô da tjera muhe.

— I moji su ljudi preplašeni. Možda su se već i razbježali.

McAllister se okrene i iziđe iz sobe, pa siđe u prizemlje. Osjeti da ga ostavlja snaga i da mu noge klecaju. Hvatala ga je omaglica.

Samo da se ne razbolim, bože, zavalj sebi.

Ispred podružnice Expressa stražarilo je samo narednik. Čim se uputio

KWIZ

• križaljke • testovi • rebusi
• ljubavne i krimi priče • šale

**izlazi svake
druge srijede**

40 STRANA - 3 DINARA

prema njemu, narednik uperi svoju pušku:

— Šerife, ne prilazite! — opomenu ga.

— Javio sam pukovniku Hancocku da je grad zahvaćen zarazom i on je naredio da se blokiraju svi izlazi iz grada.

— Prekasno, ljudi su mi smalaksali.

Kad mu je McAllister objasnio što pukovnik namjerava, narednik poviče:

— Zašto onda da čuvam ovo prokletost mjesto?! Ako je grad blokiran, nitko ne može pobjeći iz grada.

McAllister ga pokuša razuvjeriti, iznijevši mu sve planove Taggart, iako ga nije imenovao.

— Ja u to ne vjerujem — reče narednik.

— Bolje bi bilo da vjerujete. A gdje su Hammond i Dawlish?

— Unutra, u uredu. Spremaju se da odbiju napadaj.

— Ne bih vas želio učiti vašem poslu, naredniče, ali da sam na vašem mjestu, potražio bih neki zaklon.

— Ja ostajem na svojem mjestu; odatle vidim cijelu ulicu.

— Kako hoćete.

McAllister se okrene i pođe prema meksikanskoj četvrti. Zaglavinjao bi povremeno, jer je bio neispavan. Usput je sreo nekog Meksikanca i upitao ga gdje bi mogao naći vješticu, a ovaj ga uputi u crkvu.

Crkva je bila puna bolesnika, koji su u hladnom polumraku ležali u dva duga reda.

Svećenik je davao bolesnicima posljednju pomast. Vještica je klečala i prala neku bolesnu djevojčicu. Pogledala je u McAllistera svojim umornim očima.

— Iscrpljeni ste.

— Gospođa nikad ne spava. Kad god otvorim oči, ona je uza me — reče djevojčica.

— Morate se odmoriti. Razboljet ćete se — opomene je McAllister.

— Ne mogu ih ostaviti same — odgovori žena i pride.

Kad joj je ispričao što im valja činiti, zastajkujući umorno, tražeći riječi, žena reče:

— I vi se morate odmoriti. Otiđite u moju siplju, tamo ćete biti sigurni.

— Ovdje vam je život u pogibelji, ženo. Zar da ja ljenčarim dok se vi mučite? Nije više u pitanju novac u blagajni Expressa. Taggart i njegovi ljudi ne smiju izaći iz grada. To je sada najvažnije. Je li se bolest proširila po cijelu gradu?

— Da. Zar ne vidite da ljudi bježe iz pakla?

— Moramo ih zaustaviti, ali ne znam kako. Vojska će stići tek sutra zorom.

Tog trenutka oboje začuju topot konjskih kopita u daljini i istrče iz crkve.

Kad su pogledali na suprotnu obalu rijeke, na usjek u brdu, ugledaše kape-tana Inkermana kako stiže sa svojim momcima.

Da je tog časa mogao, McAllister bi ga zagrlio i poljubio od sreće. Potrčao je niz stube i skočio na svog canela. Čuo je kako mu vještica nešto dovikuje, ali nije na to obraćao pažnju. Pred njim je bilo oko stotinjak ljudi koji su krenuli iz grada sa svom pokretnom imovinom, natovarenom na kola i kolica.

Isplatio je hitac u zrak.

— Vratite se kućama! Vojska je blokirala grad! — zaurlao je koliko ga je grlo nosilo, a potom isto upozorenje ponovio na španjolskom.

— Nitko nas neće spriječiti da pobjegnemo od smrti! — poviče neki čovjek koji je istrčao preda nj.

— Vojska će ustrijeliti svakog tko se pokuša probiti iz grada — opomenu ih McAllister.

Čovjek posegnu za revolverom. McAllister izvuče nogu iz stremena i udari ga u prsa. Čovjek pade u prašinu. Iz mnoštva se začuše glasovi negodovanja.

Neka su kola klopotarala preko glavnog trga. McAllister nanovo opali u zrak i sve ih opomene što ih čeka ako se ne vrate kućama.

Preplašeni, žena i djeca zurili su razgolačenim očima u šerifa.

Neki čovjek istrča preda nj i poviče:

— Pucaj, što čekaš!? Ubij me radije nego da me crvi živa izjedul

McAllister uzdahnu. Znao je da ne može tek tako ubiti nevina, preplašena čovjeka.

— Ako vas ne ubijem ja, ustrijelit će vas vojnici koji se boje zaraze kô vrag tamjana.

Više se nitko nije na nj obazirao. Kola su prolazila uza nj prema izlasku iz grada. On okrenu konja prema svom uredu, misleći neka Inkerman s njima obračuna kako zna i može.

Vrata na njegovu uredu bijahu provaljena, cijeli namještaj uništen, a čelije prazne.

Međutim, u ormaru je pronašao još jednu bocu s viskiom, nerazbitu. Dobrano je potegao, a zatim osjeti kako ga izdaje snaga i učini mu se da ga guta plamen ognja. Nešto ga je snažno mlatnulo po licu i on se sruči na pod. Al', tada više ništa nije znao, ni osjećao. Zatim začu glas koji ga je sokolio. Pokuša se rukama dohvatiti za bilo što, ali ruke su mlatarale po praznom.

Gotov sam, pomisli.

XII

Netko ga je drmusao, sav preplašen. Rem se pokušao svim silama pribitati, ali uzalud.

Tada, odjednom, kao da mu sve postaje jasno: i glas, i riječi, i njegova pogibeljna situacija.

Ležao je na leđima u svojoj sobi, a uza nj je bio doktor Pullson, koji ga je bodrio da se pribere.

Liječnikovo je lice bilo nadvijeno nad njegovo; znojno i vlažno, a užarene oči pune očaja.

— Čovječe! McAllisteru, probudite se! Ne smijete umrijeti... ne sada, ne prije mene!

Uz Pullsonovo se lice pojavilo još jedno, lice žene.

Sve bijaše odveć zamagljeno, odveć zamršeno. Nije znao gdje je i koliko to bunilo već traje: sat, dan, tjedan? Svaka i najmanja svjetlost bola mu je oči, kao iglama.

U jednom trenu osjeti da leži na neakvim daskama. Oprezno otvori oči, a nad sobom ugleda vedro noćno nebo obasjano zvijezdama. Podigao je glavu i ugledao svoje golo tijelo prekriveno ranama iz kojih je curio žućkast gnoj. Zgadio mu se smrad vlastitog tijela.

— Zašto mi niste rekli da ste ranjeni?

Dubok ženski glas kao da je dolazio iz daljine, jedva ga je čuo.

Vještica bijaše uza nj. Htio joj je ispričati o susretu s Taggartom, upozoriti je da će Taggart, čim opljačka područnicu Expressa, pobjeći iz grada i raširiti zarazu, no prije toga doći po nj, McAllistera, da ga ubije.

No, jezik mu bijaše otečen. Gušio ga je. Nije mogao izustiti ni riječi.

— Vama je potrebna apaška znojna kupelj — reče žena.

Počela ga je vući svojim snažnim rukama. Otimao se. Htio ju je udariti, ali ona se vješto izmakla i počela ga grditi.

Utonuo je u ponor paklenske vrućine. Pokušao se iz nje izvući prije nego mu sažga bolno tijelo, ali se onesvjestio. Kad se probudio, vidje da je pod šatorom za znojenje. Tijelo mu je bilo živa rana, koja je užasno svrbjela. Počeo je bjesomučno noktima drapati po ranama i u agoniji ponovo izgubi svijest.

— McAllisteru, ustanite i hodajte! — bilo je prvo što je čuo dok se vraćao k svijesti.

Mislio je da neće smći snage da ustane. Začudo, osovi se na noge. Presjekla ga je nepodnosiva bol. Kriknuo je kô ranjena zvijer i počeo trčati, ludo trčati, kao da želi pobjeći od te boli. Grmlje mu je paralo tijelo trnovitim granama, kamenje mu je sjeklo bosa tabane, rasparane rane visjele su na njem u krpama, ali on nije osjećao ništa osim duboke boli koja mu je trgala tijelo, duboko u njem.

Trčao je kroz noć i zavijao kô bijesan vuk. Činilo mu se da već trči cijelu vječnost kad se pred njim ispružila razina mirne vode, što se doimala kô golemo crno zrcalo.

Skočio je u tu mračnu vodu i zaronio.

DJEVOJKE!

tina

JE REVIJA ZA NAS

tina

JE REVIJA SA STRIPOVIMA

tina

PIŠE O NAŠIM RADOSTIMA

tina

PIŠE O NAŠIM BRIGAMA

tina

PIŠE O NAŠIM TAJNAMA

u TINI ćeš naći sebe

u sebi ćeš naći TINU

Hladna je voda bila pravi melem za njegovo izranjeno tijelo.

Kad je izronio, obuze ga svježa snaga i poče se ludo i dugo praćakati. Naposljetku, poslije gotovo jednog sata plivanja i gnjurenja, noge mu dotakoše dno i on polako, umornim korakom, izađe na bijeli pijesak obale.

Stajao je na mjestu nekoliko trenutaka... ukočen, zapanjen, prestrašen čudom.

Boli je nestalo kao da je rukom odnesena. Bio je opet zdrav.

Nije se sjećao kako je tamo dospio. Znao je samo da je protrčao kroz predvorje pakla i da se ponovo vratio na ovaj svijet. I prva mu je misao bila strah da mu nisu možda popucali šavovi na rani.

Trgnuo se, Iza sebe začu ženski dubok glas kako ga doziva, a onda ugleda ženski lik u crnom ruhu.

Pobogu, nije vrag da sam gol golcat pred ženom?

Ali, ona je i na to mislila. Donijela mu je indijanski gunj i on se u nj umota, ne znajući kako bi joj zahvalio za sve što je za nj učinila.

Odjednom osjeti čiču studen.

— Kako se osjećate? — upita ga žena.

— Izvrsno, zahvaljujući vama.

Pošli su natrag prema spilji zamišljeni, šutke.

Sjeli su uz vatru, srkali vrelu kavu i uživalu u noćnom miru i tišini. Onda mu je ona ispričala sve što se s njim dogodilo i kako mu je studena voda poslije znojenja vratila zdravlje i spasila život. Pošto se okrijepio kavom, poslala ga je u spilju da priligne. Onda je došla i bez ikakva stida premazala njegovo golo tijelo ljekovitim mastima.

— Nisam ni sanjao da vještice imaju tako nježne ruke.

— Sad morate malo odspavati — odvratila žena, hineći da nije čula primjedu.

— A ne, imam ja prečeg posla.

McAllister htjede ustati, ali ga ona blago gurnu natrag na ležaj.

— Prestanite se praviti važni. Morate se odmoriti.

— Ne. Hvala vam na svemu, ali ja moram ići...

Zaspao je shrvan od umora prije nego je dospio završiti rečenicu.

XIII

U uredu Expressa bilo je sparno. Svjetiljka je gorjela na stolu za kojim je kunjao Dawlish. Poželio je da sve to već jednom završi, kako bi se mogao naspavati.

Nije ni znao da će mu se želja vrlo brzo ispuniti.

Svakih petnaestak minuta ustajao bi od stola i prošetao do prozora, da osmotri što se događa na ulici. Tako je i sada stao uz prozor i pogledao u narednika na nogostupu. Zacijelo je zaspao, pomisli.

Baš tog trenutka osjeti oštar ubod u leđa i istodobno zamijeti da više ne čuje Hammond kako hrče na svom ležaju. Pokušao je posljednjim snagama odgurnuti Hammonda i uhvatiti ga za ruku, ali napadač hitro izvuče nož iz njegovih leđa i prereže mu grkljan.

Krv je šiknula u Hammondovo lice i poprskala mu košulju. Prokune i brzo proviri kroz prozor, kako bi se uvjerio da li je narednik što čuo. Zatim uze Dawlishovu sačmaricu, otvori vrata ureda, prišulja se na prstima do narednika i udari ga kundakom svom snagom po glavi.

Narednik se sklupčao i pade s nogostupa u prašinu ulice. Hammond tad gurne dva prsta u usta i jetko zazvižda.

Sa svih strana pojave se ljudi. Prvi je stigao Taggart, s klobukom duboko nabitim na oči.

— Znači li kombinaciju šifre? — upita.

— Znam.

— Hajdemo, ne smijemo gubiti vrijeme utaman! — zapovijedi Taggart.

Dva su čovjeka dovukla narednika u ured.

— Da ga ubijemo? — upita jedan.

**Moda, kozmetika,
domaćinstvo**

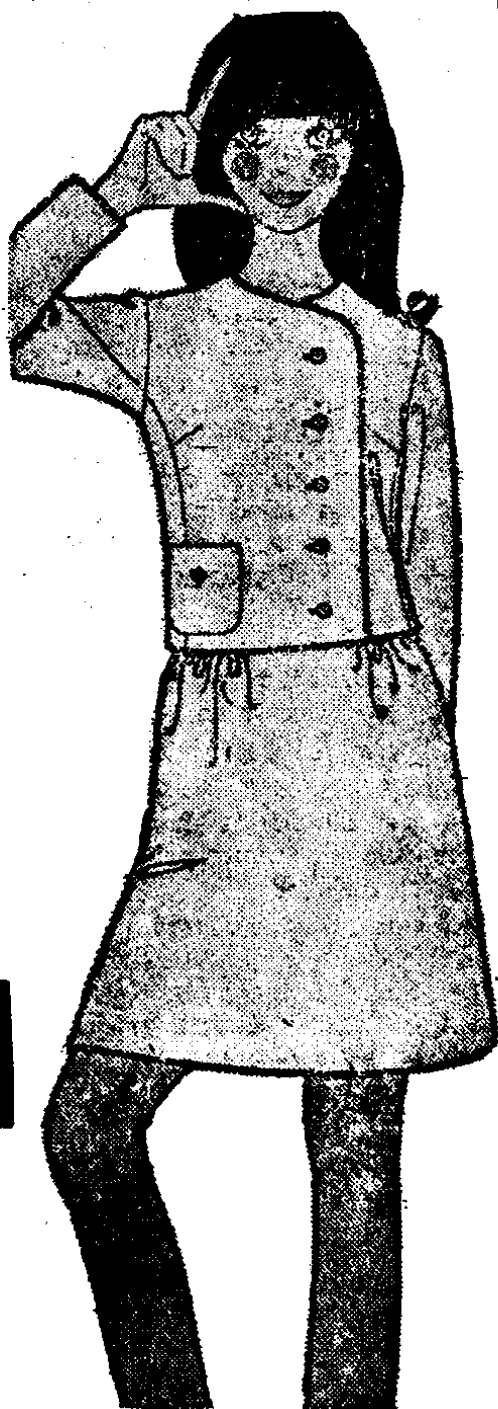
**Savjeti
liječnika i
psihologa**

**Novela, roman,
zanimljivo štivo**

**ukratko: SVE
ŠTO ZANIMA
SUVREMENU
ŽENU**

Svijet

**jugoslaven-
ska ženska
revija**

— Ne, s vojskom nema šale. Vežite ga i začepite mu gubicu.

— Gdje su kola? Rekao si da ćeš ih dovesti — upita Hammond Taggart tek što je čučnuo ispred željezne blagajne i počeo čitati šifru s komadića papira na kojem je bila zapisana.

— Ne brini, sve će ići ko po loju. Kola će doći na vrijeme. Nisam želio da nepotrebno privučemo pažnju.

— A gdje je McAllister?

Zavlada tišina; pitanje je iznenadilo Taggartu.

Hammond se uozbilji i načas prestane slagati kombinaciju na blagajni.

— Zašto ne odgovoriš na moje pitanje?

— Ma, čini se da smo mu izgubili trag.

— Kako?! Izgubili trag?! Želiš reći da ne znaš gdje je McAllister?

— Slušaj, ne sviđa mi se baš previše ton kojim sa mnom razgovaraš, Hammonde — upozori ga Taggart.

— Aaa, ne dopada ti se moj ton? A meni se ne dopada tvoj odgovor. — Hammondove vilice zaigraše.

— Poslije ćete imati vremena za svađu, a sad požurite, momci — reče glas iza njih.

— Ako je McAllister živ i ako je u gradu, ne vjerujem da ćemo pobjeći s plijenom. Ne poznaš ti njega dobro.

— Ranio sam ga. Prevezli su ga na kolima.

— Kamo?

— U vještičinu spilju.

Hammond se uspravi. Očito, tog je trena šerif za nj bio važniji od onog što je ležalo pohranjeno u blagajni Expressa.

— Ti znaš gdje je i ništa nisi poduzeo da ga se otarasiš? To je nečuveno! Tvoje je bilo da ga smakneš, a moje da otvorim blagajnu. Zar se nismo tako nagodili?

— Znaš, ljudi se boje vještice. Nitko nije htio u brda — posramljeno prizna Taggart.

— Zar ni ti?

Taggart spusti pogled na vrškove svojih čizama.

— Nevjerojatno! Zar baš sve sam moram obaviti?

Hammond se vratio poslu. Ubrzo blagajna škljocnu i njezina se teška željezna vrata otvore.

— Iznosite sanduke s novcem i istresite ga na stol — zapovijedi Hammond.

No, čim su poslagali sanduke na stol, momci se vratiše da vide što još ima u blagajni.

— Ispraznite te sanduke, zar ste gluhi? Nećemo valjda ovdje ostati do zore? — izdera se na njih Hammond.

— Željeli bismo vidjeti što je još u blagajni? — reče jedan od njih.

— Pedeset tisuća dolara u zlatnoj prašini. Zar vam već nisam rekao? — odvrati Hammond.

— Htjeli bismo se uvjeriti svojim očima — dometnu drugi.

— Slušaj, Reno, McAllister je živ. Požurimo i nemojmo se nadmudrivati — upozori ih Hammond.

Ljudi odmah prionu poslu. Svi su bili uzbuđeni, samo je Hammond ostao smiren.

— Ugasite svjetiljku, izlazimo! — zapovijedi Taggart ljudima, pa proviri glavu kroz vrata i upita svog stražara: — Možemo li?

— Netko dolazi ulicom. Ja ga ne mogu vidjeti.

— Propjevaj, bogati, što čekaš?

— Tko je? — viknu stražar.

Visok lik odjeven u crno siđe sa sjenovita nogostupa na suprotnoj strani ulice i postavi se u sredinu prašnjave ceste. Taggart ču kako stražar zaprepšteno izlanu »Gospode, bože«, pa šapatom upita stražara:

— Tko je?

— Ona prokleta vještica!

Taggartu se začas odsijekoše noge od straha. Iza njega Hammond se javi strogim glasom:

— Hajde, izlazi, što si se ukipio! Izlazi, Taggarte! Pokuša li te općiniti, rasjedi ču je na komade.

Pretrčali su ulicu, a vještica ih je mirno promatrala.

Kad su bili u sjeni kuće na drugoj strani ulice, Hammond gurnu u ruke Taggartu dvije vreće i reče:

— Drži! Ja odoh do spilje da ubijem McAllistera.

— Čemu? Čovjek je teško ranjen i neopasan.

Biblioteka kriminalističkih romana

**Izlazi svakih 14 dana
(u ponedjeljak)
Cijena 7 dinara**

— Misliš? E, vidiš, ja ga poznam bolje od tebe i neću biti miran dok je živ.

— Izlažeš se bezrazložno opasnosti, a potreban si nam ovdje.

— McAllister je za me najveća opasnost, a i za tebe, ne zaboravi!

Hammond se vrati niz ulicu i krene prema trgu, gdje je ostavio svog konja.

Vještici više ni traga. Nad gradom se nadvila mrtva tišina. Ljudi su se ili razbjegli ili zatvorili u svoje kuće i čekali smrt.

Uskoro je prejahao most i mimo mjestu gdje su spaljivali mrtvace umrle od zaraze. Zrak je zaudarao i on osjeti mučninu. Podbode konja, da bi se što prije udaljio s tog mjesta, i učas dođe do vispoljane gdje je popuhavao svjež povjetarac te duboko udahnu čistog zraka. Uskoro ugleda i svjetluckanje vatre ispred vješticihne spilje gore pod kamenitom stijenom.

Sjahao je u podnožju brda i konja zavezao za grm. Jedva je čekao da napokon obračuna s McAllisterom. To je, uostalom, bio posao kojem je vičan.

Odlučio je da priđe ravno vatri. Znao je da ga McAllister neće ustrijeliti iz mraka; bio je preponosan da ubija iz busije.

Oprezno je koračao sve bliže i bliže vatri. Tad se trgnu. Između njega i vatre čučao je lik u crnom. Premda nije bio baš strašljiv, osjeti kako ga prodoše žmarci po cijelom tijelu. Pred njim je čučala vještica koju je maločas vidio u gradu. Al', možda postoje dvije vještice... govorio mu je zdrav razum. Nitko ne može biti istodobno na dva mjesta.

Iznenada se lik u crnom pomaknuo, ustao i okrenuo licem prema njemu. Međutim, lica mu nije vidio.

Nagonski povuče revolver. Lik postade nepomičan. Hammond osjeti kako ga njegove oči pozorno promatraju. Osjeti se glupo i spusti revolver u košice, pa reče:

— Je li McAllister ovdje? Želio bih s njime razgovarati.

Lik osta nepomičan i nijem.

Hammond učini još jedan korak naprijed i osjeti kako ga obli hladan znoj.

— Prokletstvo, kažite nešto! Recite mi gdje je McAllister! — poviče.

— Pred tobom! — začu se glas, a zatim i napinjanje otonca na revolveru. Sledio se. Riječi mu zapeše u grlu. Noge otežaše. Istom kad se malo pribrao i vidio da je prevaren izusti kroz zube:

— Gade!

— Dobro, Hammonde, hoćeš li odbaciti oružje i predati se ko pametan čovjek?

Ta će te tvoja osjećajna crta stajati glave, pomisli Hammond; čovjek koji živi od revolvera ne smije biti osjećajan. Pravi revolveraš ne propušta priliku da ustrijeli protivnika čim uzmogne. Al', nije se nadao da je McAllister u punoj formi i to je skupo platio.

Hammond trgnu ruku, ali umjesto da odbaci revolver, podignu cijev i nategnu otonac. Mislio je da je dovoljno brz, ali se prevario. Istog trenu McAllister opali i pogodi ga u prsa.

I dok je padao, njegov je revolveraški nakon još bio živ. Opali, ali pucanj njegova revolvera stopi se u jedan s pucnjem iz McAllisterova.

Pogođen u srce, samo je zatresao nogama i ispružio se mrtav.

XIV

Odjednom se Rem osjeti slab i iscrpljen. Prišao je vatri, tresući se od hladnoće. Premda je znao da je Hammondovo zanimanje bilo ubijanje i da «tko se mača laća, od mača će i poginuti», bilo mu je teško. Što je postajao stariji, njegov mu je poziv bio sve više neugodan.

Hammonda je pokopao i humak zatrpao kamenjem. Barem sada više neće moći ubijati, pomisli, istodobno svjestan da će drugi doći na njegovo mjesto. Nasilje rada nasiljem; oko za oko — zub za zub, otkad je svijeta i vijeka. Uostalom, koji je vrag tog Hammonda donio ovamo?

ZA SVAKU ŽENU

Ako se odlučite:

- da se odijevate onako kako sami želite
- da uštedite novac
- da budete elegantni

sve to, bez ičije pomoći i bez ikakvog predznanja omogućit će vam do sada i najbolja i u Evropi najtiražnija knjiga

KROJENJE I ŠIVANJE

knjigu su napisali najpoznatiji njemački stručnjaci a izdala je poznata ženska revija »NEUE MODE« iz Hamburga.

Kupon narudžbe za knjigu

»KROJENJE I ŠIVANJE«

Naručujem pouzećem — poštom knjigu »Krojenje i šivanje« po cijeni od 70,00 dinara i troškovima poštarine.

Ime i prezime naručioca:

Mjesto stanovanja (poštanski broj):

Ulica i broj:

Kupon narudžbe slati na adresu: Vjesnikova Press Agencija, 41000 Zagreb, Ljubice Gerovac 1.

Cuo je topot konja dolje na vispoljani. Sakrio se i čekao, s revolverom u ruci. Konj se zaustavio u podnožju brda i začu se poziv:

— McAllistere!

Odazvao se vještici i pošao nizbrdo do nje.

Stajala je uz canela. McAllister mu pomilova njušku.

— Čula sam pucjavu — bilo je prvo što je rekla.

— Imao sam posjetu.

— Ovdje?

— Da.

— Budući da ste vi živi, znači da je onaj drugi mrtav.

— Da.

— Ubili ste čovjeka pred mojom spijlom — rekla je prijekornim glasom i okrenu mu leđa.

— Zar bi vam bilo milije da je on mene ubio? — upita McAllister srdito.

— Ne, ne bi. Uostalom, vratila sam se kako bih vam rekla da je Express opljačkan i da je Hammond jedan od vođa razbojnika.

— Njega sam upravo ustrijelio.

Ostala je bez riječi, zapanjena.

— Moramo ih zaustaviti, McAllister-re, — reče nakon kraće stanke.

— Mi?!

— Mi jedini to možemo učiniti. Voj-ska već vraća ljude natrag u grad. Čujete?

Napeto je slušao. Daleko, daleko dolje čula se škripa kotača i povici ljudi. Voj-ska je opasala grad tijesnim kordonom. Kako li će se samo Taggart probiti iz grada?

— Postoji samo jedan izlaz iz grada — reče žena, kao da je čitala misli.

— E, baš mi je drago da mi je jedna vještica saveznica — reče McAllister uz smijesak.

— Zar doista mislite da sam ja vještica?

— Upravo počinjem.

— Nemojte me razočarati.

— Ni vi mene. Povedite me do Taggarta, a onda bježite u zaklon. A sad da čujem kako će taj razbojnik pobjeći iz grada?

XV

Približili su se oprezno gradu s južne strane, a onda je on, kako mu je žena savjetovala, sakrio canela u sušu iza župnikova dvora.

Kad su ušli u crkvu, naslonio se McAllister na zid da bi skupio malo snage. Iznebuha sjeti se na Emiliju, pa posumnja da je i on povezan s razbojnicima.

— U crkvi, u sakristiji — šapnu mu žena, položivši ruku na njegovo rame.

Otvorio je vrata i ušao u svježinu crkve koja je bila u polumraku, oskudno rasvijetljena svijećama. Bolesnici su ležali u dugim redovima. Neki su stenjali, neki zapomagali. Vještica primi Rema za ruku i povede ga uz istočni zid. Odjednom se nadoše u potpunoj tami dok je ona opipavala vrata kako bi našla zasun. Vrata se naposljetku otvore i oni uđu u sobu u kojoj je gorjela svjetiljka. Prišla je starom ormaru u kamenitu zidu i otvorila vrata. Stare, zardale šarke zaškripaše. Uvukla je u ormar ruku i povukla neku polugu i pred njim se otvorio prolaz u podu.

McAllister zapali svjetiljku. Ugledao je niz stuba, koje su vodile u dubinu. Vještica je stajala iza njih.

— Idem dolje da vidim što se tamo događa.

— Možda je netko od njih već dolje — opomenu ga.

— Zatvorite prolaz čim siđem. Ako se vratim, pokucat ću po kamenu četiri puta da mi otvorite. Čekajte me ovdje. Ne budete li, ovdje, neću izlaziti jer će to biti znak da se nešto nepredviđeno dogodilo.

— Ako je sve u redu, i ja ću vama otkucati četiri puta. Budite oprezni! — Zena mu lagano dodirne ruku.

— Uvijek sam oprezan.

McAllister pođe niza stube u dubinu. Zena spusti vrata na podu tek kad je vidjela da je stigao do podnožja.

Kad se našao sam, spopala ga je strepnja da je upao u stupicu. Kako je bio napetih živaca, desnu je ruku neprekidno držao uz revolver.

Iz prostorijske kamenitih zidova vodio je podzemni prokop. Zrak je bio suh i ugodno topao.

Prokop se naglo spuštao sve dublje i dublje i skretao ulijevo. Kad je skrenuo nadesno bivao je sve uži i niži i više nije bilo kamenitih zidova nego su ga podržavale grede.

Pošto je prešao nekih tridesetak koraka, zrak je odjednom postao vlažan i hladan. Došao je do strma spusta i uskoro mu pitka voda zasvjetlila pod nogama. Voda je prokapavala kroz zidove i strop prokopa, a grede su sablasno škripale. Prokop je postao vrlo uzak, pa se nisko sagnuo da bi mogao proći. Eh, pomisli, nisam baš tako zamišljao noćni izlaz.

Voda mu je već dopirala do gležanja. Imao je osjećaj da se provlači točno ispod korita potoka. Zatim se prokop počeo penjati i voda je uskoro nestala.

Stao je.

Dašak svježeg zraka zapuhnu mu u lice. Pošao je još desetak koraka naprijed i opet stao. U daljini ugleda plavičastu svjetlost izlaza iz prokopa. Ugasio je svjetiljku. Opasnost je vrebala u neposrednoj blizini. Zatvorio je načas oči, da mu se naviknu na tminu.

Držeći se lijevom rukom zida, sporo je napredovao dok nije došao do vrlo uska dijela prokopa. Spustio je glavu i savio koljena. Izašao je među vrbe i primirio se kao bubica dok je lišće šuštalalo oko njega.

Napeo je uši.

Učinilo mu se da čuje topot konjskih kopita po travi, ali nije bio siguran dok nije začuo konja kako njišti. A gdje ima konja, ima i ljudi, pomisli.

Čučnuo je uz jednu vrbu i razmislio.

Taggart namjerava proći kroz prokop, zato je ostavio konje da ga ovdje čekaju, a zatim se nada mimoići vojsku koja je opasala grad stražom. Znači, pođe li natrag, mogao bi točno natrpati na Taggarta i njegove ljude. Da li bi bilo bolje ako potraži put kojim Taggart i njegovi ljudi misle pobjeći i o tom obavijestiti Inkermana? No, pođe li naprijed, zacijelo će naići na Taggartove ljude koji tu čuvaju

stražu, a to mu se nije baš jako dopadalo.

Netko se u njegovoj blizini zakašlja i pljunu. Sledio se od straha. Tad sljeva začuje korake. Sad je makar znao gdje se nalazi jedan od stražara.

Vrlo, vrlo oprezno počeo je potrbuške gmitati iz vrbika. Znao je da nema mnogo vremena na raspolaganju. Valja li poći naprijed, ili sve poslati k vragu?

Uskoro ugleda potok i obris konja na mjesecini. Ravno pred njim pružala se mala pješčana obala. Kad je okrenuo glavu ulijevo, ugleda nekog čovjeka.

Prenu ga glas što je dopro nedaleko od mjesta na kojem je ležao:

— Gdje li su već, bogamui!

— Jesi li vidio onu svjetlost maločas — upita viši čovjek, što je stajao na straži.

— Ma kakvu svjetlost, što ti je?

— Ti nikad ništa ne vidiš jer cijelo vrijeme spavaš.

— Prestani već jednom, i moje strpljenje ima kraja. Više puta mi dođe da ti prosviram tintaru.

— Nisam ja kriv da si blesav pa te svi zezaju.

— Zaveži! Kažeš li još jednu riječ, ubit ću te!

— Samo se usudi. Zar si zaboravio što je Taggart zapovijedio? Nitko ne smije znati da smo ovdje. Jedan metak i svi će znati da smo tu.

— Mogu ti i kamenom razbiti glavu.

Onaj niži čovjek napne otklonac na puški.

Rem ispruži ruku i počeo s njom opipavati oko sebe. Napokon je našao što je tražio: kamen velik ko šaka.

Tiho se pridigao na jedno koljeno. Pogledao je u čovjeka s puškom. Taj je gledao na drugu stranu. Onaj drugi bio mu je okrenut leđima. McAllister dobro naciđa i hitnu kamen svom snagom.

Čovjek kriknu od bola i zaprepastenja, pa se izvali na bok u potok. McAllister se brzo povuče natrag u sjenu vrbika.

Za koji tren, uz krik i viču, bijesan ko ris, čovjek se iskoprca iz vode, tražeći gdje mu je ispala puška.

— Kog se vruga dereš? — upita ga viši.

— Gade prokleti, ubit ću te ko bijesa na psa!

— Zar si poludio? Spusti tu pušku! Čut će nas u gradu — opomene ga viši.

— Baš me briga, nek' čuju.

McAllister nije želio da dođe do pucnjave, pa odlučio umiješati se u tu svađu, pošto je najprije izvukao revolver.

— Bez pucnjave, momci, i ne mičite se!

Ostali su na mjestu ukopani.

— McAllister! — ote se onom višem i krupnijem.

— Bacite oružje! — zapovijedi McAllister pa upita: — Čekate Taggarta?

Ali, umjesto odgovora začu iza sebe šustanje. Ukočio se, čekajući metak u leđa, a onda se prisjetio: Ne smiju pucati, to bi ih odalo! Vjerojatno neće, ali ipak bi mogli.

— Baci taj revolver, McAllistere, opkolili smo te!

— Ako mi se itko usudi prići, ustrijelit ću jednog od ove dvojice.

— Ustrijeli, jedan manje pri podjeli plijena — odvrati Taggart.

McAllister prokune, ali ipak odlučio da se ne preda.

Okrenuvši hitro glavu, primijeti pet tamnih likova kako mu se primiču. Možda se ipak istinski boje pucnjave, pomisli, ali meni bi ovog trena, dobrodošla.

— Razmisli dobro, Taggarte — reče glasno. — Vojska je opasala grad. Teško da ćeš se izvući.

— To prepusti meni. Ne budali i baci revolver prije nego tko nastrada — mirnim glasom odvrati Taggart.

Činilo mu se da nema izbor, pa ipak se pokušao izvući.

Opalio je hitac među njih i vidio kako se jedan čovjek savio u struku. Potrčao je ko strijela prema tamnoj obali potoka i preskočio je. Odjeknuo je hitac i prozvižda mu iznad glave, a on se baci na zemlju i počne prevrtati. Tad spozna da je precijenio svoje snage. Osjetio se slab i iznemogao. Nestalo je gipkosti iz njegovih udova. Pokušao je skočiti, ali noge se pod njim saviju i on padne.

Pri padu je izgubio revolver, pa ga stade žustro tražiti.

Taggart se derao iz sveg glasa:

— Uхватite ga... UHVATITE GA... Hoću ga živa!

Čuo ih je kako se uspinju, ko psi kad namirišu krv.

Bacio se svom snagom na njih. Iznenađen, prvi je razbojnik pao nauzmak i skotrljao se niz obalu. Padajući udario je u drugog i srušio ga. No, učas se svi okomiše na nj. Udarci šakama i čizmama padali su ko kiša. Svaki otpor postao je uzaludan.

Stajali su u krugu oko njega. Užasno se osjećao. Mislio je da mu je preostalo još samo nekoliko trenutaka života.

— Ti, Taggarte, imaš sreću da uvijek pobijediš — promrmlja kroz natečene usne.

— Baš tako — odvrati uz smiješak Taggart.

— Ne gubimo vrijeme. Što se sad tu nadmudrujete? — Vojska je zacijelo čula pucnjavu — javi se jedan od Taggartovih ljudi.

— U pravu si — suglasi se Taggart.

— Zar ga nećeš ubiti? — upita netko drugi.

— Još ne. Ubiti čovjeka je lako, ali ponovo ga oživjeti nije tako lako — reče mudro Taggart.

— Pa što misliš s njim?

— Vidjet ćete. Hajde brzo odjenite te vojničke odore i kidajmo odavde!

Tako, pomisli McAllister, to je ta tajna!

Taggart naredi ljudima neka potraže McAllisterov revolver, jer ga je htio za sebe, a onda zapovijedi svojim ljudima:

— Izvedite ženu iz prokopa!

McAllister osta zaprepašten. Za tren momci je izvedoše. Tog časa, dok je prilazila, još mu nije bilo jasno je li s njima ili protiv njih. Prišla je ravno k njemu i rekla:

— Morat će i mene ubiti s vama. Ne bojte se, vidjela sam strah u njihovim očima.

— Spasit ću vas — obeća joj McAllister.

— Jeste li ranjeni? — upitala je brižno.

— Malo su me uzdrmali, to je sve. Ludi ljudi, nikad se neće probiti

mimo vojnu stražu. Zlato je Taggartu pomutilo razum.

Taggart se naceri.

McAllister osjeti ženinu ruku na svojoj. Pitao se nije li to posljednje što mu je ostalo od života.

XVI

McAllisteru ruke bijahu vezane iza leđa. Prelazili su u jednoredu preko neravna bespuća. Zena je bila negdje naprijed i, koliko se sjećao, njoj nisu vezali ruke. Nastojao je upamtiti predio kojim su prolazili. Pošto su prešli jedva dvije milje, zapovjedili su mu da mora biti tih i da će mu, pokušali šaptati ili podići obrvu, odmah prerezati grkljan.

Pošto su prevalili još nekoliko stotina metara, stali su. Naredili su mu da sjaje.

Ušli su u usku guduru iz koje se skoro ni nebo vidjelo nije. Poslije stotinjak koraka ponovo su stali. Taggart bijaše preoprezan ili odveć živčan. Nakon desetak minuta opet krenuše.

Skretali su udesno i staza bijaše toliko uska da su konji jedva prolazili. Pošto su išli guduricom otprilike desetak minuta, McAllister začu šum vode.

To ga je zbunilo. Znao je da se prvi vodopad nalazi tek nekoliko sati jahanja od grada. Znači, još uvijek nije dobro poznao taj kraj.

Odjednom, gudura se rastvori i šum vode posta grmoglasan. Uto ispred sebe opazi i vodopad: rušio se strmo u pjenu s visine od stotinjak metara.

Ljudi se skupiše na izboku i McAllister načas spazi ženu. Jahala je iza Taggarta, koji je slijedio nekog čovjeka koji pođe uz rub vodopada.

Trenutak kasnije nestadoše mu iz vida ispod gromovitog vala vode.

Čovjek koji je čuvao McAllistera reče:

— Hajde, zakonobranioče, ulazi!

Kad je ušao na uzan izbok ispod vodopada, postane mu hladno i to ga malčice razbodri i oživi. Staza je bila mokra i skliska. Njegov je konj stoga

bio uznemiren i dvaput je već bio odbio da ide naprijed. McAllister je držao uzde u rukama privezanim iza leđa i tako ga vodio za sobom. Njegov čuvar prokune glasno i udari životinju da pođe brže, a konj se još više uplaši i posrne. Da bi zadržao ravnotežu, trgne glavom i cuknu uzde. McAllister, koji je hodao po skliskoj stazi, okliznu niz rub i počeo padati.

Obuze ga smrtni strah da će se razbiti o kamenje i litice, sve dok nije duboko zaronio u vodu. Studena ga voda razbistri i, našavši se oči u oči sa smrtni, pribra zadnje snage.

Pod vodom je ostao sve dok mu pluća gotovo nisu prsila. Zatim načas izroni, hvatajući pohlepno zrak.

Bujica ga ponese, udarajući njim o stijenje i kamenje, a slike iz cijela njegova života počеше se redati pred njegovim očima. Eto, to je smrt, pomisli.

Tog trenu ponovo izroni, nošen bujicom i zaglušen hukom vode. Otvorio je širom usta kao riba na suhom i uhvatio je zraka, ovaj put dovoljno. Tad je ispružio ruke preda se i pustio struji da ga nosi.

Poslije nekog vremena plivao je u mirnoj vodi. Nastojao je održati glavu nad vodom i mirno dihati. Čizme su mu bile pune vode i vukle su ga na dno. U strahu da ga ne opaze ljudi gore sa staze, podvukao se pod neko raslinje, gdje pod nogama napipa tvrdo tlo. Skutrio se tu neko vrijeme dok se nije malčice odmorio.

Moram izići iz vode ili ću se smrznuti, pomisli, i naći neki zaklon. Polako se izvukao na obalu i sakrio među granje drveća. Primirio se i osluškivao. Čuo je samo tujan vodopada. Oni gore možda misle da se utopio.

Malo kasnije pođe niz obalu. Stisnuo se uz neko grmlje. Kako nitko nije dolazio, pošao je dalje od obale i naišao na utabanu stazu. Šum vodopada zamro je u daljini, pa je već jasnije čuo topot konjskih kopita po kamenitoj stijeni. U početku je bio toliko zbrcan da nije mogao razabrati u kojem smjeru hoda, ali uskoro pred njim iskočiše tri jahača na mjesecini.

I oni su njega odmah opazili, pa pojuriše u galopu prema njemu.

Počeo je bježati, premda je znao da mu nema spasa. Primijetio je da bježi stazom i da će ga začas uhvatiti. Skrenuo je stoga ulijevo, dalje od vode, pa se počeo verati uz liticu.

Ali, prekasno. Uz poklike radosti, jahači se bacili na nj. Pao je. I prije nego se snašao što se s njim zbiva, potegoše ga sa zemlje, digoše i prebacili preko konja.

Kad su stigli druge, čuo je Taggartov glas kako ih kori:

— Što juškate kô smrdljivi Komanč! Zar ste zaboravili da oko nas sve vrvi od vojske!

— Baci ga s konja — reče netko.

— Dosta! Idemo, vodi nas Joshe! — zapovijedi Taggart.

— Mogao sam poginuti — javi se opet isti glas.

— Umukni!

— Što se dereš? Nisam ti sluga. Ovaj me je gad zamalo ubio. Platit će mi to — prijetio je onaj glas.

— Uzjaši i zaveži! — dreknu Taggart.

Čovjek zašuti. Uhvatio je McAllistera sa prigušenom srdžbom i počeo ga vući za kosu i udarati šakama. Potom ga zbaci s konja, a kad je bubnuo o zemlju, počeo ga je udarati čizmama. McAllister se više nije mogao sjetiti što se poslije tog dogodilo. Kad se osvijestio, uza nj je klečala vještica.

— Privežite ga za sedlo. Brzo, nećemo valjda ovdje ostati cijelu noć — vikao je Taggart na svoje ljude.

Posjeli su ga na sedlo na njegova konja i privezali. Prišao mu je Taggart.

— Momče, prestani nas srditi da poslije ne požališ.

Nije govorio. Najradije bi Taggarta udario nogom u lice, ali vidio je da to ne bi ničem vodilo.

Taggart se vrati svom konju i uzjaše. McAllister je drhtao od hladnoće kao prut na vodi, kad su ponovo krenuli. Još uvijek su išli prema sjeveru, zamijeti McAllister, a potom zapadne u bunilo između jave i sna.

Osvijestio se kad su konji stali.

Čuo je Taggarta kako se lažno predstavlja:

— Poručnik Tremayne, četa Drugog odreda konjanništva.

— Nabasali smo na vojnu ophodnju — šapnu netko tik uz McAllistera.

Čuli su se glasovi, udaranje konjskih kopita, dovikivanje i McAllister pomisli da su opkoljeni vojskom. Čuo je Taggarta kako odgovara na pitanje.

Tad im pride jedan vojnik iz ophodnje.

Čovjek koji je čuvao McAllistera prošapće:

— Ne miči se! Prozboriš li jednu riječ, ubit ćemo ženu, pa tebe.

Nije želio ništa riskirati. Htio je vidjeti što se događa na stazi pred njim, ali drugi jahači zaklanjali su mu vidik. Tad se odjednom začu neko komešanje, udaranje a potom Taggart poziva svoje ljude tihim glasom:

— Idemo, momci

I opet pođoše. McAllisterov konj skrene, da ne bi stao na taman lik čovjeka što je ležao uz stazu. Obuze ga strepnja da će se ovi ljudi ipak izvući nekažnjeni.

Nakon nekih desetak minuta na istoku zarudiše prve zrake zore. Taggart naredi da ubrzaju korak, pa su konji potrčali odmjerenim kasom.

Rem pogleda prema nebu i vidje da se oblaci skupljaju sa sjevera. Dolazi kiša, a ona bi mogla zaustaviti širenje zaraze, pomisli.

Opet nastala neko komešanje na čelu kolone. Ponovo su se zaustavili. McAllister osjeti po glasovima ljudi da se nešto neugodno sprema.

Čovjek koji je čuvao McAllistera bio je znatiželjan što se naprijed dogodilo.

— Jaši ispred mene, ali bez gluposti. Moram vidjeti što se tamo događa — reče.

McAllister potjera konja. Jahači su stajali upoprijeko staze. Čuo je kako žena nešto govori. Na stazi je ležao nepomičan čovjek.

— Groznica, Taggarte. Morate se vratiti. Ako je jedan zaražen, zacijelo su i drugi — reče žena, a kako se obzorse već razdanilo, mogao je vidjeti njezin lijepl stas.

— Idemo dalje. Bacite ga sa staze! — reče Taggart.

— A ne, ja ga neću dotaknuti. Ne želim se zaraziti i umrijeti — odvratila je jedna žena.

Taggart nešto promrmlja. Tad je dojahao do bolesnika, sjahao, oklijevao trenutak, a zatim uhvatio čovjeka za ovratnik i odvuкао ga u grmlje uz stazu.

— Hajde, svi na konje! Još malo pa ćemo se riješiti vojske.

— Varate se — dobaci mu McAllister.

Taggart se okrenu i strogo ga pogleda.

— A zašto?

— Poslušajte!

Napeto su osluškivali, a onda se svi okrenuše prema sjeveru odakle se čuo topot konjskih kopita.

— Svi u zaklon! — zapovijedi Taggart — i da nitko nije pisnuo ni riječi dok vam ne dam znak. Možda i nije vojska.

Okrenuo se na sedlu. Ljudi su vodili konje u zaklon. Čovjek koji je čuvao McAllistera izvukao je pušku iz korica u sedlu i uperio je u zarobljenika.

— Ne budeš li miran, ubit ću te! — U čovjekovim očima bijaše toliko ljudskog koliko i u gmaza.

Dok su se sklanjali za stijenje i grmlje, McAllister primijeti da mu se žena uspjela približiti. Pokušao ju je osokoliti smiješkom.

I dok su tako čekali, počelo je kišiti. Odjeća se lijepila za nj. Osjećao se kao razmočena cigareta.

Konjanici se uskoro pojaviše na stazi. McAllister odmah prepozna lik na čelu kolone. Kapetan Inkerman. Iza njega jahala su još dva jahača: narednik O'Rourke i još jedan vojnik. Napokon, areća je zakucala i na moja vrata, ponada se McAllister, jer to bijahu »odvažni« ljudi. Ako njima ne uspije da nas izvuku iz kandža razbojnika, nikom neće.

XVII

Taggart kao da je čitao McAllisterove misli; on je upravo pomislio kako bi, da je na Taggartovu mjestu, pustio vojnu ophodnju da prođe bez izazova. Inkerman, narednik i još jedan vojnik

projahao stazom koju su razbojnici držali na nišanu, a Taggart ne izda zapovijed za paljbu.

McAllisterov se čuvar nestrpljivo vrpolio, spreman na pucnjavu. Rem zadržao dah. Gledao je bespomoćno tri konjanika, njegovu jedinu nadu, kako prolaze... deset, dvadeset koraka od njega. Činilo se da se uzalud veselio.

Odjedanput, jutarnjom tišinom odjeknu njištanje jednog od skrivenih konja.

Konjanici su se odmah uznemirili. O'Rourke se mučio da na brzinu otokopča korice velikog vojničkog revolvra što mu je visio o boku. Vojnik je izvukao pušku iz korica na sedlu, a Inkerman okrenuo konja koji se od iznenađena zaustavio i potjerao životinju, uz strminu, da potraži mjesto odakle je čuo njištanje.

Taggart je dobro znao da sada mora istupiti. Izjahao je iz skrovišta i potjerao konja niz padinu.

— Stoje na mjestu, mister! — zaurila Inkerman i Taggart stane. O'Rourke uperi na nj revolver, a vojnik s druge strane pušku. McAllister se izjedao od nemoći. Ta dvojica dolje spasili su mu živu. Nema tona davno. Mora ih nekako upozoriti na opasnost koja vreba. Nije ni časa sumnjao da ih Taggart želi namamiti u stupicu i ubiti bez imalo griznje savjesti. Činjenica da će time sebi na vrat naprtiti vojsku, nije ga u tom mogla spriječiti. Previše je toga mogao izgubiti.

— Tko ste vi? — poviče Taggart niz brijeg.

— Kapetan Inkerman, zapovjednik konjaništva u novom okružju. Kažite mi svoje ime, čin i pukovniju.

— Ja sam poručnik Tremayne, iz Druge konjaničke, sir.

— A što radite ovdje?

— Zapovijedam odredom koji prati pošiljku novca za plaće. Idemo u tvrđavu, sir.

— Gdje su vam ljudi?

— U zaklonu, gdje će i ostati dok ne provjerim vaš identitet.

Moram priznati da odlično glumi, pomisli McAllister.

— A kamo ste sad pošli?

— U grad, sir.

Kapetan i narednik se značajno pogledaše. McAllister osjeti da je Tag-

gart pogriješio; Inkerman je dobro znao da je odred s novcem već davno stigao u grad.

Inkerman je, vidjelo se, oklijevao. Bacio je pogled niz stazu kojom su stigli Taggart i njegovi ljudi. Zar je na njoj primijetio tragove koji su dolazili iz grada?

— Naređeno mi je — reče napokon — da nikog ne smijem pustiti ni u grad, ni iz grada. Vi i vaši ljudi dovest ćete novac u moj glavni stan.

— S dopuštanjem, sir, ali meni je zapovijeđeno da odmah prosljedim u tvrđu.

— Time nećete ništa postići, — reče Inkerman.

McAllister je primijetio da se Inkerman počeo uzrujavati.

— Svi su vani na vojevanju — nastavi kapetan. — General dolazi večeras u moj glavni stan, pa će vam dati daljnje zapovijedi.

Činilo se da Taggart trenutak razmišlja. McAllister je mogao slijediti tijek njegovih misli. Neće on odbiti da posluša Inkermana. On i njegovi ljudi najprije će sići, a onda ubiti svu trojicu. Da je tako znao je čim je Taggart rekao s prkosom u glasu:

— Vrlo dobro, sir, ako tako zapovijedate. Pretpostavljam da ćete za to preuzeti i punu odgovornost. — Okrenuo se na sedlu i pozva svoje ljude neka siđu.

McAllister je pozorno motrio tri vojnika u podnožju brijege. Ali, ni Inkerman se nije jučer rodio. Nanjušio je prijevaru. Vojnik s puškom polagano se udaljio od kapetana i narednika i stao uspinjati uz strminu na suprotnoj strani staze, tako da se uskoro našao iznad mjesta gdje su se dvije grupe morale sastati. McAllister je računao da se Taggart neće dati namamiti u tako očitu stupicu. No, to je barem bio znak da je Inkerman svjestan da se nalazi u opasnosti.

Razbojnici su se počeli izvlačiti iz zaklona. Ostavljali su dojam šareno odjevene čete, ali u to doba odredi su vojske često bili neuredni i odjeveni što u vojne odore, što u građanska odijela, dok su bili na vojevanju.

Inkerman nije mogao skinuti pogleda s mazgi s bisagama. Pozorno ih je

promatrao. Ali kad je spazio McAllistera i ženu, učas je zaboravio na mazge i tovar.

Čim su se razbojnici zaustavili, Inkerman podbode konja i dojaše do McAllistera. Odmah je uočio da je zatočenik. Kapetan se obrati Taggartu.

— Zašto je ovaj čovjek vezan?

Taggart je imao spreman odgovor.

— Uhićen je, kapetane.

— To i ja vidim, ali zašto?

— Pokušao nam je ukrasti novac za plaće.

— Znadete li vi tko je on?

— Remington McAllister, šerif.

Inkerman najprije pogleda McAllistera, a potom Taggarta, pa reče:

— Onda mi nešto objasnite, mister. Taj je čovjek prije nekoliko dana bio u Handoutu, što znači da vi dolazite iz tog grada, a ne da u nj idete.

— Taggarte, kaži istinu, — javi se McAllister. — Što se igraš mačke i miša. Inkermane, ovaj se čovjek s vama izrugiva.

Srdžba preli Taggartovo lice. Strah i srdžba pomutiše Inkermanove oči.

Odjeknu hitac. Glave se naglo okrenuše. McAllister vidje kako se vojnik ruši sa konja.

Inkerman i O'Rourke ostadoše okamenjeni. Obojica su tog trenutka znala kakva ih sudbina čeka. McAllister je sve to čitao na njihovim licima. Razbojnici su već izvukli revolvere. Inkerman reče Taggartu:

— Blesava budalo, vojska je svuda oko vas. Ne možete se nikako probiti.

Čovjek uz McAllistera podigne karabinku i uperi je u Inkermana.

O'Rourkeov golem revolver zagrmli. Nečiji konj zanjišti od bola.

McAllister nasrnu svojim konjem, a životinja prestrašena skoči i udari kao strijela u konja na kojem je jahao bradonja s karabinkom. Puška mu poskoči u ruci i metak ode nebu pod oblake.

Remington potjera bjesomučno konja. Zna je da su sada njegova sudbina i sudbina žene tijesno povezani sa sudbinom trojice vojnika. On ništa nije mogao izgubiti, samo dobiti. Pokušao je pogledom naći ženu. Njezin se konj propinjao i ritao preplašen pucnjavom.

Udario je bokom u konja nekog razbojnika. Opazio je čovjekovo preplašeno lice, ali idućeg trenutka nešto ga tvrdo udari po šiji. Ispao je zamalo iz sedla, ali bio je za nj vezan. Svijet mu se okrene pred očima, a konopi bolno zaparaju zglavke. Učas oko njega nastaje praskavi metež. Opet se nešto sruči na nj, ali nije znao što, te poletje sa sedla. Istog trenu njegov konj pojuri, pa je jedan tren visio privezan o sedlo i mislio je da će mu ruke otpasti. Presiječe ga užasna bol, a onda udari o zemlju i otkotrlja se u stranu.

Netko projaše tik uz nj, a nečiji revolver opali gotovo ravno u njegovo lice.

Zena, pomisli, moram izbaviti ženu.

Ta mu je misao, dala novu snagu i on se osovi na noge.

Inkerman, je ležao na zemlju, krvava lica. U njem je još bilo životne snage, kao da je htio da se i sa smrću obračuna kao čovjek.

Pogledom je obuhvatio i ostalo: Taggart, uplašen i uznemiren, izdavao je naredjenja; naokolo se vukao dim baruta; O'Rourke je ležao potrbuške, nepomičan, licem okrenutim zemlji; neki je razbojnik projahao mimo njima na sarcu.

McAllister se osjećao kao da su mu sve kosti slomljene i, okrene li naglo glavom, da će mu glava otpasti. Razbojnici su tjerali mazge s bisagama niz usku dolinicu, a u povicima odjekivala je užurbanost. Iznad mjesta gdje je on ležao pojavio se jahač McAllister se dvoumilo što da učini: da glumi mrtvaca ili da bježi. Znao je da ga je čovjek na konju opazio. Nagonski, iz straha, počeo bježati, a za sobom začu topot konjskih kopita.

Idućeg trenu, utrča među stijene i sakrije se iza njih. Odjeknu hitac i zrno udari o kamen i odzvižda zlokobno u kišno nebo. Čučnuo je iza jedne stijene, a kad je čuo kopita na kamenjaru, izmakne ulijevo.

Opazio je nekakav grm i bacio se iza njega, valjajući se duboko u zaklon. Čuo je kad se konj zaustavio. Čovjek se počeo derati da ga vidi i da mu je bolje ako odmah izide jer će ga inače izrešetati olovom. McAllister,

koji je znao da bi ga već davno izrešetalo olovom kad bi ga vidio, pruži ruku i uhvati u šaku oveći kamen.

Čovjek je podbô konja i nestao s vidika. McAllister se iskoprcao iz skrovišta i počeo bježati. Za njim odjeknu hitac i zrno mu promaši glavu samo za nekoliko centimetara. Bacio se na zemlju. Pao je u plitak jarak koji je vodio u šipražje, pa otpuže kroza nj što je brže mogao. Nastavi bježati. Više mu nije bilo hladno. Bio je sav u znoju.

Čovjek je tjerao konja amo-tamo, tražio ga, zvao. McAllister zakrenu za stijenu i s druge strane opazi jahača. Konj je svaki čas mijenjao smjer. U jednom je trenutku došao usporedno s McAllisterom, vrlo blizu, i Remington hitnu snažno kamen. Bio je vrlo slab i zamalo je pao na nos od zamaha. Naslonio se umorno na stijenu jedan tren i opazio kako se čovjek ruši s konja. Čim je bubnuo o zemlju, već je bio uz nj i snažno mu nagazio na zglavak ruke u kojoj je držao revolver.

Trenutak kasnije, McAllister je u svojim koricama imao kolt, a u rukama karabinku opetušu. Pošto je natrpao džepove streljivom, popeo se na sedlo, potegao uzde i odjahao.

XVIII

Ostao je živ... a što je najvažnije. Mrtav čovjek ne može više ništa uraditi, a McAllistera je čekalo još mnogo posla.

Osjećao se slab, bolestan i gladan, pa ipak prva mu je misao bila da bi Inkerman još uvijek mogao biti živ. Pošto je pretražio bisage i našao nešto suhe hrane, odmah je odjahao natrag u dolinicu žvačući tvrdi dvopek.

O'Rourke je bio mrtav, to je vidio na prvi pogled. Inkerman, iako mu je lice bilo obliveno krvlju, bio je još živ. McAllister je brže-bolje dohvatio pljosku s vodom sa sedla.

Voda je, kao nekim čudom, oživjela ranjenika. Kad je isprazio pljosku dopola, zatrepta očima, otvori ih i za-

bulji se u McAllistera. Odgurnuo je pljosku grubo rukom i srdito rekao:

— Od toga će mi zardati crijeva. Daj mi viski.

— Nemam. Nego, prema glasu bi se reklo da si zdrav.

— Onaj prokleti poručnik...

— Taggart.

— Taggart? Rekao je da se zove...

— To je bio Taggart, koji je opljačkao podružnicu Expressa u Handoutu.

Inkerman uperi prst u McAllistera optužujući ga:

— Dok nas je ubijao, ti si sjedio na konju i mirno gledao umjesto da nas upozoriš. Ja sam već sreo mnogo kukavica u životu, ali takvu kao što si ti, MacAllistere... — Grlo mu se steglo i ponestalo mu je riječi.

— Inkermane, zar ti nisam spasio život?

Kapetanu se oči razbistriše i počeo se prizidati mukom na noge.

— Kažeš, došli su iz Handouta?

— Da.

— Sa zarazom? Užas će epidemija zahvatiti cijeli ovaj kraj.

— Znam.

— Pa što onda buljiš u me kao žaba u jaje? Požuri, idemo.

— Pomažem ti. To je sada najvažnije.

— Ja sam samo jedan čovjek, a u opasnosti su životi žena i djece. Jasno?

— Sve mi je jasno, čak i to da pod tim tvojim starim kaputom punom mrlja od viskija kuca ljudsko srce.

— Baš si našao trenutak da se raspekmeziš. Hajde, dovedi mi konja, valja da što prije krenemo za onim huljama.

Kad se McAllister vratio s Inkermanovim konjem, našao je kapetana snuždena kako sjedi s glavom među rukama.

— Ostavljaju me ove moje proklete noge. Mora da sam grdno ostario.

— Izgubio si mnogo krvi, pa nemaš snage. Vratit ćeš se natrag u postaju. Javi im da odmah pošalju potjeru za Taggartom. I, ako nisi sasvim ishlapio, ostat ćeš u krevetu dok ne prizdraviš i pustiti nekom mladom poručniku neka se proslavi.

— Još nije došao dan... — počeo kapetan svečano: ali odjednom zatetura.

McAllister ga jedva zadrža da se ne sruši. A i on je bio slab, pa su zamalo obojica zajedno pala na zemlju. Teškom ga je mukom posjeo na sedlo i zavezao mu noge ispod trbuha od konja. Tad je pljesnuo životinju po sapima i povikao:

— Hajde kući, momčino!

Životinja polagano otkasa, a McAllister počeo razmišljati što mu je činiti.

Taggart je zacijelo zameo trag, a mora ga se nekako prestići i zaustaviti prije nego dođe u dodir s drugim ljudima. Sirota ona žena nalazi se u dvostrukoj opasnosti; od srdžbe razbojnika i od zaraze. Dugovao joj je život i znao je da neće imati mira dok je zdravu i živu ne vrati u njezinu spilju u Handoutu.

Požurio je. Jahao je i žvakao suhu hranu iz bisaga. Ne stigne li razbojnik do noći, izgubit će ih za sva vremena, jer noću bijaše gotovo nemoguće čitati tragove.

Tragove, pak, nije bilo teško naći, pa je jahao za njima hitrim kasom. Pošto je prešao koju milju, počele su nevolje. Razbojnici su skrenuli na nevelik kamenjar, a na kamenu kopita ne ostavljaju tragova.

Na mekšoj zemlji s druge strane kamenjara naišao je nanovo na tragove. Mazge, s teškim tovarom na leđima, ostavljale su dubok otisak na stazi. No, uskoro ih je ponovo izgubio, kad je izbio na obalu potoka. Taggart se poslužio najjednostavnijim lukavstvom: pošao je kroz potok. Ali, mogao je poći uzvodno kao i nizvodno.

Kišica je prestala padati i moglo je biti podne, jer je sunce već bilo dobro na odskočio. Vlažna se zemlja isparavala. McAllister se napio svježe vode iz potoka i napojio konja, a zatim pretražio oko stotinjak metara obale uzvodno i nizvodno. Uzalud, tragovima ni traga.

Valjalo mu je na sreću odlučiti kojim će smjerom. Znao je da Taggart no svoj prilici neće poći ni prema istoku ni prema zapadu. Dosad je išao uglavnom prema sjeveru, ali tamo ga sada čeka vojska. Da bi spasio glavu, mora krenuti prema jugu. Treba da se prebaci preko granice u Meksiko, a za

to mu je potrebno nekoliko dana. Jedino ga je bijeg preko granice u drugu državu mogao spasiti od zaslužene kazne za užasne zločine koje je počinio.

Stoga je prema McAllisterovu mišljenju, Taggart najprije krenuo prema istoku dok ne dođe usporedno s granicom, a onda će skrenuti na jug. Ali, gdje će krenuti na jug... ovisi o njegovim živcima; što mu prije živci popuste, to će prije skrenuti, ali gdje će to biti nije se moglo ni pretpostavljati.

Znao je da on mora tako postupiti da što bolje iskoristi nazočnost vojske u tom kraju. Odred konjanika poći će za njim za nekoliko sati. Bude li gubio mnogo vremena u traženju tragova, vojska bi ga mogla stići i prestići. Ali, ni sam se nije mogao suprotstaviti Taggartu i njegovim ljudima.

Izvadio je iz džepa komadić papira i olovku i napisao poruku koju je složio u rašlje na deblu drveta, tako i tamo gdje je bio siguran da će je naći vojna ophodnja koja bude slijedila njegove i Taggartove tragove. Potom se vratio traženju tragova.

Taggart je sad nastojao da tragove što više zamete; u tome je bio pravi vještak, ali mu se, čini se, žurilo. Živci su mu zacijelo već ponešto popustili, što je bilo i prirodno. Taggart je bio svjestan da će vlasti poduzeti sve da ga uhvate, ali vjerojatno je računao i s tim da su vlasti jako spore i da će proći nekoliko dana prije nego li vojska pođe u potjeru, a on će dotle već neopaženo kliznuti preko granice.

Podne je već bilo davno prošlo kad je McAllister napokon našao što je tražio, i to sasvim slučajno.

Već se počeo bojati da nikad neće naći trag i da pregledava pogrešnu stranu obale potoka kad je našao na malu čistinu i ugledao nekoliko strvinara kako se slasno goste. Rastjerao je te gadne ptičurine koje su trgale uginulu mazgu. Pregledao je okoliš i ustanovio da nema dugo kako je mazga uginula. Činilo se da je sama dolazila na to mjesto. Pošao je natrag tragom kojim je životinja došla, sve do obale potoka. Našao je i mjesto gdje se odalečila od ostalih, samo stotinjak metara uvodno.

Pretpostavljao je razne mogućnosti. Vjerojatno se ranjena mazga neko vrijeme vukla za ostalima, pomisli. Stoga je počeo pretraživati i južnu obalu potoka.

Ništa nije našao i počeo je pomalo gubiti živce. Trsio se da ostane što mirniji, kako bi mogao logično razmišljati i to mu se na kraju isplatilo, ili mu se tako činilo.

Našao je na kamenitu obalu, mjesto gdje se može izaći iz vode a da se ne ostavi trag. Sjahao je, zavezao konja i pošao pješice; nasumice, što bi reč za nosom.

Za nekoliko je minuta našao ono za čim je tragao: ravno kamenje s tragovima blata. Nije bilo dvojbe, tuda su prošli konji i mazge.

Ali, nešto ga je ipak zbunilo. Otisak traga bilo je manje nego što bi ostalo da je cijela razbojnička četa tuda prošla.

Pomno je proučio tragove, pokušavajući proniknuti točno u ono što mu bijaše pred očima. Tragove su ostavile četiri životinje, ustanovio je; dva konja i dvije mazge. Taggart je odvojio neke ljude i mazge da bi zbunio potjeru i dobio na vremenu.

Kad je odjeknuo hitac, McAllister je znao da bi, da je strijelac imao sigurniju ruku i bio bliže meti, otišao bogu na račun.

Ovako, zrno ga je promašilo. Još je jeka pucnja odzvanjala u njegovim ušima, a on je već bio u zaklonu. Kleo je što je bio lakomislen i pušku ostavio u sedlu. Sad se morao obračunati s čovjekom naoružanim puškom a on uza se ima samo revolver. To je značilo da će, ostane li živ, s njime izgubiti više vremena nego što bi da je i on imao pušku.

Stoga, dok je čučao iza stijene, padne mu na um kako bi možda bilo bolje da se dočepa konja i pobjegne. Ipak, predomisli se, jer se bojao da ga u busiji možda čeka više ljudi. A možda su već našli njegova konja i odveli ga. Nije imao drugog izbora nego da prihvati borbu.

Otpuzao je više prema zapadu, što dalje od konja i potoka, jer je protivnik zacijelo pretpostavljao da će htjeti

da se vrati do konja gdje mu je puška.

Isplatio mu se poći suprotnim smjerom. Malo poslije opazi nekog čovjeka kako ide prema njegovu konju. Nije ga vidio cijelog, nego samo vrh klobuka. Pošao je prema njemu, da mu se što više približi na domet revolvera.

I, to je bila greška. Pukla je puška i zrno rasprši stijenu u njegovo lice. Stisnuo se uz zemlju. Dakle, dvojica, pomisli. Našao se točno između njih, u sredini.

Ležao je nepomično desetak minuta. Još malo pa će sumrak. Taggart je dobivao sve više i više na vremenu. McAllister, prokune dan kad je preuzeo dužnost šerifa u Handoutu. Zar nije mogao, kao svi pametni ljudi, uzgajati krave i orati zemlju?

Nadao se da će ga strpljenje izbaviti iz tog položaja. Znao je: ti ljudi čekaju da istrči iz zaklona, pa da ga onda izrešetaju. Stoga je ostao na mjestu, miran kao bubica.

I, nije bilo uzalud. Kad on nije htio k njima, došli su oni k njemu. No, zamalo pogibe.

Čuo je nekog iznad sebe na stijeni. Negdje se skotrljao kamenčić. Okrenuo je glavu i opazio kako se cijev revolvera svjetluca na suncu.

Podigao je revolver, nategnuo otponac i čekao spreman.

Daleko iza njega, njegov konj zanjišta. To bješe znak da mu se drugi čovjek prikrada iz tog smjera, ali nije još mogao odrediti gdje se točno nalazi. Njegov prvi hitac mora pogoditi jednoga od njih ako se želi izvući iz tog pogibeljnog položaja.

Slušao je škripu čizama, zveckaj ostruga; strepio je jer mu se onaj na stijeni sve više približavao.

Oprezno je podigao glavu, pridržavajući desnu ruku lijevom da bi što sigurnije gađao. Tog trena prasnpu puška i zrno mu skinu klobuk s glave.

Znači, vidjeli su ga. McAllister sočno prekune. Priljubio se uz zemlju i pokušao otpuzati s tog mjesta. Paljba iz puške osula je zemlju oko njega. Zrna su zviždala, udarajući o stijene.

Čuo je teške korake u trku i uzbuđene krikove. Čuo ih je kako mu se približuju.

Došao je odlučan trenutak, pomisli, ili ću zauvijek ostati ovdje.

Kleknuo je na jedno koljeno, podigao lijevu ruku pod desnu, naciljao i opalio. Čim je opalio, ponovo nategnu otponac i baci se na zemlju pa otkotrlja.

Čovjek na litici opalio se istodobno kad i McAllister. Obojica su promašila. Nije imao vremena pogledati je li njegov prvi hitac pogodio metu. Ustao je i potrčao što su ga brže noge nosile, da bi došao što bliže čovjeku na stijeni.

Iznebuha, preda nj iskoči čovjek s uperenom puškom. McAllister opali i skoči u stranu. Zrno prozvižda uza nj. Dolje, čovjek je zapomagao, ali Rem se na to nije obazirao. Mogla je biti i prijevara.

Najprije se sklonio iza goleme stijene, a potom počeo verati uz strminu, puneći u hod u kolt.

Sad je opazio drugog čovjeka kako trči. Mora biti oprezan, možda je i treći čovjek u blizini. Ustao je iz zaklona, naciljao i opalio. Daljina je bila prevelika, čak i za njega.

Ne, ne smiju pobjeći. Mora ih pohvatati, mrtve ili žive, vratiti u grad ili ubiti. Oni su, vjerojatno, zaraženi smrtonosnom groznicom.

Potrčao je uzduž strmine prema jugu, u smjeru gdje se nadao da će naići na njihove konje.

Te ljude valja pohvatati: ne samo neke, nego sve... ponavljao je u sebi. Moram uspjeti!

Stigao je na sljeme hrpta sav zadlhan, a noge mu počеше poklecativati. Svaka stanica njegova tkiva vapila je za trenutkom odmora.

Začu topot kopita po kamenu. Nije se usudio stati, trčao je dalje. Istodobno, i konj poče galopirati.

McAllister istrča preda nj i pozva ga da stane ili da će pucati. Čovjek pojuri za nj, siguran da ga protivnik na tu daljinu neće pogoditi iz revolvera.

Jahač je bio u boljem položaju. No, McAllister je sve stavio na kocku. Hitac koji će sada opaliti mora biti hitac njegova života, jer o njemu možda ovisi život mnogih ljudi.

Smirio se koliko je mogao i opalio.

Konj nastavi galopirati i McAllister pomisli da je promašio, pa napne otpornac za idući hitac. Međutim, dok je ciljao, konj se odjednom zanjihao, pokleknuo i srušio.

Jahač se dočeka na noge, s puškom u ruci, i odmah opali na protivnika. Premda ga je nagon tjerao da se baci u zaklon, McAllister je ostao na mjestu i opalio, dobro naciľjavši. Čovjek zabaci ruke u zrak, puška pade zveketom o kamen i čovjek se sruši licem na zemlju.

Sporo, potpuno na izmaku snaga, napeta revolvera, McAllister priđe. Kad ga je izvrnuo na leđa, vidje da ga je pogodio ravno u srce.

Odahnu.

Želio je jedino da sjedne, da se odmori, ali nije imao vremena za odmor. Valjalo je stići Taggarta i spriječiti ga u bijegu. Napunio je kolt, pokupio pušku, pa je i nju napunio. Tad pođe da vidi što je s onim drugim čovjekom.

Našao ga je kako leži u zavjetrini pod stijenom, ranjen u nogu. Bio je još vrlo mlad, a lice mu se grčilo od bola.

McAllister nije dangubio. Čučnuo je uz mladića i rekao:

— Previt ću ti ranu ako mi kažeš gdje je Taggart.

Mladić je ležao naslonjen na stijenu. Doimao se jedno.

— Gotov sam. Nikad više neću moći jahati.

— Ja sam vješt u previjanju rana. Noga će ti opet biti kao nova.

— Ništa ne znam, gospodine. Nemam pojma gdje bi mogao biti Taggart. Primijetio je da Mikeova i moja mazga ostavljaju jasne i duboke tragove, pa nas je ostavio da idemo svojim putem. Eto, takav je on.

— Zar vam nije rekao gdje ćete se ponovo sastati?

— Ni riječi.

McAllister je povjerovao mladiću. Mamila ga je misao da odmah odjaše za Taggartom, ali znao je da ne smije ostaviti ranjenika, jer bi mogao iskrvariti i umrijeti. Odrezao je stoga s drveta odeblju granu, raskolio je po sredini i istesao u daščice. Potom je nožem izvadio zrno iz rane, previo mu nogu i

učvrstio među daščice. Mladić je stenjao i zelenio od bola, ali nije se onesvijestio. Kad je McAllister završio, mladić mu zahvali riječima:

— Uistinu ste vrlo vješti. Hvala vam.

— Nema na čemu — odvrati McAllister utučeno, jer se već spustio sumrak kad je završio previjanje. Odnio je mladića među stijene i polegao ga udobno, koliko se to moglo. Gore među stijenama našao je osedlana konja i dvije natovarene mazge. Skinuo je tovar s mazgi i sedlo s konja. Bisa ga je sakrio pod stijene, a konju sputao noge. Noć ili dan, odlučio je da okuša sreću i pođe dalje u potjeru za Taggartom. Naložio je mladiću vatru, nakučio mu dovoljno drva za cijelu noć i donio vode. Onda se vratio po svog konja. Odlučio je zaigrati na sreću kako bi dobio na vremenu.

XIX

Zora ga je zatekla tridesetak kilometara južnije od mjesta gdje je ostavio ranjenog mladića. Oči su ga pekly od umora i neispavanosti. Jahao je širokom stazom kojom je mogla proći cijela armija vojske. Nadao se da će vojska napredovati za njim brže nego on za Taggartom.

Sada više nije slijedio Taggarta; išao je nasumice, jer nije imao pojma gdje bi se mogao nalaziti. Ogledavao se na sve strane ne bi li gdje ugledao neko čeljade. Zapravo, nadao se da će naići na nekog pastira. Pastiri su lunjali brdima, poznavali cijeli kraj i čuvali svoja stada, osobito noću. U njih su oštre oči i uši.

Tek što je svanulo, McAllister naiđe na nekog Baska, kojem je pomagao mlad Navaho Indijanac; prvi je bio naoružan puškom kremenjačom s cijevli kao u topa, drugi lukom i strijelama. Uz njih su bila dva divlja ovčarska psa i McAllister se morao s njima dovikivati na španjolskom prije nego im se uopće usudio približiti.

Ništa nisu čuli ni vidjeli, nikakve jahače s natovarenim mazgama. Ali, uskoro se sprijateljiše s McAllisterom i ponudiše mu da s njima nešto založi. Kako se nije želio predugo zadržavati na jednom mjestu, zahvalio je na pozivu, ali je ponio komad suhe ovčetine, da ima što žvakati kad ogladni. Uputili su ga na jednog drugog pastira i McAllister pođe prema jugoistoku.

Našao ga je poslije tri sata jahanja. Pastir je bio neki nasmiješeni Meksikanac, a živio je sa ženom i sinom. Za ručak su imali čagljevinu, jer su živjeli visoko u brdima. Ovaj put McAllister je prihvatio poziv i blagovao je s domaćinima.

Čovjek i njegova žena rekoše da oni nisu nikog ni čuli ni vidjeli, ali je njihov sin, kojega su poslali na istok da pohvata pobjegle ovce, rekao kako je čuo s jugoistoka topot konja jučer predvečer. McAllister ih je pomno slušao, ali nije odmah uzašao, nego im je postavio još nekoliko pitanja.

Meksikanac je prutom na zemlji u prašini nacrtao zemljovid tog kraja. Ravno na jugu ležao je grad. Potoci su protjecali dolinama... tu i tamo. Postojao je i skriven prolaz kroz klanac između brda, o čemu je McAllister već bio na čuo.

Slušao je i razmišljao. Taggart će se, naravno, kloniti gradova sve dok se ne prebaci preko granice. Taj je prijelaz zacijelo za njega vrlo važan. Zacijelo i predobro poznaje taj kraj, ako namjerava pobjeći baš tim putem.

McAllister zahvali na pomoći i gostoprимstvu te osedla svog umornog konja i odjaše prema jugoistoku.

Pošto je jahao dva puna sata, negdje odmah iza podneva nasmiješila mu se sreća: našao je na tragove. Nije, doduše, bio siguran da su baš Taggartovi, ali onaj tko je tuda prošao bio je u žurbi i nije se trsio da ih zamete ili sakrije. Našao je na otiske nekih šest konja i šest mazga, koji su bili vrlo nejasni i izmiješani.

Pretpostavljao je da je našao na pravi trag. Po otiscima tragova razabrao je da su životinje morale biti umorne i da ih se nesmiljeno gonilo. Pokušao je iz svog konja istjerati pos-

ljednje ostatke snage. Jahao je što je brže mogao. Činilo mu se da će mu konj uskoro smalaksati. Mrzilo je što nora mrcvariti životinju, ali drugo mu ništa nije preostalo. Granica je bila samo dvadesetak milja južnije od prijelaza, a Taggart je možda već i prešao. Smučilo mu se od te pomisli.

U podnožje prijelaza stigao je dva sata prije mraka. Znao je da će Taggart sigurno ostaviti stražu da mu čuva odstupnicu, ali računao je da su stražari već pošli za ostalima. Osim toga, sumnjao je da bi i jedan lupež htio ostati predugo na straži iz straha da mu drugi ne bi u makli s plijenom. Stoga je poljerao konja, koji se već jedva držao na nogama, uz strminu prijelaza.

Kad je stigao na vrh prijelaza, gdje se vrljetne litice uzdizahu visoko s obje strane, konj pokleknu i smalaksa pod njim. Umorno se osovio na noge, baš kao i jahač. Stajao je pred njim klimavo, drhtavih nogu i pogнутe glave. Morao je nastaviti potjeru pješice. Skinuo je sedlo sa životinje, bacio ga u klanac među stijene i konja ostavio njegovoj sudbini; u tom trenutku to je bilo sve što je za nj mogao učiniti.

Osjećao se poražen, klonuo duhom, ali još uvijek se nije htio predati. Smalazio se on i u gorim prilikama, sokolio je sam sebe, pa se uvijek nekako izvukao. Neprekidno je sam sebi ponavljao da mora uhvatiti Taggartu i spasiti ženu.

Pošao je za tragovima.

Slijedio ih, s puškom u ruci, sve do kraja prijelaza gdje je vidio da se tragovi razdvajaju. Taggart se riješio još nekih ortaka, posлавši ih na drugu stranu s njihovim dijelom plijena. To je Remu moglo olakšati posao, ali samo privremeno, jer nije zaboravio da ih sve mora pohvatati, žive ili mrtve. A bio je bez konja.

No, pokušao se sabrati i pomno proučiti tragove. Među tragovima našao je pliće otiske kopita konja koji je morao nositi nešto lakši teret, pa pomisli da na tom konju vjerojatno jaše žena. Nije bio odveć siguran, jer žena bijaše visoka stasa i vjerojatno teška koliko i omanji muškarac. Pa ipak, smatrao je da vrijedi pokušati.

Krene ubrzanim, iako malo teturavim korakom prema jugu. Sada ga je naprijed gonila samo snaga volje, budući da se osjećao omamljen i preumoran za bilo kakvo razmišljanje.

Došao je na kraj staze prije nego je očekivao. Ponovo, prvo je upozorenje došlo od konja koji je zanjistao. Izgubio je dosta vremena dok se prikrao životinjama koje su mirno pasle uz nekog malo spremište za vodu. Našao je tu i dva muškarca, ali mrtva. Na prvi je pogled ustanovio da su umrli od zarazne groznice i, također, da je slijedio pogrešan trag. Međutim, prisjetio se kako je njegov stari otac običavao reći: »Uzdaj se u se i u svoje, kljuse... ili nešto tome slično, pa uzjaše jednog od konja i pođe natrag putem kojim je i došao.

Momke je ostavio tamo ležati sa smrtnim grčevima na usnama. Valjalo mu je spasavati žive, a mrtvi neka se sami za se pobrinu.

Čim se vratio do mjesta gdje su se trgovci razdvajali, pođe za drugim trgovima, prema jugoistoku.

S početka je jahao vrlo neoprezno, ne obraćajući pažnju ni na što, samo da što prije stigne one koje je tražio. Poslije nekog vremena, međutim, zdrav ga je razum upozorio da bude oprezniji. Znao je kako je dovoljno da Taggart uperi revolver ženi u glavu i sve će propasti. Usporio je. Želio je da konj ostane što svježiji za odlučan trenutak obračuna.

Nije znao točno gdje bi se mogla nalaziti granica s Meksikom, ali znao je da mora već biti vrlo blizu. Nije se sad samo utrkiavao s Taggartom, tko će prije do granice, već i sa mrakom.

Ujahao je u klanac dug tri do četiri milje, a trgovci koji su ga u nj doveli bijahu još uvijek svjež. Na pola puta kroz klanac predosjećaj opasnosti natjera ga da potraži bolji položaj. Nikad se nije suprostavljao tom svom predosjećaju, pa pogledom potraži kako da se najlakše i najbrže popne uzbrdo donde odakle će imati bolji vidik. Uskoro ugleda usku kozju stazu koja se, činilo mu se, uspinjala pod kutom od četrdeset i pet stupnjeva. Zeleći da gore stigne živ, sjahao je i poveo za uzde konja koji je nerado pošao za

njim. Uspon je bio težak i naporan... Teži i naporniji nego što je zamišljao još prije nego na nj počese pucati.

U jednom je trenutku čuo samo dah-tanje konja i zvek njegovih potkova na kamenju, a već idućeg trenutka dva zrna udariše o strminu klanca, svaki s jedne njegove strane. Začu pucnjavu iz pušaka.

U prvi ga mah svlada malodušnost, a odmah zatim uhvati panika.

Da li je konj bio pogođen ili nasmrtn preplašen kao i on, nikad neće saznati. Bilo kako bilo, nesretna je životinja poginula. Izmaklo joj se tlo pod nogama, sletjela je s uske staze, letjela jedan trenutak nad klancom i onda tako udarila o kamenitu stijenu da mu se smučilo gledati. Napokon, odbivši se od nje, pala je na dno klanca, uzvitičavši oblak prašine.

Tek se tada pribrao. Neposredna blizina smrti najbolje čovjeka privede k svijesti. Učao je svoju situaciju spoznao nevjerojatno jasno: ako ljudi s puškama pomisle da ga nisu ubili, i njega i ženu čeka smrt.

Bacio je brz pogled nizbrdo i našao što je htio. Zatim se spustio potrbuške niz strminu klanca i pao na usku strmu stazicu. Primirio se nepomičan, koliko je mogao u tom položaju, a pušku je pustio da odleti niz strminu udarajući glasno uz zveket o kamenito stijenje. Tad se i on skotrija preko kuka stijene.

Međutim, to ga je gotovo došlo glave. Mali izbok u stijeni točno pod kozjom stazom sa svojim čuperkom trave ne izdrža pod njim. Obuze ga jeza kad vidje da se otkotrljao u prazninu. Ali, ni ovaj put ga sreća nije ostavila. Naletio je nešto niže, na drugi hrbat veći i jači, sa žilavijim grmom. Rebra su mu malone popucala kad se na nj sručio, ali spasio je glavu, jer nije pao u dubinu od nekoliko stotina metara.

Izudaran i bez daha, visio je preko hrpta stijene.

Ispod njega, dolje, čuo je kako ljudi nešto viču.

Ti su ga glasovi malo osvijestili. Namjestio se bolje i posegnuo je rukom za koltom.

Korice bijahu prazne!

— Još mi je samo to manjkalo —

reče glasno i tako mirno da se sam prestrašio svog glasa.

Ogledao se. Od grmlja i kamenja nije mogao vidjeti što rade ljudi dolje u klanцу, pa se nadao da ni oni njega ne mogu vidjeti.

Ispod stijene na kojoj je ležao izbočila se šira i za posmatranje bolja izbočina u stijeni. Spustio se polagano, da ga odozdo ne spaze. Na toj nižoj i široj izbočini osjećao se udobnije i sigurnije i pomalo opet onaj stari McAllister. Ispružio se potrbuške iza grma busena i odmah opazio neki metalan predmet. Provirio je bolje preko ruba izbočine i nedaleko dolje, među korijenjem grmlja, ugledao svoj kolt. Ispružio je ruku i zgrabio ga. Čim ga je dohvatio, malo se razvedrio, iako to nije odgovaralo okolnostima u kojima se zatekao.

Još neko vrijeme čuo je odozdo povike i graju, ali nije mogao razabrati ni riječi od onog što su govorili. Međutim, uskoro, počeo se spuštati tama i začu se topot konjskih kopita koji se polagano izgubi u daljini.

Pustio ih je da malčice odmaknu niz klanac, a onda požuri za njima. Paklenskom se mukom popeo natrag na onu kozju stazu. Dok se penjao, nekoliko je puta pomislio da će se strmoglaviti na stijene pod stazom, ali poslije dvadesetak minuta, uspeo se na nju... iscrpljen, izgreben, pun modrica, ali živ i zdrav. Ne obazirući se na umor, pošao je prema jugu postojećim korakom, odlučan da ih stigne pa makar morao pješačiti cijelu noć.

Poslije pola sata hoda opazi u daljini svjetlost plamena vatre. Oprezno je otpuzao prema njoj, sad već skriven tamom noći. Kad se dovoljno približio, ugleda šest meksičkih oružnika, koje je prepoznao po odoru, kako sjede oko vatre i pričaju.

Grdno se zamislio.

Ako je u Meksiku, onda je tu i Taggart sa svojim ljudima. A ako su zločinci u Meksiku, znači da su na sigurnom. McAllister obide vatru u krugu i pođe prema južnom kraju klanca. Mjesec je plovio po nebu i mjesečina je jasno obasjavala tragove konja na pijesku. Jedva je micao noge od umora, tromo i s naporom, ali nastavio je sli-

jediti tragove konja i mazgi preko brdovita kraja. Naišao je na potok i našao mjesto gdje su razbojnici pili vodu i pojili stoku. Osvježio se zaronivši glavu pod vodu nekoliko puta. Nije mu nadomjestilo san, ali ga je ipak razbistrilo.

Pred zoru opazi kuću skrivenu u maloj uvali. Kuća je bila trošna, ali uz nju bijaše koral i nekoliko gospodarskih zgrada. Prišuljao se k Indijancu do korala i pregledao konje i mazge. Ustanovio je da je stigao na cilj. Naišao je Taggartovo skrovište.

Obišao je oko kuće i naišao na mali potocić oko pedesetak metara od korala. Pregazio je plitku vodu, našao dobar zaklon podalje od kuće, smjestio se udobno i zaspao.

XX

Mora da je spavao dulje i dublje nego što je htio, jer se probudio upravo u trenutku kad je neki čovjek grabio vjedrom vodu iz potoka; ni desetak koraka od mjesta gdje je ležao.

Letimično je pogledao prema kući. Vrata bijahu širom otvorena, a iz dimnjaka se vijugao dim. Sve se doimalo odveć ljupko i spokojno. McAllister potegne kolt, uperi ga čovjeku u truh i procijedi:

— Miran hudi! — Kad se čovjek ukočio ustane i iziđe iz zaklona. Nije poznao tog čovjeka, ali čovjek je očito znao njega.

— Bože, McAllister! — zaprepašteno usklikne. — Slušajte... ovdje nemate pravo... Vi ste u Meksiku.

— To je moja briga, momče. Ovog trenutka ne štujem zakon. Okreni se!

Čovjek pogleda McAllistera molećivim izrazom u očima. Donja mu usna stade podrhtavati, jer je shvatio da je njegovu udobnom i lagodnom životu u Meksiku vrlo brzo došao kraj.

McAllister progazi kroz potok i podigne kolt. Tog trena iza sebe začu poznat glas:

— Ruke uvis, McAllisteru!

Bio je to Taggart. McAllister baci revolver i polagano podigne ruke, sretan što mu zlikovac nije prosvirao lubanju bez ikakva upozorenja. Okrenuo se i opazio razbojnika na suprotnoj obali baš nasuprot mjestu gdje je bio skriven. Taggart se smješкао.

— Nasamarili smo te — reče Taggart, te nastavi: — Nasjeo si kao najblesavija naivčina.

— Točno — pomirljivo reče McAllister.

Čovjek što je ostao iza njega udari ga šakom po šiji i sruši ga u potok. Ma, što mu je to trebalo, pomisli McAllister. Polagano je ustao i pogledao prijekorno u čovjeka.

— Ti si neko zlopamtlo.

— I te kakvo! — odvrati čovjek i zagazi u vodu, pa zamahne šakom da udari šerifa u lice.

McAllister se sagne nisko ispod šake razjarenog čovjeka, obuhvati ga oko pasa, podigne uvis i okrene se s njim tako da ga je postavio između sebe i Taggarta. Upravo u tom trenutku Taggart opali i čovjek u McAllisterovim rukama omlohavei.

Odgurnuo je hitro čovjeka od sebe i brzim kretom ruke izvukao revolver iz korica. Međutim, prije nego ga je stigao napeti, još prije nego je Taggart uspio opaliti po drugi put, puče puška iza McAllisterovih leđa. Taggart učini tri koraka naprijed i svali se u potok. Učas ga je struja vode ponijela sa sobom i on otpluta za svojim ortakom, kojeg je ustrijelio.

McAllister pomisli da će se srušiti. Okrenuo se i podigao pogled. Žena je dolazila obalom, a u ruci je držala pušku kojoj je iz cijevi vijugao plavičast dim.

— Nije baš u skladu s vašim načelima, ali predomisli ste se u pravo vrijeme.

Stajala je uz vodu, a na njoj se nije moglo primijetiti da je dan i noć provela u sedlu bez odmora. Čak se na hladnom zraku rane zore doimala vrlo lijepo. McAllister se nekako osjeti sretan što živi u istom svijetu s tom ženom.

— Morala sam vam se odužiti što ste za mnom došli čak ovamo, pa sam prekršila svoje najčvršće načelo da

ljudski život vrijedi više od svega na svijetu.

— Ispalo je kao da je moj život vredniji od života nekih drugih ljudi.

Ljupko mu se nasmiješila.

— Vjerojatno i ja tako mislim, inače ga ne bih ubila.

— Gosp'đo, nikad u životu nisam bio sretniji što se nalazim u društvu jedne žene. Nego, recite mi ima li još koga u kući?

— Ima još jedan, ali pogazila sam još jednom svoja načela i odalamlila sam ga kundakom po glavi i svezala.

Obgrlio joj je rukom ramena, pošto je spremio revolver u korice.

Gledala ga je ravno u oči.

— McAllisteru — reče — vi gazite još jedno od mojih načela.

Nasmijao se od srca.

— Došao je dan vašeg iskušenja, gosp'đo. Zanima me da li ste doista vještica ili ljudsko biće.

Spustio je svoje usne na njezine, a ona ga zagrlila oko vrata. Stisnuli su se jedno uz drugo, sretni da su opet zajedno i živi i zdravi. On osjeti kako se u njem rasplamsava plamen čežnje za tom ženom; vrlo ugodan osjećaj s obzirom na stanje u kojem se nalazio.

— McAllistere — počeo je kad je odvojila usne od njegovih — nije lijepo kako se ponašamo, ne u ovim okolnostima.

— Kakvim okolnostima?

— Pa, još nismo ni doručkovali.

Tog časa začuše u daljini topot konjskih kopita.

Zaboga, dolaze meksički oružnici. Čuli su pucnjavu. Osjetio je kako žena drhti.

— Ostanite ovdje — reče i odšulja se kroz grmlje u izvidnicu.

Ostao je iznenađen onim što je vidio i počeo je klicati.

— Što je, McAllistere? — upita žena.

Klicao je od veselja. Dotrčala je do njega i ugledala četvoro jahača. Na čelu je jezdio Emilio Chavez, na lijepu i ponositu vrancu, odmah iza njega Manly Rill, vlasnik saluna »Ace of Spades«, a zatim građani iz Handouta, koje su poznavali iz viđenja, a neke čak i po imenu. Za tren svi su sjahali i rukovali se s McAllisterom.

Emilio je opet bio onaj stari; pljeskao je druga po plećima od veselja što ga opet vidi i preglasno govorio. Svaku je rečenicu popratio gromoglasnom burom smijeha.

— I tako sam te čak u divljini Meksika našao u društvu lijepe žene — reče glasno, da su ga svi mogli čuti.

Žena prijekorno pogleda McAllistera, ali to nije ugasilo njegovo ushićenje za nju.

— A kog vruga vi ovdje tražite? — upita ih McAllister znatiželjno.

— Epidemija je prošla. Sa zarazom je gotovo. Inkerman nam je rekao što se s tobom dogodilo, pa je Manly postavio redarstveni odred od najuglednijih građana, u koji sam i ja ušao, i pošli smo u potragu za tobom zajedno s vojničkom ophodnjom. Vojska se, naravno, nije usudila prijeći granicu, ali mi se nismo ustručavali. Mi smo slobodni Amerikanci, zar ne?

Neki od građana koji su imali svoje dragocjenosti pohranjene u blagajni Expressa zanimali su se što se dogodilo s opljačkanim blagom. McAllister im je obećao da će ih odvesti do rastrkanih mazga, da pokupe svoje zlato. Kad su to čuli, ljudima je odlaknulo.

Potom su stigli i meksički oružnici, privučeni pucnjavom. Dolmall su se kao da bi htjeli uhititi američke državljane. Poručnik koji je zapovijedao četom od pet oružnika bio je daljnji rođak Emilija Chaveza i počeo se s njim nešto vrlo živo i glasno prepirati. Na kraju su se suglasili da meksički oružnici otprate američki redarstveni odred do granice, kako bi bili sigurni da ih nitko putem natrag neće zanovijetati. Građani su pokupili svoje zlato i u miru krenuli kući.

Kad su se vratili u Handout, tamn je još uvijek vladala velika žalost. Epidemija je pokosila mnogo žrtava. Noć se polagano spuštala i nad gradom se nadvila turobna tišina. To ipak nije spriječilo građane da izađu na ulicu i pozdrave povratak odreda, McAllistera i vještice. Došao je i Harry Pullson, odmoren, poslije nekoliko sati sna, premda se još uvijek dolmao poput čovjeka koji je prošao kroz pakao.

— Da nije bilo ljekarija Miss Salazrove — priznao je, misleći pri tom na

vješticu — zarazi bi sa sobom ostavila još više žrtava. Smatram da joj ovaj grad duguje veliku zahvalnost. A bez vas, McAllistere — nastavio je — ne samo da bismo sad svi bili mrtvi, nego i bez prebite pare. Nadam se da nas nećete odmah ostaviti.

McAllister pogleda pomno u ženu. Utinul mu se da ona pakljivo čeka što će on odgovoriti, ali nije to pokazala.

— Pa, ja sam još uvijek šerif u Handoutu... nadam se. Ostajem dok me ne premjestite u neko drugo mjesto. Ovih časa namjeravam da se dobro naspavam, što će zacijelo potrajati dva, tri ili više dana.

Liječnik se nasmije i pjesne ga po ramenu.

— To je najbolji lijek koji vam mogu prepisati.

Emilio je glasno pozivao Rilla i ostale ljude neka dođu u njega kući na pice. Svi su se oduševljeno odazvali. Rili upita McAllistera hoće li i on doći.

— Hvala, Manly, ne bih — odbio je uljudno. — Padam s nogu od umora. Najprije se moram dobro naspavati.

Ljudi su se počeli polako razilaziti. McAllister reče da će ženu otpratiti natrag do njezine spilje. Netko je doveo njegova konja, a on usjaja i pruži ruku ženi, koja se uspe na sedlo iza njega. Kad su se oprustili od doktora Pullsona, koji im je zauzelo sve najbolje, odjahale u noć.

Dok su jahali, žena mu se privila uz leđa i obavila mu ruke oko pasa. Osjećao se vrlo ugodno.

Kad su stigli do podnožja brda, on sjaše i pomogne ženi da siđe sa sedla.

— Tako, sve ima kraj — rekla je španjolski i duboko uzdahnula.

— Gosp'đo, vidi se da u vašim žilama teče krv starih McAllistera. Nikad se u životu nisam više ponosio svojom rodbinom.

— Vratit ćete se u grad i početi na spavanje, zar ne? — upita, a štitak doda brzo, prije nego je stigao bilo što odgovoriti: — Iscrpljeni ste i ozlijeđeni.

— Istina.

— Imam izvrstan lijek za vašu bolja ku, gore u mojoj spilji.

— Doista? — upitao je tobože začuden, a brk mu se nasmijedio.

— Dodite i dat ću vam ga.

— Ovdje ste vi gospodar i moje je da slušam.

Pošla je naprijed a McAllister za njom, vodeći konja za uzde.

— Molim vas, naložite vatru dok ja u spilji pripremim lijek za vas — zamolila je kad su stigli.

Kad se vatra rasplamsala, čuo je kako ga zove tihim glasom iz spilje. Ušao je i ugledao je u toplu odbljesku svjetlucava plamena vatre s ognjišta. Nasmiješio se i upitao:

— Kakav ste mi lijek pripremili?

Prišla mu je, zagrlila ga i rekla:

— Ovaj... nadam se da će vam se svidjeti. To je najčudesniji lijek na svijetu; liječi liječnika i bolesnika istodobno.

Privukao ju je k sebi da je skoro ostala bez daha.

— Ne bih rekao da je pravo što činimo, ta mi smo u rodu, zar ne?

Poljubila ga je nježno i rekla:

— Mislim da je dobro da takve stvari ostaju u krugu obitelji.

Nasmijao se i privio je još jače uzase.

— Vještica je ne samo lijepa, nego i mudra žena — šapnu joj u uho.

— I zaljubljena.

Kraj

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

86. William O'Connor: DVOBOJ S PRIJATELJEM
87. Al Cody: NA STRANI INDIJANACA
88. Jim Sheridan: NAMAMI VUKOVE U ZAMKU
89. H. S. Sharon: SMRTI U SUSRET
90. H. S. Sharon: DAVOLJI RANČ
91. Clay Hunter: USAMLJENIK S RIO BRAVA
92. Robert Ullman: MOHIKANINA DRUŽBA
93. H. S. Sharon: LOV NA DOLAR
94. Robert Ullman: ŠANSA ZA BENA
95. Shepard Rifkin: PUT KINGA FISHERA
96. L. L'Amour: DOLINA MIRA
97. H. Haton: KONJANICI IZ PAKLA
98. B. Arthur: DVA REVOLVERA
99. Dudley Dean: TVRD ORAH
100. D. B. Newton: POVRATAK OSVETNIKA
101. H. S. Sharon: OSVETA BUNTOVNIKA
102. H. S. Sharon: PLJAČKA U LOS ALAMOSU
103. J. T. Edson: ČOVJEK KALIBRA 44
104. Matt Chisholm: POBJEDA MCALLISTEROVIH
105. Lee Martin: ZLODUH SANTA RITA
106. Robert Ullman: KOLORADO KID
107. Bill Fargo: OTMIJENI PLJAČKASI
109. Frederick H. Christian: DOUSNIK
110. U. H. Wilken: GROBAR JOE
111. Louis L'Amour: OPASAN PUT
112. G. F. Unger: UNAJMLJENI REVOLVERAS
113. Frederick H. Christian: SUDDEN U ŠKRIPCU
114. Lee Floren: REVOLVERI IMAJU RIJEČ
115. F. G. Unger: UMRIJETI ZA VIRGINIJU
116. Matt Chisholm: KRVAVE OKLADE
117. Marshall Grover: TREĆA PLJAČKA
118. J. T. Edson: VRIJEME OBRACUNA
119. U. H. Wilken: NA ZMIJSKOJ RIJECI
120. J. H. Edson: U SUSRET BORBI
121. Matt Chisholm: TRAGOVI BARUTA
122. Scott F. Scott: NESTALA KOČIJA
123. Louis L'Amour: NEUSTRAŠIVI BORAC
124. H. S. Sharon: TVRDOGLAVI ŠERIF
125. Jonny Pegg: BEZIMENI BORAC
126. L. L. Foreman: GRINGO
127. G. F. Unger: KILRAINOVA BORBA
128. Frederick H. Christian: SUDDEN ISTRAŽITELJ
129. Matt Chisholm: MCALLISTER U OPASNOSTI
130. Louis L'Amour: OBRACUN KOD ŽUTOG BRDA
131. G. F. Enger: TRAG VODI U PAKAO
132. Matt Chisholm: LEGENDA O MCALLISTERU

U PRIPREMI:

133. Louis L'Amour: USAMLJENI

Timothy Tatcher.

**humorističko-kriminalistički
roman**

•u novinskim kioscima

